

БЛАГОВІСНИК

4. 2014

Тема номера:

**Небо і земля:
точки дотику**

* * *

*...Вічність поклав їм у серце.
Книга Еклезіаста 3:11*

Вічність, покладена в серце.
Серце, заховане в вічність.
Небо забило джерельцем
І — розлилось в безкінечність.

Зірка, що впала в долоню.
Руки, що струшують зорі.
Вечір на плечах холоне
В гомоні вічних історій.

Проситься небо у душу.
Вічний шукає початку.
І — у хліві, у пастуших
Яслах поклавсь немовлятком.

Він, як маленька зернина,
Впав у земні чорноземи
І — поєднав воєдино
Прозу життя і поеми.

Вічність в земному кубельці,
Велич в людині убогій.
Бог у маленькому серці,
Й серце, занурене в Бога.

Юрій ВАВРИНЮК

У номері:

Тема номера:
«Небо і земля: точки
дотику»

- 4** Микола СИНЮК. Сходження на гору, або Атрибути Царства
- 6** Юрій ВАВРИНЮК. Небо і земля: точки дотику
- 8** Ольга МІЦЕВСЬКА. В Царство самотужки, або Чому «хороше» не головне?
- 10** Дмитро ДОВБУШ. 6000 пунктів для неба
- 13** Давид ВІЛКЕРСОН. Небесний скарб, захований на землі
- 16** Сергій ЛУГАНСЬКИЙ. Великий мандрівник
- 19** Марк КЕХІЛЛ. Те, чого ви не зможете робити на небі
- 20** Сергій Вінковський. Слова на прощання...
- 24** Сергій САННИКОВ. Чернецтво: відмова від земного заради небесного
- 26** Ліна БОРОДИНСЬКА. А раніше так не було
- 28** Василь МАРТИНЮК. Подобатися людям чи Богові
- 30** Дмитро Довбуш. Земними стежками Івана Хрипти
- 36** Микола САВЧУК. Прошу до столу
- 39** Микола СИНЮК. Хай живе цар, або Гра в хованки
- 40** Віктор ГРЕБЕНЮК. Різдво разом
- 42** Віктор КОТОВСЬКИЙ. Камінь у грудях
- 44** Михайло ЮНАКОВСЬКИЙ. Небезпечне слідування
- 45** Павло ФЕДУРУК. Заповіді для черствих та впертих
- 46** Сергій ВІНКОВСЬКИЙ. Порожнеча, повна обітниць
- 49** Макс ЛУКАДО. Прийди та побач
- 50** 25 років добровільного ув'язнення
- 52** Світлана АНДРЕЙЧЕНКО. Злобна історія про Злобіно
- 53** Атеїст пізнає Христа
- 54** Новини, хроніка, події

У номері використані фото Юрія Вавринюка,
Віктора Мокійчука,
Геннадія Андросова, Галини Вавринюк
та інтернет-ресурсів

Благовісник

Щоквартальне видання
Церкви християн віри євангельської України

№ 4 (86) 2014

Редколегія журналу:
М. Паночко, М. Синюк, В. Онищук,
Є. Мельничук, Є. Абрамович, В. Паламарчук,
О. Міцевська, В. Мартинюк,
Д. Довбуш, Ю. Троць

Головний редактор: **Юрій ВАВРИНЮК**

Адреса редакції:
вул. Вороніхіна, 14а, м. Луцьк, 43020

Телефони:
(0332) 78-99-85, (0332) 25-44-06
098 83 27 611, Факс: (0332) 78-97-98
E-mail: blagovis@gmail.com

www.blag.org.ua

Розрахунковий рахунок
26000232440001, МФО 303440
в КБ "Приватбанку" м. Луцьк, код 23253886

Свідоцтво про реєстрацію КВ № 3574 від 30.11.98

Над номером працювали:
Віктор МОКІЙЧУК, Ольга МІЦЕВСЬКА,
Василь МАРТИНЮК, Володимир ШОЛОМ,
Наталія КОРНІЙЧУК, Дмитро ДОВБУШ

Представник журналу в Канаді:
Anatoliy Koren, 1764 Dingman Dr.
London, ON, N6N107 Canada
тел. (519)685-99-88

Надруковано

естеро
ПОЛІГРАФІЧНА ФІРМА

Тел. 068-22-62-444

Наклад 2800 примірників

При передруку посилання на «Благовісник»
обов'язкове.

Редакція не завжди поділяє думки авторів
матеріалів, що друкуються.

Надіслані матеріали не рецензуються і назад
не повертаються.

Тема неба — одна з найулюбленіших тем віруючої людини. І не тільки християнина — чи не в кожному віруванні обов'язково є місце, куди потрапляє людина після фізичної смерті. В деяких релігіях це страшна і неприємна місцина, якої бояться, але в багатьох, як у християнстві, це край, де людину чекає блаженство і щасливе буття.

Біблія приділяє цій темі багато уваги. Через весь Новий Заповіт червоною ниткою пролягла тема Царства Божого, Царства Небесного, раю, землі обітованої, небес, небесних осель — це все синоніми країни, до якої, як ми кажемо, веде наша земна дорога. Про неї ми проповідуємо, про неї співаємо, про неї мріємо. І все було б добре, якби... Якби не просте бажання жити.

Парадокс: навіть людина, яка найбільш довіряє Богові та Божому Слову, яка вірить в Господні обітниця та майбутнє Царство на небесах, не спішить померти. Але цей парадокс пояснюється просто: Сам Творець заклад у людину бажання жити; фізичне життя, яке дарує Бог, і є тим двигуном, що рухає людину вперед по життю. Самогубство, як правило, вказує на дисгармонію в душі та свідомості людини; зовнішні причини самогубств рідко коли є справжньою причиною такого кроку. Тому навіть атеїсти не завжди вважають самогубство засобом вирішення проблем і не завжди виправдовують його. Одним словом, більшість людей, незважаючи на далеко не завжди приємні умови земного життя, не спішать померти.

Але християнин часто опиняється на роздоріжжі: як йому, кому обіцяне щасливе життя в небі, до якого він і йде, ставитися до земного життя? Наскільки виправдано Божою волею та Святим Писанням триматися за все земне? Врешті-решт, як саме влаштовувати це життя: комфортно чи абияк, лише б швидше прожити — і, як кажуть, додому?

Історія знає багато відповідей на такі запитання: від повного аскетизму, повної відмови від земних радощів до популярного нині «ми діти Небесного Царя, ми всім володіємо і повинні жити щонайкраще». Питання непросте, бо від того, як ми проживемо життя, залежить, чи потрапимо у Царство Небесне...

Стоп! Коли я написав останню фразу, я зловив себе на думці, що ця фраза не моя, а її з дитинства чув у проповідях, читав у книгах. Більше того, чув у буденних життєвих ситуаціях, коли, скажімо, батьки чи дідуся з бабусями повчали маленьких дітей: «Не пустуй, бо пустуватимеш — Бозя на небо не візьме». У більшості християн склався стійкий стереотип: від поведінки на землі залежить, де ми проводитимемо вічність. Але, даруйте, це суперечить основному біблійному догмату: «Праведний вірою житиме». З одного боку, вчимо, що спасіння Бог дарує через віру в Ісуса як Сина Божого та Спасителя, з іншого — надіємося на власні діла. Проблема не нова: її піднімали перші християни, деякі новозавітні автори, зокрема детально обговорював апостол Яків.

Тому буде корисним, коли пороздумуємо про взаємозв'язок між земним та небесним, про те, як земним мандрівникам ставитися до небесної вітчизни і — майбутнім небесним жителям — до своєї земної мандрівки.

В людській уяві небо та земля завжди протиставляються одне одному. Про них говорять як про два протилежні за суттю світи. Але чи так насправді? Чи, можливо, вони мають щось спільне? Саме про це ми і поговоримо на сторінках журналу.

1. Чи відмова від земних благ дає гарантію на Царство Боже?
2. Наскільки віруюча людина повинна турбуватися про комфортне земне життя?

Ігор Скоць, пастор церкви, м. Луцьк

1. У Біблії ніде не сказано, що, відмовляючись від земних благ, ми заробляємо бали для Царства Небесного. Добрі справи не звільняють від гріха. Є хибна думка: чим більше людина страждає, утримується від чогось, веде святий спосіб життя, тим більше їй зараховується. Слово Боже вчить не так.

Написано чітко і ясно, що Кров Ісуса Христа очищає від усякого гріха. Так, усі наші добрі справи Бог оцінює, буде за них нагорода. Навіть чашка води, подана в ім'я Ісуса, не залишиться непоміченою. Як написано, усім нам призначено з'явитися на судилище Боже – не на суд, а на судилище, на якому маємо дати звіт за своє життя. Але вічне життя дається через покаєння, через очищення Кров'ю Ісуса Христа. Немає добрих справ, які б покривали гріх. Гріх прощається тільки через Голгофу — так каже Євангелія. Тому й помер Ісус Христос. Ми не повинні обманюватися, думати, що, коли робимо добрі або аскетичні вчинки, нам щось там пом'якшиться, – такого немає. Покаюся – Бог простив і більше не згадує.

2. Слово Боже нас закликає турбуватися про домашніх, слово Боже закликає нас бути взірцем, тому що написано: «Будь зразком...»

Живучи на землі, ми є членами сім'ї, членами суспільства, громадянами певної країни. І ми маємо зробити все в міру своїх можливостей для того, щоб бути добрим сім'янином, добрим громадянином, бути зразком. Усе залежить від нашого ставлення до земних благ, який зміст ми в них вкладаємо. Є багато прикладів, коли люди були багаті, як Йов, Авраам, але вони розглядали своє багатство як щось тимчасове. Іншими словами, живучи на землі, ми маємо турбуватися про своїх ближніх, старатися робити все, щоб їм було добре, і пам'ятати, що це дочасне, що ми йдемо до неба.

Сергій Тарасюк, місіонер, пастор церкви, м.Брусилів

1. Коли я вирішив поїхати працювати на місіонерські поля на Житомирщину, мусив залишити комфорт батьківського дому. Проводжати мене зібралися всі: брати і сестри, батько і мама. Всі вони благословили мене. Я залишив також своїх друзів і роботу. Звичайно, було нелегко, чимало труднощів виникало, але я долав їх. Хотілося вірити, що все це дасть мені певне право на Царство Небесне і якийсь привілей, щоб туди увійти. Але це не так. Я розумію, що для того, щоб увійти в Царство небесне потрібні лише покаєння та віра в Христа. А святе та побожне життя — це результат моєї любові до Бога і щирої та живої віри в Нього. І ми мусимо докладати зусилля для цього.

2. Віруюча людина не повинна надмірно думати про земне комфортне життя. Це буде відволікати її від вічної мети. Одного разу я відвідав Києво-Печерську лавру, де зустрів монахинь з Ярославської області, які звершували паломництво в лавру. Я підійшов до однієї з цих жінок і запитав: «Яким є життя монахинь?» — «Дуже важким», — відповіла вона. Тоді я запитав: «То чи варто йти в монастир?» Вона дала мені таку гарну відповідь: «Ради вічності — варто». Ця відповідь мене зворушила. Якщо ця людина обмежила себе в усьому ради вічності, то чому б і мені не обмежити себе в чомусь, щоб досягнути вічності. Питання тут тільки у тому, від чого ми відмовляємося.

Як на мене, комфорт у переважній більшості буде перешкоджати досягненню Божих цілей і реалізації покликання, дарів та талантів для Божої слави. Я знаю багатьох людей, які зупинилися в своєму духовному зростанні, промінявши комфортне життя на вічні цінності. Знаю таких, які залишили місіонерську працю й пішли добувати бурштин. Обіцяли, що будуть фінансувати місіонерів. І зрештою — і не фінансують, і не місіонерствують.

Сходження на гору, або Атрибути Царства

Микола СИНЮК

А через шість день забирає Ісус Петра, і Якова, і Івана, брата його, та й веде їх осібно на гору високу. І Він перед ними переобразився: обличчя його, як те сонце, засяло, а одежа його стала біла, як світло. І ось з'явилися до них Мойсей та Ілля, і розмовляли із Ним. І озвався Петро та й сказав до Ісуса: «Господи, добре бути нам тут! Коли хочеш, поставлю отут три шатрі: для Тебе одне, і одне для Мойсея, і одне для Іллі». Як він ще говорив, ось хмара ясна заслонила їх, і ось голос із хмари почувсь, що казав: «Це Син Мій Улюблений, що його Я вподобав. Його слухайтеся!» (Мт. 17:1-5).

Так влаштована людина — їй хочеться заглянути в майбутнє: а що там?.. Християни не винятки з цього правила. «Господи, скажи нам, коли це буде і яка ознака Твого приходу?» (Мт. 24:3) — це наші брати-апостоли цікавляться майбутнім. «Мені Бог відкрив...» — таємниче оголошують про своє об'явлення любителі заглянути за завісу Вічності. Зізнаюся: я скептик щодо захоплюючих свідчень про красоти раю, про моторошність пекельних мук, якими інколи так смакують «очевидці», які подорожували «алеями раю і заглядали у пекельну безодню»... Апостол Павло скромно зауважує про себе: «Знаю таку людину, яка була підхоплена до раю й чула слова, які неможливо людині передати» (2 Кор. 12:4).

Ось я теж про це саме — це неможливо людині передати словами. Якщо ж роздумувати про те, що заховане за порогом вічності, — то тільки на основі Слова Божого, роблячи обережні припущення: «Я так думаю».

Отже, я так думаю... Христос звертається до учнів із таким словом: «Є деякі з вас, які не побачать смерті (не помруть), але побачать Царство Боже, що у силі прийшло». Смерть або перехід в інший вимір буття передбачає повне пізнання того, чого «око не бачило й вухо не чуло». Ми ж порозмірковуємо над подією, що сталася з учнями на горі преображення, і зробимо деякі ви-

сновки на підставі текстів Євангелії. Що ж побачили учні на горі? Або ж які атрибути Божого Царства?

Преображення

Христос преобразився на горі. Преображення вплинуло на Його зовнішність, на одяг, на... Власне — тільки преображені люди будуть у Царстві Божому. Слід зауважити — не будуть преображені в майбутньому, а тепер пережили реальне преображення, або ж переродження, або ж народження згорі.

Ворота Царства Небесного відчиняються на землі, а не у вічності. «Бо ось Царство Боже всередині вас є», — навчає Христос. Або ж — немає. Якщо його немає сьогодні всередині мене, у моїй духовній сутності, то зрозуміло, що не буде ніде й ніколи. «Всередині мене» — означає, що я внутрішньо преображений: оновлений мій розум, помисли, моя духовна природа стала новою. «І вже не я живу, а живе в мені Христос», — це апостол Павло підтверджує наші роздуми про преображення нас в образ Христа. У Його Царстві будуть Йому подібні, преображені у Його образ, хриstopодібні.

Подумаймо над цим.

Спілкування як атрибут Царства

«І з'явивсь їм Ілля та Мойсей, і розмовляли з Ісусом. І озвався Петро та й сказав до Ісуса...» (Мр. 9:4-5). Що відбувається в Царстві, яке в силі прийшло? Висновок із тексту: Царство Боже — це місце для спілкування. Це місце, де можна ставити питання й отримувати відповіді на них.

Питання для роздумів:

- Чи люблю я спілкуватися?
- Чи приємно мені проводити час у колі братів і сестер по вірі?
- Чи приносить мені духовну насолоду спілкування в церкві?

Ми маємо разом проводити вічність з Богом і один з одним. Вас це тішить чи лякає, оскільки спілкування на землі для нас — не завжди приємне заняття?

Христос спілкувався з людьми. На горі, у храмі, біля криниці, на

вулиці — вдень і вночі. Пригадуєте нічну розмову з Никодимом? Спілкування людей один з одним передбачає краще пізнання один одного. Спілкуючись, стаємо ближчими. Син Божий вибрав 12 учнів, «щоб з Ним перебували» (Мр. 3:14), були у спільності, щоб потім посилати їх на проповідь.

Царство Боже — Царство спільноти з Господом і один з одним. Бог призначив Вічність не для прогулянок тротуарами із золота — навіть райські алеї можуть стати звичними, коли там не буде присутності Бога.

Власне, Творець передбачив цілу вічність для того, щоб, спілкуючись із Ним, ми все більше й більше пізнавали Його премудрість, силу і велич. «Життя ж вічне — це те, щоб пізнали Тебе, єдиного Бога правдивого, та Ісуса Христа, що Його послав Ти» (Ів. 17:3).

Тепер зрозуміло, чому невід'ємною частиною Божого Царства, що в силі прийшло, є спілкування як один з одним, так і з Господом нашим Ісусом Христом!

Нам тут добре

Це ще одна заява, проголошена апостолом Петром. Невід'ємний атрибут Царства — духовний комфорт. «Нам тут добре», — чи не такі слова ми вживаємо, щоб показати, що місце нашого перебування нам приємне й комфортне.

Присутність у нас Царства Божого робить нас людьми, які стають незалежними від обставин. «Добре» — це внутрішній духовний стан християнина, «Бо Царство Боже — це не їжа та пиття, але праведність, мир та радість у Дусі Святій» (Рим. 14:17). Царства землі характеризують матеріальними чинниками. Царство Боже торкається духовної, невидимої сторони людського буття.

Пригадую розмову з одним чоловіком, який довгий час співав у хорі. Для нього загадкою було: як це можливо, згідно з Об'явленням: «...І спокую не мають вони день і ніч, промовляючи: «Свят, свят, свят, Господь, Бог-Вседержитель, що Він був і що є, і що має прийти» (Об. 4:8). Про-

те коли одного разу хор, натхнений від Духа Святого, співав ці слова: «Святий, святий, святий Господь...», за свідченням брата, він відчув таку духовну насолоду величати ім'я Боже, що готовий був співати тисячі разів, день і ніч. «Це приносило надзвичайне духовне піднесення», — підсумовував він... Йому добре було вже тут, на землі, відчувати подих небес і торкатися серцем до вічності.

А як щодо мене і тебе? Ми вже спіємо пісню вічності, з нетерпінням чекаючи: «Гряди, Господи Ісусе!»? Чи ж з тривогою озираємося?

Присутність і голос Царя

Світла хмара, що оповила учнів, і голос Божий, що прозвучав, були заключним акордом короткої прелюдії Царства Божого, виявленого для апостолів. «Це Мій Син, Його слухайте», — а після слів Отця знову реальність земних буднів, проте з Ісусом Христом, Який лишився з ними. «І зараз, звівши очі свої, вони вже нікого з собою не бачили, крім Самого Ісуса» (Мр. 9:8).

Ми продовжуємо поки що земний шлях, заховуючи Царство Боже всередині себе, керуючись постановами, мовою, кордонами та громадянством цього Царства. Ми повинні знати і чути голос Царя. «Мої вівці знають Мій голос, — заявляє Христос, — за чужим голосом вони не підуть...»

Наш цар особисто знає всіх Своїх підданих. «Тверда Божя основа стоїть, має печатку оцю: пізнав Господь Своїх»... Чи чую Я Його голос, чи впізнаю Його присутність не тільки на горі преображення, але й у долинах плачу?

«Є деякі з вас, які не побачать смерті, але побачать Царство Боже...»

Отже, не перехід у вічність дасть нам побачити й доторкнутися до Вічного Божого Царства. Достатньо піднятися з Ним на гору — і неосяжне, вічне, величне Царство Всемогутнього Бога стає близьким чи навіть ми стаємо частиною Царства.

Небо і земля:

«На початку Бог створив Небо та землю».

(1 М. 1:1).

«І бачив я небо нове й нову землю...»

(Об. 21:1).

Небо і земля у людській свідомості майже завжди стоять на різних кінцях Всесвіту. Вони ніколи не зустрічаються, хіба що на лінії горизонту. Вони протилежні один одному за своєю суттю та природою. Вони надзвичайно далекі один від одного. Ну... як небо від землі.

Однак, вони мають багато точок дотику. Більше того, вони перехрещуються, доповнюють одне одного, вони (уявіть собі!) — не можуть існувати одне без одного.

Саме така єдність неба та землі була закладена у планах Бога, коли Він задумав створити Всесвіт. І саме так Він і зробив. Напевне, нікому не вдасться розгадати таємницю Едемського саду: де і яким він був. Ймовірно, він знаходився саме на землі, мав чисто фізичне вираження та природу — і одночасно був місцем прогулянок Творця і Його зустрічей з людиною. Небо і земля співіснували в дивовижній гармонії, і важко було б сказати, де починалося одне і закінчувалося друге.

А потім стався розрив. Глибока прірва, ангел з полум'яним мечем, сум в людських очах і щем в серці при погляді вгору. Гріх та людська неслухняність розвели небо та землю у протилежні сторони Космосу та свідомості, як рефері розводить боксерів у різні кутки рингу. Час від часу вони сходять-

ся, але не для обіймів, а для жорстокої битви. Вони стали ворогами. Бог залишився десь в далекому і таємничому небі, земля стала місцем приписки диявола.

І увесь той час між ними висіла важка завіса єврейської скинії...

А потім ця завіса розірвалася. Зверху донизу. У святе святих, яке було маленьким та неточним символом неба на землі, увірвався переможний крик Боголюдини: «Звершилося!» Той, Хто свого часу творив небо на землі (чи землю в небесах?) знову з'єднав їх воєдино. Син Божий — і одночасно син людський — висячи на хресті між небом та землею, розпростертими руками з'єднав те, що роз'єднав диявол.

Тому нині ми маємо повне право говорити про органічну єдність неба та землі. Ця єдність поки що недосконала. Земне ще носить у собі бацили зла та гріховності, люди ще ховаються від променів згори, але по цій землі вже ходять громадяни неба. Вони ще на чужій території, але мають небесний паспорт. Земля ще під владою сатани, але Дух Святий має реальний вплив на земні справи через земних людей, майбутніх жителів неба. «Царство Боже всередині вас» — ці слова, прості і таємничі одночасно, поєднали здавалося, непоєднуване. І тепер небо та земля сходяться не лише на пейзажах відомих художників — вони сходяться в душах та серцях дітей землі, які довірилися голосу неба і стали дітьми Божими.

Люди ще довго будуть використовувати крила-

ТОЧКИ ДОТИКУ

тий вислів — «далекий, як небо від землі». Але він вже не точний, не актуальний. Сьогодні небо, як ніколи, стало близьким і доступним. Просто потрібно простягнути руку — і взяти його. Взяти спасіння, запропоноване Ісусом, і отримати перепустку в Царство Божє.

Настане час, коли небо та земля повністю зіллються воєдино. Буде нове небо й нова земля, де перебуватиме правда. Коли на оновлену землю з небес опуститься Новий Єрусалим, щоб стати столицею Царства, яке вже дві тисячі років будується із земних цеглин — оновлених жителів грішної планети.

Тож чи далеко небо від землі? Зовсім ні! Воно поряд — на відстані кроку віри, на відстані руки, як на фресці Мікеланджело. Пам'ятаєте: дві руки, простягнуті назустріч одна одній. Здається, ще мить — і між ними спалахне блискавка єднання, два світи зіллються воєдино. Правда, великий Буонарроті тут зобразив щось інше: сокровенну таїну сотворення Адама. Творець, Який щойно дав життя першій людині, ніби відпускає її від Себе в самотійне плавання, ніби відриває від Себе частинку Себе. Художнику в цьому жесті вдалося поєднати два протилежних за суттю дійства: роз'єднання двох істот і одночасно їхню єдність.

Між подією, зображеною на сікстинській фресці, і нашим часом — величезний пласт часу. Але якби мене попросили зобразити сьогоднішні стосунки Бога та людини, я б просто підвів вас до «Сотворення Адама». Всевишній так само простягає руку

в напрямку людини. Небо і земля, Творець і творіння ось-ось з'єднаються у якомусь особливому рукошесті. Але щоб вони з'єдналися, потрібні руки, простягнуті назустріч одна одній.

А чи помітили ви щось незвичне у позях Адама і Творця? Господь зображений у величезній напрузі, динаміці, здається, ніби Він зібрав усі Свої сили, почуття і вклав їх у єдиний порив назустріч людині. Адам же сидить у зручній, комфортній позі, розслаблений і якимось мляво чи навіть неохоче відповідає на Божий жест. У Всевишнього вже немає можливості наблизитися до Адама ні на міліметр, Він і так, скільки міг, простягнув Свою правицю. А от в людини ще є великий запас руху, достатньо лише трішки піднятися, відірватися від землі — і народиться велика мить єднання...

Єднання між небом та землею. «Тлінне зодягнеться в нетлінне, а смертне зодягнеться в безсмертя». «І, як носили образ земного, так і образ небесного будемо носити». Ці оптимістичні рядки апостола Павла — надія і впевненість спадкоємців небесного царства.

А поки що — земний мандрівник, втомлений, збитими до крові ногами торує земні стежини. Земля тримає його, обмежує, не пускає вгору. Його серце гучно б'ється в грудях і хоче чогось більшого, ширшого, вищого. Це небо в душі простягає руки назустріч Всевишньому. Це душа сумує за чистою, як Божя сльоза, землею Едему. А десь там, попереду дороговказом сяє слава нового міста, збудованого для земних небожителів.

Юрій ВАВРИНЮК

В Царство самотужки, або Чому «хороше» не головне?

— Мамо, — ще з порога гукає восьмирічна донька, яка, повернувшись зі школи, побачила, що я смажу її улюблені млинці, — я буду тобі допомагати. Що мені робити?

— Переодягайся, розклади свої речі, — кажу, — а потім почисти картоплю на суп (це її звичний обов'язок).

— Ні-і-і, — засмучено протягує вона. — Я цього не хочу робити. Хочу млинці перевертати...

Це вам щось нагадує?

Або ще.

Збираюсь у магазин.

— Можна, я з тобою, — чую за спиною звичне прохання.

— Ні, я маю небагато часу, тому мені буде зручніше зробити це самій, щоб не відволікатися.

— О, ти що, забула, що я весь день була слухняна? Все тобі допомагала...

Я мало не засміялася уголос. Якими схожими бувають наші діти на нас перед Богом. Як часто ми любимо робити те, що нам подобається і що видається праведним, а не те, чого чекає від нас Бог. Як часто вважаємо, що наша хороша поведінка гарантує нам якусь особливу Божу прихильність. Або ж власними зусиллями намагаємося проторувати собі стежинку в Царство Боже.

Є згадка про одну цікаву особу в притчі про весільних гостей. Ми часто звертаємо увагу на тих запрошених, які знехтували привілеєм стати гостями на весіллі царського сина. Дивними нам здаються їхні відмовки. Та весілля все ж таки відбулося. На нього були покликані ті, котрі, на перший погляд, були недостойні стати гостями самого царя. І ось цар проходить поміж

рядами запрошених і бачить одного чоловіка, який не був одягнений у весільний одяг.

Дивна постать! Невже цар обирає якихось особливих людей? Ні. Невже цей був злішим від інших? Ні, про це зовсім не йдеться. Сказано, що там були і злі, і добрі. Невже йому забракло весільного одягу? Теж ні. Я думаю, цар подбав про весільний одяг для всіх. Але знайшовся такий, який просто знехтував цим, вирішивши, що його вбрання більш відповідне. Він хотів увійти на весільну вечерю царського сина власними силами, а не милістю того, хто покликав його.

Апостол Павло закликає нас: «Зодягніться Господом Ісусом Христом». Нам же часто хочеться докласти чогось свого. Хочеться змінитися власними силами, власною мудрістю досягнути праведності. І так ми живемо своїми нездійсненими «завтра», але в мить, коли настане вічне «сьогодні», можемо, як той чоловік зі шлюбної вечері, мовчки розгублено опустити голову перед Царем, Який прокаже: «Киньте його в огонь негасимий!»

— Що робити мені, щоб вічне життя вспадкувати? — це питання ставило багато людей у своєму житті. Про це запитав багатий юнак у Христа. Ісус, знаючи, що в серці юнака (я ж теж знала, що моя донька хоче не допомагати мені, а побавитися тістом), сказав йому: «Знаєш заповіді: Не вбивай, не чини перелюбу, не кради, не свідкуй неправдиво, не кривди, шануй свого батька та матір». Юнак відповів, що виконав це ще змалку. Дехто з проповідників каже, що юнак не був повністю чесним, що неможливо виконати всіх заповідей. Та суть не в тому. Істина криється у словах Ісуса: «Одного бракує тобі: іди, розпродай, що маєш, та вбогим роздай, і матимеш скарб ти на небі! Потому приходи та й іди вслід за Мною, узявши хреста».

І багато поколінь християн вершиною праведності стали вважати слова: «Розпродай, що маєш, і вбогим роздай», на другий план поставивши: «Іди вслід за Мною». І саме це породжувало таких собі Ананіїв та Сапфір, які, продовжуючи по-

кладати надію на багатство, хотіли водночас якось і Царство Небесне заслужити, і повагу та прихильність людей здобути. Вони добре запам'ятали слова апостолів, які цитували Христове застереження: «Як тяжко отим, хто має багатство, увійти в Царство Боже!» Та чомусь не вловили головної ідеї Ісуса, яка містилася у словах «отим, хто надію кладе на багатство» (Мр. 10:24).

Тут справа не в багатстві, а у стані серця. Можна мати десять гривень і покладатися на них, а не на Божу турботу про «хліб насущний» на цей день. А можна володіти мільйонами і цим служити Богові, довіряючи Йому в усьому.

Я не знаю, чи ви зауважили це, але я помітила, що в педагогів часто бувають неслухняні діти, у медиків — багато хвороб у сім'ях й т.ін. Тобто у тих сферах, де ми маємо певні знання (які теж, до речі, є нашим багатством) і покладаємося на них, а не на Бога, ми терпимо поразку.

Апостол Павло, який, опираючись на Закон, мав усі підстави покладатися на власні сили та знання, пізнавши Христа, писав так: «...Хоч і я міг би мати надію на тіло. Як хто інший на тіло надіятись думає, то тим більше я, обрізаний восьмого дня, з роду Ізраїля, з племені Веніяминового, євреї із євреїв, фарисей за Законом. Через горливість я був переслідував Церкву, бувши невинний, щодо правди в Законі. Але те, що для мене було за надбання, те ради Христа я за втрату вважав. Тож усе я вважаю за втрату ради переважного познання Христа Ісуса, мого Господа, що я ради Нього відмовився всього, і вважаю все за сміття, щоб придбати Христа, щоб знайтися в Нім не з власною праведністю, яка від Закону, але з тією, що з віри в Христа, праведністю від Бога за вірою».

Царство Небесне там, де Христос. Це Ісус мав на увазі, коли казав: «Збулися часи — і Царство Боже наблизилось». Якщо Він Духом Святим живе у вашому серці, якщо Він керує вашими вчинками і любов до Нього є мотиватором у вашому житті — Царство Небесне всередині вас. І це «праведність, і мир, і радість у Дусі Святій» (Рим. 14:17).

Жити в Царстві Небесному не означає бути бездіяльним. Христос поставив вищі стандарти, ніж поставив Закон. «Кажу бо Я вам: коли праведність ваша не буде рясніша, як книжників та фарисей, то не ввійдете в Царство Небесне!» і «Будьте досконалі, як досконалий Отець ваш Небесний!» Але досягнути цього ми можемо тільки тоді, коли вірою будемо перебувати в Ньому й Він у нас, «бо кінець Закону Христос на праведність кожному, хто вірує» (Рим. 10:5).

А як же щодо праведності, яка береться зусиллям? І хоч про це говорив Христос, цей уривок довго видавався мені таким, що суперечить усьому вченню Нового Заповіту. Думаю, що тут йдеться не про фізичні зусилля, не про наші вчинки чи поведінку. Тут йдеться про зусилля віри, спрямованої на пізнання волі Божої щодо свого життя.

Про євреїв апостол Павло пише: «Ізраїль, що шукав Закону праведности, не досяг Закону праведности. Чому? Бо шукали не з віри, але якби з учинків Закону; вони бо спіткнулись об камінь спотикання (Христа)» (Рим. 9:31-32). «Вони бо, не розуміючи праведности Божої, і силкуючись поставити власну праведність, не покорились праведності Божій» (Рим. 10:3).

Підкорімося Богові в усьому.

Довірмо Йому усі сфери свого життя.

І навіть якщо заради того, щоб іти за Христом, нам доведеться відмовитися від усього, на що ми поклали надію у своєму житті, — зробимо це.

І якщо наш власний одяг видається більш пристойним, ніж той, який пропонує нам Цар, запрошуючи на весільну вечерю Свого Сина, без жалю знімемо його. Хай краще він стліє від непотрібності, аніж наша душа згине у вогні негасимим.

І якщо вам дуже хочеться «погратися тістом», а Бог просить вас «начистити картоплі», — зробіть це. А «млинці смажити» дозвольте тому, у кого це виходить швидше й краще.

Ольга МИЦЕВСЬКА

6000 пунктів для неба

Мовою притчі

Карл Вебер прокинувся і побачив, що він лежить на підлозі в якомусь дивному білому приміщенні. Намагаючись пригадати, як він тут опинився, став на ноги й озирнувся. «Що трапилося? Де я, в лікарні?» — тільки й встигло промайнути в голові, перш ніж чоловік помітив за кроків тридцять від себе троє дверей. «Може, я потрапив в аварію, знепритомнів?» Оглянувши себе, не знайшов ніяких пошкоджень. На ньому був звичний костюм, у якому їздив на роботу. Карл добре пам'ятав загальну інформацію про себе: живе в Берліні, одружений, має доньку, працює менеджером в компанії «Schwartz&Co». Але от що це за місце?..

Троє дверей. Середні були цілком звичайними типовими дверима. Ті, що ліворуч, — здавалися прозорими від світла, що виходило з-за них. На треті Карл не встиг звернути особливої уваги, лише зазначив, що вони темною плямою виділялися на тлі загальної білизни кімнати.

Силкуючись згадати події останнього дня, чоловік інтуїтивно пішов на світло, що лилося крізь перші двері. Підійшовши ближче до них, він раптом усвідомив, що двері незвичайні, вони не ведуть до коридору або кабінету. За ними було щось неймовірне, непідвладне опису. Світло, що виходило звідти, огортало тіло теплотою, ніби проймаючи наскрізь приємним спокоєм. З наближенням до дверей спокій плавно переходив спочатку в радість, а потім у справжній незбагнений захват. Раптом почулися звуки музики, якої Карл до цього ніколи не чув. Кожна нота дарувала внутрішнє блаженство. Ще крок — і в серпанку десь удаліні відкриється прекрасний краєвид, сповнений барв, яких не мало б бути, але їхня краса дарує очам насолоду. У цей момент Карлу вже не хотілося ні про що згадувати, ні про що більше думати, тільки б отак стояти і дивитися, і слухати, і відчувати. Усе його єство ототожнило себе з одним єдиним бажанням: скоріше відчинити двері й переступити поріг! Ось його рука вже лягає на ручку, чутно «клац» і...

— Величний вид, чи не так! — Карла ніби вирвали із солодкої млості слова незнайомця, що несподівано з'явився з сусідніх дверей. — Пане Вебер, ходіть за мною, будь ласка.

Незнайомиць у класичному костюмі увійшов назад в кабінет, залишивши двері від-

чиненими. Здивований Карл пішов слідом за ним. Дивна безглузда думка промайнула в голові: «Деся я таке вже бачив. Невже... Ні, не може бути!» Порівнявшись із кабінетом, він раптом звернув увагу на двері праворуч. Утім, це були зовсім не двері, щось схоже на ґрати з важким замком, з-за яких з'яв морок і порожнеча. Коли Карл підійшов до них ближче, раптово на нього війнуло крижаним жахом, що пронизував усе тіло й сковував свідомість, у вухах почувся шум мільйонів криків, страждань і біль наповнили все єство — так, що хотілося бігти, не розбираючи шляху, тільки б подалі від цього місця! Карл відсахнувся від залізної решітки й поспіхом зайшов у кабінет до незнайомця.

— Сідайте, пане Вебер! — Запросив той, беручи з полиці якусь книжку й показуючи на крісло навпроти свого столу. — Прошу.

Карл нерішуче опустився на крісло. Незнайомець сів навпроти й сказав:

— Ну, от ви й прибули! Це сталося раніше, ніж ви планували, так?

«Значить, це правда — я помер!» — Бідний Карл нарешті озвучив про себе думку, яку відмовлявся сприймати. Запинаючись від страху, він запитав:

— Ви, тобто ти... Ви — Бог?

— Ні, я не Бог. Я лише перевіряю, що буде з вами далі.

— Що ви маєте на увазі?

— Ви вже бачили там двоє дверей. Одні з них відчиняються для вас. Ми лише повинні з'ясувати, де ви будете проводити вічність.

— Безсумнівно — у тій чудовій країні! — із захопленням вигукнув Карл. — Я не хотів би потрапити в ту безодню!

— Так кажуть усі, хто потрапляє сюди.

— Ну, щодо мене, то це буде без проблем! — самовпевнено сказав пан Вебер. — Я хрещений, регулярно даю пожертви на церкву, іноді жертвую на добрі справи. Крім того, я завжди намагаюся вести благопристойне життя. Тобто старався... Я жив за принципом: «Чини правильно — і нікого не соромся!»

— Тому ви й тут, пане Вебер. Побачимо, що з цього вийде.

— Що ж мені потрібно зробити,

щоб туди потрапити?

— Вам потрібно 6000 пунктів! — карбуючи кожне слово, виголосив незнайомець.

— 6000 пунктів? Ага! А як їх мати?

— Ну, наприклад, через добрі справи, безгрішне життя, добру мораль, ви ж знаєте...

— Так, звісно, саме таким і було моє життя! Я непогана людина. Зрештою, ви й самі тут нагорі повинні це знати. За все своє життя я нікого не вбив, ніколи не крав, прагнув бути доброзичливим до всіх людей, регулярно ходив до церкви... або майже регулярно...

— Прошу вас, зачекайте, — безіменний незнайомець-секретар узяв зі столу аркуш паперу й олівець. — Ми відзначимо все за порядком, щоб підрахувати пункти.

— Он як? Чудово! Мені починати чи ви будете ставити питання?

— Так, звичайно, починайте!

— Хм... Це не так уже й просто! Зрештою, я ж не вів книги про свої добрі вчинки...

— А ми вели! — секретар показав рукою на полицю, заставлену товстими томами. — Не турбуйтеся за це.

Карл проковтнув слину, тільки уявивши, що може бути записано в тих книгах. Але, опанувавши себе, продовжив:

— Тааак... Отже, почнемо з моєї дружини. Я завжди до неї добре ставився, ніколи не бив! У грошах вона теж не мала потреби. Я важко працював, щоб її життя було чудовим — по 60 годин на тиждень!..

Карл розповідав і розповідав, розтікався мислями по дереву, прикрашав, прихвалював себе самого. А секретар ставив позначки на папері.

— Зрештою, погляньте на мою дочку — я викохав її вельми гречною і люб'язною дівчиною! — Карл звернув увагу, що секретар поставив всього одну позначку. — Що ви робите? Один єдиний пункт за це? А як же всі ті ночі, коли вона хворіла? Ми стільки за нею доглядали!

— Наскільки мені відомо, всі ті ночі підуть на рахунок вашої дружини. Про решту ми поговоримо окремо.

— Ну, гаразд, давайте далі. Ні-

коли б не подумав, що тут так прискіпливо до всього чіпляються! — І Карл вирішив згадати вчинки, які, на його думку, дали б йому багато балів. — От моя теща була злою людиною! Але я був із нею завжди ввічливим!

І знову секретар зарахував тільки один пункт.

— Тільки один пункт? Та ви знаєте, що це мені коштувало?

— Знаємо. Але ви повинні були її любити!

— Що? Мою тещу?! Та ви просто її не знали! Її — любити... Це ж абсолютно неможливо! — Карл так розпалився, аж у нього виступив піт на лобі. Без особливого ентузіазму він продовжив:

— Ще я часто допомагав сусідам...

— Хвилинку! — перебив секретар, розкриваючи взятую з полиці книгу. — Ви маєте на увазі пана Карстена? А в нас тут написано, що ви з ним ворогували останнім часом — через високе дерево на ділянці.

— Ну, так, звичайно! Та як з ним можна було мирно жити?! — роздратовано відповів Карл. — Скільки там у мене пунктів? Мені все це набридло!

— 32, — крижаним голосом промовив секретар.

— Що-о?! Та так мені й 50-ти пунктів не набрати! — пан Вебер вже не говорив, а кричав. Він підхопився з крісла й навис над секретарем. — Ви нечесні зі мною! Подивіться на інших людей! Я не гірший за інших — дивіться: вбивці, розбещувачі малолітніх!..

— Пане Вебер, але ж ми зараз розглядаємо ваше життя, а не інших, — спокійним рівним тоном сказав секретар.

— Ну, хоч за щось я можу отримати більше пунктів? Спробуймо з 10 заповідей, я майже всіх дотримувався.

— О, так. Це могло б дати вам дуже багато пунктів!

— Значить так, почнемо із заповіді «не вкради», — Карл стомлено опустився на крісло. — Я завжди був чесним. Візьміть, наприклад, мого брата — він крав із самого дитинства! А я — ніколи.

— Як щодо податків? — секретар неквапливо струсив стружку від за-

точеного олівця на підлогу. — Ви завжди були чесні?

— Але ж це не крадіжка, — обличчя Карла спотворила кисла гримаса. — Це усі робили...

— Якщо це роблять усі, ще ж не означає, що це правильно. На жаль, несплатою податків ви обкрадали державу. А як у тому випадку зі страховкою, коли ви...

— Це теж злочинство?! О, обличчя це... Якщо вже ви тут такі дріб'язкові, тоді про заповідь «не свідчи неправдиво» і згадувати не варто! Звичайно, мені потрібно було іноді трохи прибрехати. Але я завжди остерігався великої, брудної брехні! Гаразд, візьмімо наступну — «не вбий». Тут вже я абсолютно впевнений, що не переступив цієї заповіді! Скільки пунктів буде за це?

— Стривайте, спочатку подивимося тут... — секретар перегорнув кілька сторінок у книзі. — Ось! Ви пам'ятаєте свої слова, коли суд оправдав вашого сусіда? Ви сказали: «Я йому шию скручу!»

— Ну, це ж так просто кажуть... — тепер Карл виглядав зовсім розгубленим і збентеженим. — Я ж цього не зробив — і ви повинні це врахувати!

— А як часто ви підраховували, скільки залишилося жити вашій тещі з її хворобою, щоб отримати спадщину? Хіба ви не казали лікареві, щоб він не продовжував їй життя?

— Але... Вона ж померла звичайною смертю! Я не вбивав її, — на Карла шкода було дивитися.

— Проте таке бажання було у вашому серці, пане Вебер. Як у випадку з тещею, так і з сусідом.

Карл витер спітний лоб.

— А через один єдиний випадок подружньої зради я теж не отримаю жодного пункту?

Секретар мовчки, але зі співчуттям похитав головою.

— Незважаючи на те, що вам відома, я був вірний їй 37 довгих років. Адже це була всього одна єдина дурна помилка! Я ж не з тих, хто мріє про оголених жінок...

— Ваші думки вам добре відомі.

— Мої думки? Ви що, жартуєте? Та чого тільки людина не уявить в своїх думках? — Карл знову підві-

вся й перейшов на відчайдушний вереск. Він розумів, що з кожною заповіддю його шанси на порятунок тануть. — Я ніколи не був негідником! Я був звичайною людиною! Чому ви такі педантичні тут нагорі?!

— Пане Вебер, у нас нагорі дуже справедливий суд, — тим же мирним голосом відповів секретар. — Скільки разів ви закликали Божу справедливість, щоб побачити її? Ось тут вона і є. Бог нікого не залишив у невіданні, що кожен у кінці життя прийде на суд. Ви теж про це чули, чи не так?

— Ну так! Але я не думав, що я настільки поганий, щоб бути засудженим. — Карл знеможено сів. Раптом іскорка надії запалилася десь у глибині його пам'яті. — Але ж хіба Бог не послав Свого Сина померти за грішників? Хіба десь у Біблії не написано, що віруючий в Ісуса Христа не прийде на суд?

— Написано. Бачу, ви добре обізнані. Але зізнайтеся чесно, ви ж ніколи в Нього не вірили.

— Я ніколи не відкидав Його існування!

— Добре, скажу інакше: ви Йому не довірилися. Життя і смерть Ісуса Христа не мали ніякого значення для вас. Ви хотіли своїми ділами потрапити на небо. Про те, що за ваше життя Син Божий заплатив ціну, ви й чути не хотіли. Інакше помітили б, що ви грішник. Але у своїх власних очах ви були не таким вже й поганим.

— Так... Але я навіть не пам'ятаю, щоб мені хтось сказав, що тут нагорі все так строго! Може, у мене є хоч якась можливість врятуватися? Я ж не був гіршим за інших! — жалібно благав Карл.

— Усі ваші діла записані нами в книгах. Можемо підрахувати пункти. Якщо набереться 6000 — ви спасетеся, — безкомпромісно відповів секретар.

— Ах, обличчя це... — махнув рукою пан Вебер. — Але одне скажу вам. Ви жодного уявлення не маєте, яке життя там, на землі. Тоді взагалі ніхто не врятується! Звідки беруться люди, гідні ввійти сюди? Б'юся об заклад — вони так само цього не заслужили, як і я. Хіба їм вистачило грошей заплатити за вхід?

— Ви так і не зрозуміли, що я хотів вам сказати. Ці люди отримали перепустку.

— Я так і думав!

— Але вони не платили грошей за вхід. Ніхто не зміг би оплатити пропуск на небо. Тільки Ісус Христос міг за них заплатити. Картки на 6000 пунктів роздавалися на землі безкоштовно. Той, хто відкинув свою гордість, розуміючи, що ніколи сам не заробить 6000 пунктів, і прийняв у подарунок цей вхідний квиток, той і має навечно вільний вхід.

— Але чому мені про це ніхто не сказав? Я б відразу це зробив! Я був неправильно поінформований! Я думав, потрібно просто намагатися правильно жити. Ви ж знаєте мій життєвий принцип: «Роби правильно — і нікого не соромся!» Я завжди цього тримався! Ви ж можете підтвердити це на мій захист?

Але ангел-секретар тільки заперечливо похитав головою і повільно розтанув, залишивши порожнє крісло. У жаху Карл продовжував кричати, чіпляючись за останню надію, намагаючись якомога на більше відтягнути ув'язнення в похмурій безодні:

— Ні! Ні! Не йдіть! Поверніться! Я хочу глянути у свою книгу! Я не хочу в це жахливе місце! Ні! Ні!

Тим часом стіни кабінету стали танути, занурюючи пана Вебера в морок. Його крик ще лунав із порожнечі, безнадійний, відчайдушний, залишений без відповіді...

— Карле, що сталося?

Пан Вебер сидів на ліжку із заплещеними очима і кричав. Дружина схопила його за руку:

— Любий, що таке? Страшний сон наснився?

— Що? Що ти тут робиш? — Карл ще не усвідомив, що він у безпеці й удома. — То це був сон? Так, це лише сон...

Він заспокоїв дружину і, витерши з чола холодний піт, вже мав намір сам вкласти спати. Як раптом почув знайомий голос нізвідки:

— До скорої зустрічі, пане Вебер!

**Дмитро ДОВБУШ,
за сюжетом однойменного
фільму Інгмара Кюхна**

Небесний скарб, захований на землі

Багато християн ідуть по життю, вдовольняючись такою кількістю віри, якої буде достатньо лише для того, щоб тільки «протягти» до вічності. Їм треба стільки Ісуса, скільки потрібно, щоб потрапити на небо. Але Ісус каже нам про Царство небесне на землі: «Ви можете мати небесне життя в повноті вже тут, у вашому серці, і мати його прямо зараз, але спершу дозвольте Мені розповісти, що це вам буде коштувати».

Як нам придбати небо, будучи на землі? Чітку відповідь на це питання дають нам притчі Ісуса — вказують шлях оволодіння Христом у всій Його повноті. А це — дуже дороге завдання.

«Царство Небесне подібне ще до захованого в полі скарбу, що людина, знайшовши, ховає його, і з радості з того йде, та й усе, що має, продає та купує те поле» (Мт. 13:44).

По-перше, виникає запитання: що символізує тут поле? Воно символізує християнізований світ, кожне місце в ньому, де була проповідана й прийнята Євангелія. Звичайно ж, церква також є частиною цього поля. Є поле домашнього, внутрішнього служіння, і є поле зо-

внішнього служіння. А людина, що трудиться на полі, репрезентує собою кожного, хто служить Ісусу.

Так ось, ця людина дізналася з надійного джерела, що десь на цьому полі закопано скарб. Так само й ми сьогодні дізнаємося зі слова, що проповідується і свідчить про Христа, «в Якому всі скарби премудрости й пізнання заховані» (Кол. 2:3). У той час, як інші працюють у півсили, цей чоловік наполегливо копає. Він години, дні, тижні невтомно шукає скарб.

Хто цей чоловік? Це прообраз кожного відданого слуги, який почув слова пророків про Ісуса: «Відкрию у притчах уста Свої, розповім таємниці від почину світу!» (Мт. 13:35). Цю людину не турбує, що скажуть про неї інші. Вона всім серцем спрямована на те, щоб здобути захований Божий скарб. І вона знає, що єдиний спосіб знайти його — це шукати його, докладаючи для цього всі ресурси. І тому вона копає і копає, зосередивши всі зусилля тільки на тому, щоб знайти його.

Що ж це за скарб, який шукає цей чоловік? Це неймовірне за своєю силою відкриття, що Христос — усе, що

йому потрібно. Його скарб полягає в знанні того, що всі багатства радості, знання та смислу, та й усі багатства неба належать йому в Ісусі. І неважливо, які випробування й труднощі трапляться йому на шляху: він знає, що в Христі знайде сили на все. Ісус для нього все у всьому.

Коли ж цей чоловік нарешті знаходить той скарб, він робить щось дивовижне: одразу ж ховає його («знайшовши, ховає його» (Мт. 13:44)). Що ж це він робить? Для чого ховає це дивовижне, щойно здобуте багатство?

Відповідь на це ми знаходимо у свідченні Павла. Апостол каже нам: «Коли ж Бог, що вибрав мене від утроби матері моєї і покликав благодаттю Своєю, уподобав виявити мною Сина Свого, щоб благовістити я Його між поганями, я не радився зараз із тілом та кров'ю, і не відправився в Єрусалим до апостолів, що передо мною були, а пішов я в Арабію...» (Гал.1:15-17).

Павло отримав неймовірне відкриття про Христа. Чому ж він вважав за краще тримати його в таємниці? Та тому, що цей скарб був для нього надто дорогим, дорож-

чим над усе на світі. Як бачите, щоб отримати цю істину, Павло постив і молився за неї, старанно шукав її. Як фарисей, він служив Богу ревно, хоч і не знав істини (див. Рим. 10:2). А коли він уже знайшов цю істину, яка є Христос, він не мав жодного бажання втратити її.

Тому Павло й пішов в Аравійську пустелю, щоб заховати свій скарб. Можна сказати, що тим самим він «йде, та й усе, що має, продає та купує те поле» (Мт. 13:44). Павло ніби заявляв тим: «Я не хочу, щоб хтось чи щось відволікали мене від зосередження на тій великій істині, яку знайшов у Христі. В даний момент я не хочу чути чиєїсь думки про це. Я повинен притримати це поки що для себе. Я поділюся цією істиною з іншими, але тільки після того, як сам усвідомлю всю величність того, що знайшов».

Я уявляю собі здивування того робітника на полі з притчі, коли він знайшов цей скарб. Ось він відкриває скриньку, бере скарб у руки, уважно розглядає його й радіє. Рап-

том він розуміє, що тільки потримати його в руках і подивитися на нього йому недостатньо. Він каже собі: «Це має належати мені. Я повинен володіти ним повністю. Якщо я ним заволдію, цього вистачить до кінця моїх днів».

Павло — приклад людей, які знайшли безцінний скарб сердечного пізнання Христа. Він копав глибоко, відшукав скарб і сповнився радістю від цієї знахідки. Однак він заховав його в глибині серця, кажучи тим самим: «Мені недостатньо просто захоплюватися Ісусом чи дивуватися Йому. Мені треба, щоб Він жив усередині мене. Він має бути зі мною як моє життя. З мене досить теологічних учень про Спасителя; я й так потратив стільки років на те, щоб вивчати ці вчення. Моя єдина турбота тепер лише в тому, щоб знати Христа і володіти Ним. Я хочу, щоб не я жив, а Ісус в мені, щоб моє старе «я» померло».

Слово «продає», яке вживає Ісус у притчі про робітника на полі, в перекладі з грецької означає «то-

варний обмін, бартер». Це вказує на обмін товарами чи послугами без використання грошей. Іншими словами, те, що він шукає, не може бути куплене.

Це ще більше розширює зміст цієї притчі. Ісус каже: «Не можете набути духовних речей за допомогою матеріальних». Павло випробував у своєму житті цю істину. Він не мав нічого, крім того одягу, який був на ньому, і, можливо, декілька інструментів для виготовлення наметів. Та все-таки ось що коштувало Павлові оволодіти цим скарбом: «Але те, що для мене було за надбання, те ради Христа я за втрату вважав. Тож усе я вважаю за втрату ради переважного пізнання Христа Ісуса, мого Господа, що я ради Нього відмовився всього, і вважаю все за сміття, щоб придбати Христа» (Фил. 3:7-8).

Наш Отець-Сотворитель володіє всім. Йому належить також і те поле, де був захований скарб. Це означає, що Він закопав його там. Він знав, що та людина, яка копала поле, була бідною. Бо, врешті-решт, багатим не треба трудитися самим. Тому цей робітник повинен був прийти до власника поля, щоб виторгувати в нього й купити те поле.

Ми знаємо, що духовне купити за гроші неможливо. То як же можна тоді купити щось у нашого благословенного Отця? Ісає дає відповідь: «О, всі спрагнені, йдіть до води, а ви, що не маєте срібла, ідіть, купіть живности, й їжте! І йдіть, без срібла купіть живности, і без платні вина й молока!» (Ісає 55:1). Іншими словами, Бог каже: «Ви запитуєте, що це вам буде коштувати? Щонайменше — не думайте про гроші. Поговорімо краще з позиції товарів та послуг».

Століттями багаті люди намагалися отримати вічне життя через роздавання свого багатства. Вони віддавали замки, величезні стада, дорогоцінності та дорогий одяг — і все тільки ради того, щоб набути Христа. Вони ставали вбогими, споживали мало їжі й одягалися в шкіри тварин. Але ще нікому й ніколи не вдавалося набути Христа таким способом.

Я думаю, що Павло провів ті місяці в Аравії, торгуючись з Отцем. Ось, наприклад, він ставить Бого-

Перлина

Ти до Бога прийшла і у Нього знайшла
Ту перлину, що довго шукала,
Ту дорогу, що в небо тебе привела
По життєвих крутих перевалах.

Народившись згори, не мовчи, говори
Про Любов у вінку із тернини,
Про єдину мету, про країну святу,
Що її Бог дарує людині.

Коли прийде відчай, не зітхай, а співай
Пісню серця, що смуток розвіє,
І надій не втрачай, а в молитві стрічай
День новий, що на сході зоріє.

Лиш на місці не стій, лінь прогнати умій,
Бездіяльність — то ворога зброя.
За земнії труди будуть щедрі плоди —
Вони в небо підуть за тобою.

І настане весна вічна і неземна.
А в душі вже веселка заграла,
Бо ж до Бога прийшла і знайшла, віднайшла
Ту перлину, що довго шукала.

Володимир САД

ві запитання: «Господи, як мені заволодіти багатствами Христовими в повноті? Що це мені буде коштувати?» І Отець відповідає: «Я скажу тобі, Павле, що це буде коштувати. Віддай Мені всю свою самоправедність, і Я дам тобі взамін праведність Христову. Віддай Мені всі свої добрі діла, всі свої старання догодити Мені — і Я дам тобі Христову святість винятково по вірі.

Віддай Мені всі свої прагнення, амбіції, плани, надії — і Я дам тобі Самого Христа, Який буде жити в тобі й через тебе. Його бажання стануть твоїми — і ти отримаєш таку радість та щастя, яких не можуть тобі дати жодні твої справи. Віддай Мені свій найкращий час. Віддай Мені всю свою віру і надію, всі свої турботи — і ти здобудеш Христа. Ти будеш користуватися Його мудрістю і близькістю — і все це без грошей. Скажи ж Мені, Павле, як ти думаєш: чи варто все це віддати за Христа?»

Павло надбав Христа. Він вийшов із пустелі, повністю володіючи своїм скарбом. Тепер він свідчив: «Старий Павло мертвий, але тепер живе в мені Христос. Усі мої амбіції зникли. Усе, що я раніше хотів зробити чи про що мріяв, залишив там, у тій пустелі. Я знайшов Скарб всього свого життя — і Його абсолютно достатньо для мене. Ісус — це все, що мені будь-коли буде потрібно».

Ви можете запитати: «То в чому ж таємниця в цій притчі про скарб? Що за таїна схована в ній?» Павло дає нам відповідь: «Таємницю, заховану від віків і поколінь, а тепер виявлену Його святим, що їм Бог захотів показати, яке багатство слави цієї таємниці між поганями, а вона Христос у вас, надія слави!» (Кол. 1:26).

Якщо говорити конкретніше, то цією таємницею є Сам Христос у вас. У вас живе найбільший скарб неба — і ви володієте ним.

Христос — той скарб, захований у полі. І в Ньому я набув усе, чого будь-коли потребував. Для мене це означає таке: ніколи більше не намагайся шукати сенсу й цілі життя в служінні; ніколи більше не шукай задоволення в сім'ї чи друзях; ніколи більше не намагайся побудувати щось для Бога; не прагни до успіху; не прагни почуватися корисним; ні-

коли більше не старайся бути таким, як усі; не намагайся щось доводити; не шукай способів догодити людям; не намагайся зрозуміти сенс труднощів, які стаються в житті, і не шукай способів позбутися них.

І все, чого Бог хоче від мене, міститься ось у цих словах: «Давиде, Я люблю тебе. Дозволь Мені усиновити тебе. Я вже підписав усі необхідні папери Кров'ю Свого власного Сина. Ти тепер разом із Ним спадкоємець усього, що в Мене є».

Я все ще перебуваю в процесі продавання всього, що маю. Я все ще вчуся віддавати Отцеві свій час, свої думки, свою волю, свої плани (цей процес триває протягом всього земного життя — прим. ред.). Але я знаю, що все це міняю на скарб. Я продаю це, щоб купити живу воду, хліб життя, молоко й мед радості та спокою. І все це я роблю абсолютно без грошей. Ціна цього для мене — моя любов, моя довіра, моя віра в Його Слово.

Яка незвичайна угода! Я віддаю своє брудне дрантя самовпевненості та добрих діл. Я знімаю з ніг стоптани тапці власних зусиль; я залишаю позаду свої безсонні ночі, проведені на вулицях сумнівів та страху, — і взамін отримую Цареве усиновлення.

Дорогий святий! Ось що відбувається, коли ти починаєш шукати той Скарб, шукати доти, доки не знайдеш. Він принесе у твоє життя радість, мир, сенс, святість — і стане для тебе всім: Він з тобою, коли ти прокидаєшся; Він с тобою, коли ти спиш; Він з тобою вранці, вдень і ввечері.

Тож наскільки Він дорогоцінний для тебе! Щоб придбати Його, тобі, можливо, треба буде заплатити більше, ніж ти згоден заплатити. Але я закликаю тебе: почни копати вже сьогодні!

Давид ВІЛКЕРСОН

Царство Небесне не можна купити, воно дається задарма. Чому ж тут, у словах Ісуса, виразно прослідковується тема купівлі? Пішов і продав, що мав, і купив... Не випадково! Ісус навмисно вкладає у Свою притчу тему купівлі, щоб показати, що досягнення Його учнями Царства Небесного, можливо, буде пов'язано і з матеріальними втратами, і з втратою всього свого майна. Євангелія повна прикладів, коли людині пропонувалося: хочеш йти за Христом — будь готовий ризикнути всім, що маєш. Пам'ятаєте: «І запитав Його один із начальників, говорячи: «Учителю Добрий, що робити мені, щоб успадкувати вічне життя?» ... Як почув це Ісус, то промовив до нього: «...Розпродай усе, що ти маєш, і вбогим роздай, і матимеш скарб свій на небі» (Лк.18). І чи не в цьому полягала спокуса Юди, яку він так і не зміг подолати? Залишивши все, він пішов за Ісусом, а коли побачив, що минає рік за роком, а учнівство в Ісуса не приносить реальної матеріальної винагороди, Юда вирішив продати Вчителя. Тепер Господь не вимагає від нас відмовитися від свого майна. Але така вимога може прозвучати в будь-яку хвилину, і важливо, щоб християнин був до неї готовий. Усе віддати, усім пожертвувати, відмовитися від зримого й матеріального для придбання невидимого й обіцяного. Можливо, пожертвувати самим життям своїм, але не бійся — ти придбаєш більше. І ми повинні бути готові це зробити!

Чи будь-якій людині може відкритися справжній скарб? Спаситель так не вважає. Герой нашої розповіді не проста людина, а купець, більше того, сказано, що це людина, яка шукає хороших перлин. Це важливе уточнення. Воно вказує на те, що людина не має бути байдужою до свого життя, не повинна чекати, що їй все відкриється само собою, вказує на те, що є справжня цінність і справжній сенс життя. Необхідно шукати цих відповідей, жадати і прагнути відповідей на насущні питання про Бога та світ.

Костянтин ПАРХОМЕНКО

Вєлукцѹ

манфѣівнцк

«Вірою Авраам, покликаний на місце, яке мав прийняти в спадщину, послуховався та й пішов, не відаючи, куди йде. Вірою він перебував на Землі Обіцяній, як на чужій, і проживав у наметах з Ісаком та Яковом, співспадкоємцями тієї ж обітниці, бо чекав він міста, що має підвалини, що Бог його будівничий та творець» (Єв.11:8-10).

Для віруючих людей Авраам є не лише земним батьком єврейського народу і духовним — усіх віруючих загалом. Його ще можна було б назвати прабатьком усіх земних мандрівників, кінцева ціль яких — потойбічне життя. Той, кому Всевишнім були обіцяні величезні земні багатства: територія, користування щедрими природними ресурсами, величезне та могутнє потомство — не отримав усього цього, все життя промандрувавши навколо обітваної землі та ставши своєрідним символом пілігрима без батьківщини. Ми розуміємо, що Бог, звичайно ж, не обманув Свого улюбленця, обіцяне отримали нащадки Авраама (правда, через свою неслухняність і порушення договору часто втрачали ці дарунки). Але для нього особисто мандрівне життя виявилось своєрідним екзаменом на вірність Богові. Він з честю його витримав, ставши гарним прикладом не лише для своїх кровних нащадків, але й для усіх віруючих.

Автор Послання до євреїв акцентує увагу на тому, що Авраам свідомо, без нарікань, терпляче чекав обіцяного, знаючи, що за свого життя його не отримає. Але, разом з тим, поведився так, ніби вже володів Господніми дарунками. І Слово Боже називає таку поведінку просто — віра. Тому-то цей патріарх і до нині є яскравим прикладом віри в Божі обітниці.

Тож не дивно, що й сьогодні, проповідуючи, співаючи, розповідаючи про Царство Боже, про небеса, ми часто згадуємо Авраама — людину, яка провела своє довге життя у мандрах до обітваної землі. Ми порівнюємо до нього себе, земних жителів, яким Христос так само пообіцяв небесні оселі. Ми так само, як Авраам, ще не отримали їх реально, вони — попереду, але вірою ми ніби вже

там. «Усі вони повмирали за вірою, не одержавши обітниці, але здалека бачили їх, і повітали, і вірували в них, та визнавали, що вони на землі чужаниці й прихоськи. Бо ті, що говорять таке, виявляють, що шукають батьківщини» (Євр.11:13,14). Коли ми читаємо ці слова, нам здається, ніби вони про нас, земних мандрівників у Небесний Єрусалим.

Але часто доводиться задумуватися над тим, як же поводитися нам, тимчасовим жителям землі, йдучи земними дорогами. Мається на увазі, чи маємо ми право думати і про теперішню, хоча і тимчасову вітчизну, чи не буде зрадою неба, коли турбуватимемося й про земне.

Щоб правильно відповісти на це запитання, доречно було б звернутися до того ж Авраама. А як проводив свою мандрівку Великий Мандрівник? Чи нехтував він тимчасовими, менш важливими речами заради досягнення високої мети?

І так, і ні.

Пройдімося ж і ми земними стежками людини, яка «бажала країни, цебто небесної» країни.

Як не дивно, але Авраам аж ніяк не був схожий на класичного, звичного для нас пілігрима. Зазвичай ми уявляємо прихоську та мандрівника одягнутого в простий, іноді навіть бідний одяг, з невеликою торбиною на плечі, який не знає, де буде сьогодні ночувати і чим вечеряти. Ні, Авраам аж ніяк не вписувався в цей образ. «І Господь Авраама поблагословив був усім... Господь щедро поблагословив мого пана, і він став великий. І дав Він йому худобу дрібну та велику, і срібло, і золото, і рабів, і невільниць, і верблюди, й осли» (1М.24:1,35). Великий пілігрим був дуже багатою людиною! Ми не знаємо точних цифр цього багатства, але епітети «щедро благословив», «став великий» говорять самі за себе.

Ще один цікавий момент. Коли в околицях содомських сталася війна, в результаті якої Лот з родиною були взяті в полон, Авраам вирішив зволити племінника. Для цього він зібрав усіх чоловіків, які були в його домі та які могли воювати. І як ви думаєте, скільки їх виявилось? Триста вісімнадцять! Ціла військова частина з працівників однієї людини!

Прості підрахунки кажуть, що разом з немічними, які не могли тримати зброю, дітьми, жінками, на Авраама працювали півтори-дві тисячі чоловік. Оце так мандрівник!

Так, ми повинні визнати, Авраам був далеко не бідною людиною. Він не цурався земних багатств і навіть комфорту, наскільки це було можливим у його ситуації. Він жив повноцінним земним життям, розводячи отари, торгуючи, отримуючи прибутки й життєві радості.

Виходить, і ми, віруючі в Бога Авраама, також маємо право жити, як і той герой віри? З одного боку, можна було б дати ствердну відповідь. У всякому разі, Біблія не вчить, що земні надбання є гріхом. У Слові Божому не знаходимо підтвердження популярній серед деяких християн думці, що віруючий повинен з відразою ставитися до всього земного і вести аскетичний, навіть бідняцький спосіб життя. Але багато місць Євангелії застерігають нас від небезпеки захоплення земним багатством та земними насолодами. Про це говорив Ісус Христос, цьому вчили апостоли. Коли людина йде в якомусь конкретному напрямку, має якусь мету, важливо не розпорошуватися на другорядні речі. Це може дорого коштувати, може затримати в дорозі, збити з правильного напрямку, може потягнути в бік, а то й назад.

А як же Авраам?

А він і тут є гарним прикладом людини, яка має перед собою високу ціль і залишається вірною їй в будь-якій ситуації. Не будемо зупинятися на деяких моментах, які виявляють чисто людську слабкість героя віри і, м'яко кажучи, не роблять йому честі. Помилки були і в нього. Але, загалом, Авраам показав взірець пілігрима, який, будучи реально багатим, не був у той же час обтяженим цим багатством. Він не чіплявся за нього як найбільшу цінність, воно не було самоціллю, а лише додатковим благословенням Бога, у Якого повірив.

Згадаймо ситуацію з пасовиськами, які не могли поділити Авраамові та Лотові пастухи. За всіма правилами підприємництва, потрібно хапатися за умови, які найкраще підходять для розвитку бізнесу. Авраам же готовий пожертвувати при-

бутками, надаючи іншому право вибрати кращу територію заради миру та спокою. Він розуміє, що додатковий десяток-два овець чи верблюдів не вартий того, щоб сперечатися по дорозі до казкової країни. Він не спокусився проживанням у стабільному, багатому та перспективному Содомі. Він добре пам'ятав – Бог обіцяв йому Свою землю і, коли потрібно, Він її дасть особисто.

Інший випадок. Здобувши перемогу в уже згаданій війні, Авраам тріумфально повертається додому. Цар содомський готовий віддячити сусідові чим завгодно, адже врятоване його життя, багатство і царство. Але Авраам принциповий: «Від нитки аж до ремінця сандалів я не візьму з того всього, що твоє». Гарна нагода збагатитися, але Божий слуга розуміє: не та ситуація, щоб користатися нею задля власної вигоди. Він не хоче в мандрівці до високої мети бути зв'язаним залежністю від людської милості. «...щоб ти не сказав: збагатив я Авраама». Так, Авраам був багатий, але не завдяки комусь чи чомусь, а завдяки Господньому благословенню. Багатство було наслідком не стільки Авраамової підприємливості (хоча, звичайно, він її мав), не стільки вдало й хитро спланованим бізнес-планам, скільки подарунком Бога Єгови за відданість та довіру. Подібна ситуація була й в іншого мужа Божого – Єлисея, коли він відмовився від подарунків Наамана.

«Шукайте ж найперш Царства Божого й правди Його, а все це вам додасться», – вчив Христос. Це й був девіз Авраама. Саме тому він і названий героєм віри. Саме тому він є прикладом для нащадків. І для нас з вами.

Нерідко буває, що, проповідуючи, співаючи про небесну країну, ми надто міцно тримаємося за країну земну. Ні, не гріх жити добре і заможного, біда, коли заможність, як гора, закриває дорогу до вічного неземного царства. Коли багатий, як верблюд, намагається пролізти крізь голчине вушко. «Умію я й бути в упокоренні, умію бути й у достатку. Я привчився до всього й у всіх: насичатися й голод терпіти, мати достаток і бути в недостатчі» (Фил.4:12), – сказав ще один герой віри, апостол Павло. Так, це велика мудрість – жити в різних ситуаціях, комфортних і не дуже, не втративши головного земного орієнтира – небесної країни, приготованої Господом особисто для нас.

Сергій ЛУГАНСЬКИЙ

Емігранти

**Нелегка доля випала Україні:
Монголи, іго, визвольні бої,
Князі-чужинці, зрадники свої,
І чорні хмари орють небо синє.**

**Тужливо плаче пісня журавлина:
В своїй землі немає талану.
Вкраїнці їдуть в сіру далину,
В дорогу взявши спогадів жарини.**

**Підкинула, як та зозуля сиза,
В чужинські гнізда вигнанців-дітей.
Пішли шукати щастя у людей,
Бо не зігріє мати доньку й сина.**

**Чужі краї збагачують собою,
Нерідну землю зрошують поти.
А виростають схилені хрести,
Покроплені українською сльозою.**

**У ґрунт чужий вгризається коріння.
Вже юна зелень ранок зустріча.
Вона вже скине болі із плеча,
Й новим життям зросте старе насіння.**

**Чи добре тут? Чи легко? Чи не гірко?
Та чи звикати зболеній душі?
Хоча і топчем рідні спориші,
Ми емігранти скрізь, ми гості тільки.**

**Помремо скрізь. Ніде не буде пухом
Сира земля. Вона для нас чужа.
Вона для тіла грішного межа,
Після якої нам піднятися треба духом.**

**Ми емігранти. Доля розкидає
По цілім світі, вигнанців землі.
Працюєм важко з потом на чолі,
І погляд в небо, в вічність піднімаєм.**

**Ми громадяни вічної країни,
Яка зорею світить нам здаля.
Ми емігранти. Тут — чужа земля.
А там чекає Батько нас...
Як доньку й сина.**

Юрій ВАВРИНЮК

Те, чого ви не зможете робити на небі

Що єдине буде мати значення через триста мільйонів років? Чи буде важливою кількість зароблених вами грошей? Чи буде мати значення те, на якій машині ви їздите?..

Через триста мільйонів років значення буде мати лише одне: хто перебуває на небі, а хто у пеклі. І якщо це єдине, що буде важливим тоді, то це повинне мати для нас першочергове значення тепер. Ісус каже: «Син бо Людський прийшов, щоб спасти загинуле» (Мт. 18:11). Якщо найважливіше для Ісуса — спасти тих, хто гине без Бога, то чи не повинне це бути головним пріоритетом і для вас? Насправді питання стоїть так: що суттєвого ви робите зараз, що буде мати значення через триста мільйонів років? Як послідовник Ісуса Христа, чи справді ви вірите в те, що настане день, коли ви постанете перед Його тронем? Як ви думаєте, чи буде в той день мати значення те, що ви сміливо ділилися своєю вірою з невіруючими й розповідали людям, які гинуть без Бога, про Ісуса — єдиного, Кого вони потребують? Так, те, що ділилися ви найдорогоціннішим з того, що є у вас, з кожною людиною, яку зустрічали, — буде мати значення.

В один з вечорів, проходячи вулицею, я побачив дівчину, яка сиділа на газетному щиті. Підійшов до неї й після кількох слів знайомства запитав: «Як ти думаєш, що тебе буде чекати після смерті?» Вона щось жартома відповіла мені, й у нас зав'язалася розмова. Поступово дівчина стала більш відкритою і поставила багато глибоких запитань про Бога і про гріх. Вона посправжньому роздумувала про вічне життя. Десь в середині бесіди дівчина зізналася, що їй треба повернутися додому не пізніше опів-

ночі, а було вже сорок хвилин на першу. Вона пояснила мені, що збиралася прийти додому вчасно, але щось підказало їй не робити цього, а замість того поїхати на Південний Пляж. Так вона і вчинила. Потім, вказавши на мене пальцем, сказала: «Саме через вас я й приїхала сьогодні увечері на Південний Пляж!»

Я сторопів! Зазвичай ми вважаємо, що люди не хочуть говорити з нами про вічне життя і про Ісуса, але це ще одна неправда, яка походить від сатани. Ця дівчинка шукала вічну істину, і Бог влаштував все таким чином, що вона порушила термін свого повернення додому, щоб почути те, що по-справжньому шукала. У Книзі Еклезіястовій, 3:11, сказано: «Вічність поклав їм у серце». Бог поклав усвідомлення вічності в серце кожного чоловіка й жінки. Не важливо, як сильно люди можуть намагатися ігнорувати це почуття — воно все одно буде там залишатися. Вони знають, що крім цього життя, є ще щось. Наше завдання — допомогти їм виявити, що ж чекає їх у вічності, а також розповісти їм, хто такий Бог, і як вони можуть посвятити себе Йому і жити за Його принципами.

У той час, як ми розмовляли, один з її друзів вийшов із кафе й присів поряд. Вона запитала його: «Ти віриш в Ісуса? Що ти думаєш про все те, що з Ним пов'язано?» Ця дівчина вже розповідала про Ісуса, а сама ж іще навіть не була й віруючою!

Наприкінці нашої розмови вона подивилася на мене й запитала: «Ти що, Божий ангел?»

Я сказав, що не можу бути ангелом: у мене є адреса, номер телефону й т. ін. Біблія каже нам приймати подорожніх, тому що, чинячи так, ми можемо прийняти ангела.

Незважаючи на те, що я був для неї незнайомцем, я не є таким для цього світу. По суті ж вона сказала, що Бог торкнувся її життя, і так сталося, що для цього Він використав мене. Як це впокорує, коли Творець всього всесвіту може використовувати просту грішну людину, щоб посіяти насіння в серцях людей, які гинуть без Господа! П'ять разів у моєму житті люди запитували мене, чи я не ангел Божий. Це трохи лякає, але коли ми робимо крок віри, і, проявляючи величезну любов, сміливо проповідуємо людям Євангелію, вони, дивлячись на наше життя, почнуть бачити Ісуса.

Я ніколи не забуду ту дівчину. Утім, що взагалі могло спонукати мене розмовляти з нею того вечора? Ось одна з тих причин, яка є дуже важливою непорушною істиною: я можу з гарантією сказати, що є щось таке, чого ми не зможемо робити на небі, маючи при цьому можливість звершувати це на землі. На небесах ви можете прославляти Бога й возносити Йому хвалу, а також оспівувати Його в піснях. На небесах ви можете пізнавати Боже Слово. Але на небесах ви не зможемо робити одного, а саме: ділитися своєю вірою з людьми, які гинуть без Бога? Чому?

Тому що на небесах усі віруючі. Чи усвідомлюєте ви той факт, що, зробивши свій останній подих, ви ніколи знову не зможете поговорити з невіруючою людиною? Якщо це справді так, то чи не повинна проповідь Євангелії всім невіруючим людям на землі бути вашим головним життєвим пріоритетом доти, доки ви можете це робити?

Марк КЕХІЛЛ

Слова на прощання...

Неділя 9 листопада принесла сумну новину: помер Сергій Вінковський. Великий оптиміст, постійно усміхнений, улюбленець слухачів, особливо молоді. Навіть про серйозні духовні речі він говорив якимось просто, легко, з доречними жартами. Мудрий, освічений, інтелігентний, він міг знайти спільну мову як з високопоставленими чиновниками та вченими, так і з простими людьми. Спілкуючись з цим життєлюбом, ніколи не приходила думка про щось негативне чи погане. І ось його немає. Немає його щирої простої посмішки, дотепних розповідей, добродушних жартів. Хто-хто, а Сергій Петрович аж ніяк не асоціювався зі смертю. Він проповідував про живого Христа, він і залишиться живим у пам'яті тих, хто з ним зустрічався. Навіть останні місяці його життя у хворобі, у випробуваннях, у болю просякнуті вірою та оптимізмом. Напевне, і помирав Сергій Вінковський з посмішкою на устах.

Саме так спонукують нас думати сторінки його щоденника в мережі Фейсбук, які пропонуємо читачам.

Молимося за нашого пастора Сергія Вінковського. Сьогодні йому поставили погані діагнози, але все в руках Бога. Просимо підтримати в молитві і максимальний репост.

Сторінка церкви «Перемога», м. Дніпропетровськ, 12 червня 2014

Я знаю, як деякі з вас хвилююче прийняли новину, яка вчора була опублікована у Facebook на сторінці церкви «Перемога» м. Дніпропетровська. На жаль, це не фейк.

Останнього місяця у мене був високий тиск і інші симптоми. Вирішив врешті-решт звернутися у лікарню. Там направили на томограму, і виявилось, що в мене в голові з'явилися «чужі тваринки» — метастази. Вони згруппувалися в одну кучу і викликали відтік мозку. Як це проявляється? В мене трохи порушився зір — вже важко їздити за рулем. І... поки більше нічого.

Сьогодні рівно доба, як все це озвучено. В мене було багато роздумів... По-перше, я переповнений миром і спокоєм Божим. По-друге — дуже прошу Бога, щоб залишатися в тверезому розумі і щоб Він захистив мене від надмірного болю. Не хочу, щоб моє обличчя перекошувалося від якихось гримас. Хочу завжди бути радісним і веселим.

Я готовий до вічності. Це не бравада. Чекаю цього дня. Коли я заявив про це, спілкуючись із сім'єю та церквою, вони сказали: «Добре тобі! В такій непростій ситуації в країні — саме час рванути в небо! А як ми?» Тепер розумію, що мав на увазі апостол Павло. Він хотів до Бога, але розумів, що ще потрібний тут.

З милості Божої, завдяки Його благодаті, мені довелося служити тілу Христовому по всьому світу. А сьогодні я потребую допомоги тіла Христового. Підтримайте нас в мо-

литві. Особливо мою дружину, а то в неї щось сльози іноді течуть. Намагаюсь їх зупинити, а вона каже: «Це солі виходять!» Тобто ми в нормальному стані.

Я розраховую, що через цю ситуацію не одна душа буде спасенна. Адже я вже почав свідчити лікарям.

Сторінка Сергія Вінковського, 13 червня 2014

Я продовжую свою цікаву подорож незвіданими стежками. Дуже незадоволений вашими відповідями на мою вчорашню заяву. Навіть в небо не дадуть спокійно піти! Стільки вітамінів нарадили! Куди там в небо! Залишається жити і жити...

А якщо серйозно, спасибі вам всім! Я щиро радий дзвінкам, смскам, коментарям у Facebook... Дякую за вашу любов, турботу, підтримку, щирі серця.

Мені видалось, що люди не готові зустріти деякі ситуації в своєму житті. І їхня перша реакція — страх. Як перемогти цей страх? Щоб перемогти будь-яку атаку, нам потрібно озброїтися Словом Божим.

«Будьте тверезі, пильнуйте! Ваш супротивник — диявол — ходить ричучи, як лев, що шукає пожерти кого» (1Петра 5:8). Мені дещо відкрилося в цьому відомому вірші. Ми не запропоновані дияволу на тарілочки з золотим обрамленням, він шукає кого пожерти, але це в нього не виходить. Але ми можемо йому піддатися, дозволити йому це зробити.

Тому нам потрібно бути тверезими й пильнувати. А християни сьогодні — найбільш недисциплінована публіка. Такі ситуації, як от сталося зі мною, не повинні вас змушувати битися в страху! Будьте тверезими і пильнуйте!

14 червня 2014

Самопочуття у мене нормальне, трохи «башка» болить. Ну, значить, там щось-таки є... ніяких інших змін нема.

Хочу поділитися з вами думками з Писання: «І через віру в Ім'я Його здоровило Ім'я Його того, кого бачите й знаєте» (Дії 3:16). В мене в голові крутиться дивний образ. Я

сам попадався й іншим таке робив: коли людина сміливо сідає на стілець, впевнена, що стілець ззаду, а стілець в останню мить хтось забирає. Питання: скільки потрібно тренуватися, щоб, знаючи, що стільця нема, так само сміливо сідати? Це віра, яка не допускає сумнівів. Дуже важливо – не засумніватися. Потре- нуй свою віру в Ім'я Його! Звернися до своєї проблеми – чи це хвороба, чи фінансова потреба, чи депресія – і скажи: «В Ім'я Ісуса Христа заби- райся геть з мого життя!»

18 червня 2014

ти до стінки!» Я був героєм у своїх очах, тому простягнув йому свою ві- зитку: «Тут моя адреса, шукати буде легше!» А ввечері на служінні лю- дина померла. На мене напав ди- кий страх, адже доведеться телефо- нувати в міліцію, а приїде саме той капітан. Наскільки мені відомо, досі не існує жодної школи з воскресін- ня мертвих. Коли таке трапилося, я не знав, як молитися за померлих, тому молів, все, що в голову при- йшло. Я кричав: «Дух життя, при- йди! Дух смерті, відійди! Встань!..» Була думка: можливо, якесь слово

Хочу сьогодні поговорити з ва- ми про бензин. Я помітив, що по- різному поводжуся, в залежності від кількості бензину в баку. Якщо повний бак – жму, якщо ні – дуже ніжно натискаю на педаль.

Тому що – розхід! Якщо ти їдеш з кондиціонером, увімкненим світ- лом і т.ін. – розхід збільшується. У мене є друг, який починає хвилю- ватися, коли ще цілих півбака. А я навпаки – їду до останнього. Але через це часто потрапляю в складні ситуації. Хочу запитати тебе, брате і сестро: як у тебе з бензином? На- шим паливом в духовному значенні є насичення Словом Божим, полюби Його, наситись ним. Тоді ніяка жит- тева ситуація не зможе вибити тебе з сідла!

Сторінка Тараса Вінковського, 18 липня 2014 (звернення до моло- діжного з'їзду в Малині).

Друзі, хто на зв'язку? Проходжу сильну атаку головного болю, при- діліть хвилинку молитви за мене! Дякую!

Сторінка Сергія Вінковського, 3 серпня 2014

Біль відступив, дякую за молит- ви!

3 серпня 2014

Зараз я знаходжусь у місті Дні- пропетровську, але вже почалася активна підготовка до відправки мене в Ізраїль, оскільки в Ізраїлі стверджують, що цей нинішній стан можна підправити.

Деякі лікарі підозрюють, що в мене немає раку, інші говорять, що це рак. Жду Його чудесного вибав- лення!

30 серпня 2014

Друзі, шалом! Ми в Ізраїлі. За- втра потрібно буде пройти деякі аналізи, і скоріш за все цього тиж- ня буде операція. Потребуємо під- тримки.

8 вересня 2014

Дякуємо за теплі побажання і привітання. Слава Господу за Його любов і милість, яку ми пережива- ємо кожного дня! В цю неділю, об 11:00, назначена операція. Проси-

Є такий жарт: коли питають: «Як справи?», я відповідаю: «Не до- чекаєтесь!» Правда, сьогодні я не стримався від сліз, поплакав трохи. Намагався «скачати» одну книгу, по- трібно було ввести код перевірки – і я не зміг ввести, бо не бачу. Дуже багато молюсь, щоб Бог відновив мій зір. Не те, що я зовсім не бачу, але зображення двоїться. Через те, що порушується координація і т.д.

Час від часу мене просто на- криває сильний головний біль – і я просто кричу до Бога. А що роби- ти? Пригадую історію з життя нашої церкви. Одна людина померла під час служіння. А того ж дня, трохи раніше, в мене була зустріч з пред- ставником міліції, який ненавидів християн і сказав: «Як тільки змо- жу, почну вас шукати і притискува-

попаде в ціль – і він оживе! Так і ви- йшло. Людина раптом задихала, аж я ледве не помер.

І сьогодні в мене був схожий момент. Я вже молився : «Рак, віді- йди!» і «Зір, повернись», всі коман- ди роздав, все проголосив... Якесь слово попаде в ціль – і я буду зціле- ний!

Кожен з нас тримав у руці зми- лок. Якщо його намочити і стиска- ти, він втече – або вверху, або вниз. І ось зараз я відчуваю, як мене стис- кає, і в мене є два варіанти – вниз чи вверху. Здатися чи боротися. І я оби- раю боротися. Нехай мій шлях слу- гує для когось підкріпленням у вірі.

2 липня 2014

Я тут іноді борюся з заздрістю, бо ви в Малині, а я – вдома...

мо благословення Божого і молитовної підтримки.

11 вересня 2014 (в день 57-ліття)

Лікарі сказали, що в мене рак мозку. Я вірю лікарям, вони досягають висот. Але вони говорять лише те, що бачать. А Бог говорить про те, що невидиме.

Завтра операція. Лікарі дивляться на ситуацію з надією. А ми до їхньої надії додаємо свою віру.

Дякую Богу за свою дружину. Це людина віри. Павло писав, що «жінки отримували своїх чоловіків воскреслими». Дякую, Олено, ти воскресшала мене в ці дні не раз.

13 вересня 2014

Хвалить Бога небес! У них зараз свята (ізраїльський Новий рік, Роша Шана). Відпочивають. Самопочуття тата стабільно добре. Він все більше і більше приходить в себе. Жартує... Плачемо від сміху і вдень, і вночі. Сьогодні тато пройшов 11 кроків!

Сторінка Тараса Вінковського, 25 вересня 2014

Всім привіт. I'm still alive! – Я ще живий! Хоча погано ходжу, важко пересуватись. Сьогодні прийняли рішення від'їжджати в Україну. Продовжувати лікування будемо там. Приписали повне опромінення, бо пухлина дуже велика, і по-іншому не виходить.

Ми стоїмо у вірі, що пухлина розсмокчеться. Чекаємо Божої відповіді.

Сторінка Сергія Вінковського, 7 жовтня 2014

Пастор Сергій Петрович уже знаходиться в Києві, на лікуванні у клініці «Лісод». Йому було призначено 10 сеансів променевої терапії, перший уже був зроблений сьогодні. Після променевої терапії буде біологічне лікування. Дякуємо всім, хто молиться, пастор все ще потребує молитов.

14 жовтня 2014

У п'ятницю ввечері пастор Сергій приїхав додому, у Дніпропетровськ. Пройшли 10 сеансів хіміотерапії, явних результатів поки не видно. Ми

робимо те, що можемо, а Бог може набагато більше. Всі: сім'я, церква, друзі – чекаємо чуда! Через 2 тижні – знову поїздка у клініку, зустріч з онкологом і продовження лікування. Брати і сестри, продовжуйте молитися. Спасибі вам всім!

26 жовтня 2014

Потрібна ваша молитовна підтримка. Пастор Сергій після променевої терапії дуже погано себе почуває – дуже важкий процес відновлення. Дуже сильно ослаблений імунітет, невеликі хрипи в легенях, сильно болить горло. Просимо молитися. Багато може ревна молитва праведного!

2 листопада 2014

Сьогодні о 5:30 відійшов у вічність наш батько, пастор, брат, друг Сергій Вінковський. Як він говорив про Джона Остіна: «Коли він пішов на небо, він радісно махав нам рукою!» Я впевнена, що і тато не упустив можливості нам радісно помахати рукою і в радості ввійти в Небеса, де для нього приготовлена нагорода як для доброго і вірного раба. Свій біг завершив, віру зберіг і тепер отримує свою нагороду на небесах!

Сторінка Сергія Вінковського, 9 листопада 2014

**Підготував
Дмитро Довбуш**

Мені боляче!!!

Не тому, що російські війська в Криму.

Боляче тому, що диявольська агресія захлиснула уми християн, служителів, і ми загубилися, допустивши до серця злість.

Боляче, що ненависть до Путіна і Януковича (на мій погляд, жалюгідних і нещасних людей), змусила забути, що наша боротьба не проти крові та тіла.

Боляче, що християни доходять до нищоті, висміюючи й критикуючи, не соромлячись власних висловлювань.

Вдумайтесь: «Не тішся, як ворог твій падає, а коли він спіткнеться, хай серце твоє не радіє, щоб Господь не побачив, і це не було в Його очах лихим, і щоб Він не звернув Свого гніву від нього на тебе! Не пались на злочинців, не заздри безбожним, бо злomu не буде майбутности, світильник безбожних погасне».

Ісус мав право називати фарисеїв «родом гадючим», і це право Йому давала Його любов (не ненависть) і готовність померти за них, як і за нас.

Боляче, що навіть служителі розміщують пости з лайкою і пошлістю, самі читаючи цю нищоту і «пригощаючи» інших.

«Наостанку, браття, що тільки правдиве, що тільки чесне, що тільки праведне, що тільки чисте, що тільки любе, що тільки гідне хвали, коли яка чеснота, коли яка похвала, думайте про це!» (Фил.4:8).

Боляче, коли християни поширюють відверту брехню тільки тому, що це відповідає їхнім поглядам і очікуванням. Чого тільки варте смакування «смерті» Януковича. «Не знаєте, якого ви духа...»

Боляче, бо, здається, забули, що «сила в Бога».

Радую, що не всі це забули.

Радую, що теперішня інтервенція спонукала до молитви.

Радую, що Україна має реальну можливість стати незалежною країною без будь-якої кабали з будь-якого боку.

Радую, що Україні відкривається можливість нести світло народам і зв'язати Божу любов.

Я молюся за це і вірю. Бог з нами.

*Сергій ВІНКОВСЬКИЙ,
4 березня 2014 р.*

Чернецтво: відмова від земного заради небесного

Чернецтво, як відомо, виникло як природна реакція церкви на єднання зі світом. Зниження моральних вимог до членів Церкви та припинення гонінь зробило аскетизм найвищим християнським досягненням. Крім того, чернецтво стало спробою прориву за рамки звичного богослужіння та богопізнання. Формалізм церковного життя, який постійно посилювався, не задовольняв тих, хто шукав більш глибокого пізнання Бога, і приводив до бажання вільного й індивідуального богошування.

Засновником християнського чернецтва вважається Святий Антоній, який жив на початку IV століття. Він роздав своє майно і вів відлюдницьке життя в самотності, а потім прийняв учнів, поселивши їх поблизу своєї печери на Афоні. Невдовзі у нього з'явилося безліч наслідувачів, і хоча відлюдництво було відоме Церкві ще з II століття, та Антоній започаткував масове, хоча й не надто організоване відлюдництво.

Значним кроком у розвитку чернецтва стала поява кінівітства, тобто організованого спільного чернецького життя. Власне цим і завер-

шився розвиток чернецького життя на Сході. Головний вклад у появу нової форми чернецтва вніс Пахомій, який у двадцятих роках IV століття організував у Південному Єгипті перший християнський монастир з певними обов'язками монахів, однаковим одяганням, близько розташованими келіями, зі встановленими годинами богослужінь та єдиним настоятелем-керівником. Так зародилася концепція створення ідеального християнського суспільства на протигагу Церкви, зіпсованій компромісами.

Чернецтво на слов'янських землях з'явилося дуже рано, фактично з початку поширення державних форм християнства. Найбільш яскравим проявом східного чернецтва в цей період можна вважати розвиток ісихазму. «Исихія» в перекладі з грецької означає «внутрішній світ, тиша, мовчання». Исихазм як містичний напрямок наполягав на необхідності усамітненої молитви і розумного діяння для досягнення особливої просвітленості та єднання з Богом. Така установка ще більше відділяла монахів Східної церкви від спілкування зі світом

і суспільного служіння. У світогляді східного чернецтва земні події й матеріальні справи повністю протиставлялися духовним явищам, і відповідні їм два способи пізнання ніяк один з одним не перетиналися.

Особливе зацікавлення викликає чернецтво Древньої Русі. Руські монахи згадуються вже при князі Володимирі, але спочатку любителі чернецького життя не влаштовували окремих монастирів, а селилися поряд з приходськими церквами в хатинках чи келійках по 10-20 чоловік. Перший монастир у повному розумінні цього слова був побудований князем Ярославом у 1037 році в Києві. Монастирі на Русі поширювалися дуже швидко. При цьому переважну більшість монастирів будували знатні й багаті люди, але не для монахів, а для себе, щоб мати особистих молитовників за своє життя і свою душу після смерті.

Яскравим винятком з цього правила є Києво-Печерський монастир, засновниками якого стали Антоній і Феодосій. Після відвідування Афону в 1051 році Антоній прийняв постриг, знайшов усамітнене місце (печеру, залишену після себе митрополитом Іларіоном) і оселився

там. Невдовзі у нього з'явилися послідовники, які викопали нові печери. Так виникла Києво-Печерська лавра, яка прославилася своїми чудесами: вигнанням демонів, зціленням хворих, пророцтвами, примноженням хліба та меду й т. ін.

Життя печерських монахів мало сильний вплив на утвердження християнства на Русі: якщо князь Володимир силою впровадив чуже для Русі християнство як нову державну релігію, то раннє чернецтво своєю посвяченістю Христу показало силу й моральну чистоту християнства. Але є й зворотній бік впливу чернецтва. Воно заклало на Русі основу сприйняття істинного християнства у винятково аскетичних формах і створило думку про несутимість життя за Євангелією з життям у світі. Таким чином для основної маси віруючих християнство стало ще більш недосяжним ідеалом, наблизитися до якого вона навіть і не робили спроби.

В період монголо-татарського владарювання кількість монастирів значно зросла. Цьому сприяли пільги та привілеї, які отримувало церковне керівництво від монгольських ханів у вигляді ярликів, які звільняли від податків і обов'язків щодо татарів. Засобами для утримання монастирів стали пожертвування богомольців та монастирські вотчини (земельні наділи). Це втягувало монастирі у світські турботи про господарство, управління селянами і тяжби з сусідами. Але, з іншого боку, багатства дозволяли проявляти доброчинність. Так у голодні роки деякі монастирі щоденно годували до 600 вбогих і зубожених селян. У монастирях влаштовувалися богабильні, лікарні та готелі.

Зростання пустельних монастирів сприяло освоєнню нових земель та евангелізації, оскільки, зустрічаючи, наприклад, фінсько-угорські племена на північному сході та сході Русі, монахи проповідували їм християнство і готували до хрещення. В монастирях можна було знайти кращих учителів і багаті для свого часу бібліотеки. В монастирі йшли не тільки князі, а й простий люд для отримання настанов і духовної бесіди. Таким чином, монастирі відігравали важливу роль у по-

глибленні християнської свідомості народів Русі.

У кінці XV століття на Русі з'явилося два великих подвижники — Ніл Сорський і Йосип Волоцький (Волоколамський), які визначили два головні напрямки аскетичного життя — скитський та спільнотельний. Вони стали уособленням двох протилежних шкіл у руському чернецтві — нестяжателів та стяжателів.

Ніл, засновник та ігумен Сорського (на річці Сорка) монастиря, ревно відстоював скитський напрямок. Він представляв собою спільне життя практично незалежних один від одного відлюдників, не зв'язаних спільним статутом. Ніл не тільки вимагав суворого аскетизму, але й заповідав харчуватися лише своєю працею, не заводити дорогих речей (навіть у церкві) й головне — не володіти земельними вотчинами.

Йосип, засновник та ігумен монастиря у Волоцьку, бачив у чернецтві клас віруючих, істинних християн, які повинні не відходити від світу, а стояти на чолі церковного життя. Тому для нього монастир був осередком найкращих сил церкви, найкращої освіти й досконалої поведінки. Для цього потребувалося збільшення монастирських багатств, вотчин та інших володінь.

Тобто на думку Йосипа та його послідовників, монастир повинен бути стяжателем, а його монахи — нестяжателами, які не мають особистої власності.

Собор 1503 року, на якому розгорілася дискусія стяжателів і нестяжателів, закінчився перемогою йосиплян: монастирі не віддали своїх земель. Проте ні той, ні інший напрямок в чернецтві не представляє євангельських ідеалів, хоча найчастіше заволзькі старці-нестяжателі виглядають більш євангельськими у своїх прагненнях відділити церкву від держави.

* * *

Монастирі були сховищем для ізгоїв суспільства, для хворих і нужденних; монастирі вели велику добродійну роботу, лікували хворих, займалися очищенням лісів, будівництвом доріг, вирощуванням нових видів рослин та іншими видами діяльності. При цьому варто зауважити, що в монахів часто з'являлася духовна гордість, іноді в монастирі прокрадалися явні та приховані форми гріха. І все же, незважаючи на невідповідні Євангелії основи, Господь використовував чернецтво для Своєї слави.

Сергій САННИКОВ,
пастор, доктор богослов'я

1930 рік. Біблійні курси. Данциг (Польща)
 Є курсанти з Тернопільщини: др. Вербицький М.,
 Нагорний М., Черський П., Биць Ф., Городишко Г.,
 Городишко Г., Смолінський М., Антонюк П., Нагорний Т.

А раніше
 так не було

Коли я вчився в радянській школі, мені розповідали, яким прекрасним буде життя через 40 років. Тепер ці ж люди розповідають мені, яким прекрасним було життя 40 років тому.

Сучасний афоризм.

«Де вам жилося краще: у Радянському Союзі чи в незалежній Україні?» — запитали соціологи жінку пенсійного віку. Відповідь була вражаючою: «Звичайно, за Радянського Союзу мені було краще, оскільки тоді я отримувала заробітну плату, а тепер лише пенсію». Жінка не могла усвідомити, що говорила про зміни не суспільства, а самої себе. Попри це низку переваг нашого минулого продовжать інші її сучасники: у Радянському Союзі була краща дисципліна; політики не дозволяли собі так поводитися; ковбаса була дешевішою і т.ін.

Мимоволі пригадується чи не аналогічна ситуація, описана в Біблії: «І говорили їм Ізраїлеві сини: «Коли б ми були повмирали від Господньої руки в єгипетській краї, як ми сиділи над горшком м'яса, як ми їли хліба досить! Бо ви вивели нас до цієї пустині, щоб поморити голодом увесь цей збір... Ми згадуємо рибу, що їли в Єгипті даремно, огірки й дині, і пір, і цибулю, і часник. А тепер душа наша в'яне, немає нічого, тільки манна нам перед очима» (2 М. 16:6; 4 М. 11:5-6).

Хіба не дивними здаються нарікання ізраїльтян, яким була подарована свобода, нові можливості творити свою націю, свій закон, поклонятися своєму Богові? Хіба не дивно, що стерлися з пам'яті багатьох представників «радянських поколінь», переслідування, духовні й матеріальні утиски, яких вони зазнали? Але ж ні. Людині притаманно ідеалізувати своє минуле, навіть якщо воно загрожувало їй обмеженнями свободи чи смертю. У певний період життя у свідомості кожного з нас з'являється sacramentalна фраза: а колись так не було... І фраза ця не лише відображає наше ставлення до загальносуспільного чи церковного життя, а й позначається на духовних пошуках.

Усі покоління молодих людей у свій час потерпали від подібних до-

корів старших: а колись так не було; коли ми були такі, як ви, ми більше читали, ми були більш слухняні, ми були більш працьовиті; ми на відвідини ходили пішки, а ви машиною не хочете їхати; сьогодні молодь так благоговійно співала — це був гімн нашої молодості; хіба то пісні — те, що вони зараз співають; ми собі не дозволяли так сидіти на богослужінні, як вони. Ні, у жодному разі я не захищаю молодь, яка не читає, або тих, хто розлінувався щодо служіння, не заперечую благоговійності та натхненності псалмів чиєїсь молодості, але й не назву мистецькими сучасні пісні, і точно не підтримаю невідповідної поведінки в домі Божому, якщо така є. Але ми не помічаємо, що оте «а колись так не було» розділяє суспільство і церкву на «ми» і «вони», на «такі» і «не такі». І в цьому розрізненні першопочатково закладений позитив у визначенні «нашого» і негатив у визначенні «їхнього», «вашого» часу.

Яким великим було моє здивування, коли в журналі «Верность» за 1931 рік прочитала спогади Володимира Гусарчука про рівненську церкву: «Скільки було чистих ідеалів! Пройшов цей найщасливіший час... не повернеться... Інший характер духовної роботи, люди зробилися спокійними й байдужими, немає колишнього вогню. Охолола перша любов, ослабла ревність. Життя є, але без надлишку. Млявість. І це навіть з тими, хто пройшов уздовж і впоперек простору Волинь, будучи гнаним, щоб людям проповідувати Христа. Де та молодь, яка за двадцять верст приходила кожного тижня на співанки? Яка була тоді радість!»

Я пам'ятаю риторичне питання, яке вмістила у статті про В. Гусарука: «Що сказала б ця людина, яка мала духовне життя з надлишком, потрапивши в Рівне не 1930-их, а 2000-их років?» Невже таке колись могло бути з нашою церквою? Але таки могло й було, але зміни відбувалися не лише в церкві, а й в самому авторові слів: він постаршав на років десять, здобув освіту, набув досвіду спілкування, молодечий запал змінили розважливості, статечність і, можливо, навіть раціональність (хіба не такі зміни відбуваються із

більшістю із нас?). І до того ж писав Володимир ці слова на той час, коли очолював не просто гурточок молоді у провінційному містечку, а велику місію у столиці.

Ностальгія за романтизмом молодості, неспроможність повернути ті моменти й можливості, які лишилися тільки в прекрасних спогадах, спонукають людину вважати, що тих чудових часів уже не буде ніколи, так самовіддано ніхто не буде працювати, ні любити, ні страждати... Звідси й бере початок невдоволення чиеюсь бездіяльністю, чиеюсь інакшістю, яке, по суті, є невдоволенням не часом і поколінням, а самим собою, тим, яким ти є зараз, своєю нереалізованістю. Хтозна, можливо, наше «колись» було кращим тільки тому, що ми самі були тоді кращими.

Чи не для того, щоб зупинити людину в її безпідставних наріканнях, Еклезіяст пише такі вічні слова: «Не кажи: «Що це сталося, що перші дні були кращі за ці?», бо не з мудрості ти запитався про це».

Надмірне ідеалізування минулого досвіду розділяє те, що має бути єдиним, призводить до докорів і ремствування на зміни, як це було з ізраїльтянами і багатьма нашими сучасниками, зрештою, стає перешкодою до духовного удосконалення.

Минулого не повернути. Як історик, я знаю, що його можна вивчити, проаналізувати, відтворити, а інколи, коли вистачить мудрості, то від нього можна навіть навчитися, але не повернути і не зупинити прекрасні миті нашого або чийогось життя.

Та й чи варто? Кожен час має свою чарівність. Коли в мудреця запитали, яка мить життя найпрекрасніша, він відповів: «Та, яку ми переживаємо, тому що минуле вже не повернути, а майбутнє ще не настало». Попри наше скорботне чи піднесене «а колись так не було...» апостол Павло пише у Посланні до коринтян: «Ось тепер час приємний...», бо саме цей час може бути для когось днем спасіння.

Ліна БОРОДИНСЬКА,
журнал «Свічник»

Подобатися людям чи Богові

Людина – дивна й цікава істота. Може, через те, що вона саме Боже творіння – тому й дуже складна для розуміння. Бо так часто за її задоволенням виразом обличчя схована незадоволена душа, а за чемністю й послужливістю – зранене серце, яке потребує бальзаму доброго слова.

Я люблю спілкуватися з людьми. Мій інтерес до них не підроблений, тож часто доводиться вислуховувати цілі сповіді. Одна з них мені дуже запам'яталася. Бо цього чоловіка я знав як врівноважену й добру людину, настільки послужливу, що хоч приклади до рани. Але, виявляється, він раніше дуже часто страждав. Страждав, можна сказати, через дрібниці, хоча і був християнином, і мав би розуміти причину й ціну своїх страждань – і позбутися їх.

Як розповів мені мій товариш, йому завжди дуже подобалися люди і він намагався кожному прислужитися. Це помічали вчителі в школі – і давали йому певні додаткові завдання, про це знали однокласни-

ки – і користувалися його зошитами й підказками. Через свою послужливість він подобався людям. Тому рідко хто йому висловлював неприязнь. Зате до нього часто зверталися з проханнями. Він же, не маючи сил відмовити на жодне з них, багато обіцяв зробити навіть понад свою силу. А потім, намагаючись виконати обіцяне, втомлювався, бувало, що не міг впоратися в зазначений термін – і це завдавало йому багато внутрішнього дискомфорту, наповнювало почуттям болючого сорому.

Якось він зустрівся з добре знайомими людьми. Раз із ними розкланявся, а згодом знову їх зустрів – і став удруге прощатися, потискуючи усім руки, усміхаючись і роздаючи компліменти. Та коли закінчилося це екзальтовано чемне розставання, відчув, що втомився, що його серце точить якийсь черв'ячок невдоволення? «Але ж я був щирий. Невже перестарався? Чи, може, недо-старався?» Ось так розмірковуючи,

аналізуючи свою поведінку та своїх добрих знайомих під час церемонії прощання, він раптом згадав іронічну посмішку одного з них. Саме та посмішка змусила його внутрішньо зіщулитися, знітитися, ніби на ній було написано щось вельми недобре про нього. Після неї він поспішив зробити останній прощальний уклін. А потім, гризучи себе, став розмірковувати: «А кінець кінцем, чого було знічуватися, чого страждати? Невже тільки тому, що хтось не так посміхнувся, як мені хотілося? Я ж був щирим з тими людьми». І раптом його пронизала думка: «Так, ти був щирий, і ти думав, що всім подобаєшся, а та посмішка відкрила тобі, що не всім». І він мусив собі зізнатися, що, справді, дуже хоче подобатися людям, прагне, щоб про нього гарно думали, гарно відгукувалися, хвалили. Навіть помітив, що підпорядковує свою поведінку цьому бажанню. І це стало початком духовного зцілення мого знайомого.

Він вирішив розібратися з собою,

зі своїми бажаннями. Насамперед виявив, що в нього занижена самооцінка. Шукаючи людської похвали та приязні, він шукав утвердження у своїй цінності. Похвала додавала йому впевненості у власних можливостях і стимулювала до праці.

А ще його молитовний самоаналіз привів до думки, що він горда людина. Виявляється, що запобігання перед людьми, та й усе, що в купі складає комплекс меншовартості, так само легко уживається з гордістю, як і комплекс Наполеона. Гордість – джерело і самоїдства, і самовивищування. В обох випадках усі життєві драми відбуваються навколо власного «я», яке леліє кожен гордяк, як оранжерейну квітку.

У підсумку він зрозумів, що не повністю довірився Богові, що ще дивиться на себе очима «старого чоловіка». А він все-таки християнин, а «хто в Христі, той створіння нове» (2Кор.5:17). Він новий чоловік, віруючий чоловік.

Те, що ми чоловіки, достатньо глянути в дзеркало. Ну а як щодо «віруючий»? Скажете ви: «Віруючий той, хто вірує в Господа Ісуса Христа». А все-таки, яким має бути отой «віруючий чоловік»? Яким він має себе мислити перед Богом і людьми?

Насамперед, віруючий – той, хто відкинув «старого чоловіка, який зотліває у звабливих пожадливостях» (див. Еф.4:2), більше того – розіп'яв його (див. Рим.6:6). Тобто розіп'яв своє «я» – відкинув самого себе і змирився з тим у собі, чого він не може змінити: зі своїм зростом, вадами зору, слуху, постави тощо. Ісус Христос так і сказав: «Коли хоче хто йти вслід за Мною, хай зречеться самого себе, і хай візьме свого хреста та й за Мною йде!» (Мр.8:34). Я ці Господні слова розумію так: хто хоче йти за Христом, хай відмовиться від досягнення власних планів, від власного самоутвердження, самореалізації і, не нарікаючи на себе й на Бога, що худий, низький, підсліпуватий, некрасивий, непрактичний, повільний і таке інше, йде за Ним. Смерть «старого чоловіка» в нас знаменує наше визволення. Віруючий чоловік вільний від гріха, від диявола, від страху, а тим більше від думок людей про себе. Господь

через Свої страждання, смерть і воскресіння вибавив нас від всілякої залежності, зрештою – поєднав із Собою, Собою самодостатнім, а отже дарував і нам Свою самодостатність. Тому я вільний. Так і написано: «Пізнаєте правду, а правда вас зробить вільними» (Ів.8:32). Правда – Ісус Христос, вона в Ньому, у Його жертві й у смерті нашого «его».

Тож, коли ми робимо добро людям, нам не потрібно шукати їхньої похвали, бо від того, хвалять вони нас чи гудять, нічого не міняється. Але робити їм добро ми зобов'язані. Наша ж похвала в Ісусові, у Його любові до нас. А шукати людської похвали – це навіть не до вподоби Господу. Він якось навіть дорікнув юдеям: «Як ви можете вірувати, коли славу один від одного приймаєте, а слави тієї, що від Бога Єдиного, не прагнете ви?» (Ів.5:44). А справді: як можна вірувати, коли шукати похвали від людей, а не від Бога? Апостол Павло зі своїми співпрацівниками знав, що його покликання звіщати Євангелію, і тому робив це без догоджання людям, без наміру їм сподобатися і почути похвалу, аби догодити Господові, аби подобатися Йому (див. 1Сол.2:4). Він свідчив про себе та про тих, хто з ним, що не шукає слави в людей (див. 1Сол.2:6). А тому апостол та його товариші не запобігали перед людьми. Та, зауважно, і не були грубіянами, а «були тихі, немов годувальниця та, яка дглядає дітей своїх» (1Сол.2:7), були лагідні. Мета такої поведінки – пере-

дати людям рятівну Божу Євангелію, а мотив, рушійна сила її – любов. Як каже апостол Павло (перефразую): «Ви настільки були нам дорогі, настільки улюблені, що ми готові були вам віддати й душі свої» (див. 1Сол.2:8). Немає нічого поганого в лагідності, в пошані й доброзичливості. Бо, згідно з апостолом Павлом, наша лагідність має бути відомою всім людям (див. Фил.4:5), ми повинні випереджувати один одного пошаною (див. Рим.12:10). Поганою може бути мета, з якою ми це робимо.

Тож, якщо ми віруючі, любимо Бога й людей, і намагаємося свою любов до них реалізувати добрими справами, то нам не потрібно шукати підтвердження того, що ми їм подобаємося, шукати їхньої похвали, їхньої доброї оцінки наших учинків і нас самих. Ми насамперед подобаємося Богові, ми маємо сталу ціну як Божі творіння, як Божі діти (див. Рим.8:16), народжені вірою в Господа Ісуса. Апостол Павло щодо цього одного разу сказав: «... чи я в людей шукаю признання чи в Бога? Чи людям дбаю я догоджати? Бо коли б догоджав я ще людям, я не був би рабом Христовим» (Гал.1:10). Він добре знав, що, догоджаючи Богові, – буде більш корисний людям, догодить їм більшою мірою, про що багато хто навіть і не здогадується, але все це виявиться у вічності.

Василь МАРТИНЮК

* * *

**Варто життя посвятити і за тих,
Що не здатні на жодну посвяту.**

**Варто віддати останнє і тому,
Хто не потребує.**

**Варто простити зневагу і тій,
Яка не розкаялась,**

**Варто сміятись, стлумивши
Сльози невдач і відчаю.**

Варто любити.

Світлана ПИЗА

Зустріч з цікавою людиною

Земними стежками Івана Хрипти

8 вересня виповнилося 80 років одному з найстарших діючих служителів Церкви християн віри євангельської України — Івану Андрійовичу Хрипті. На XVII звітно-виборній конференції служителів Церкви християн віри євангельської України, що відбулася в травні в м. Рівному, Іван Андрійович склав повноваження скарбника, прослуживши 8 років, і став почесним членом Правління.

РОЗДІЛ I. Сільська ідилія, або Великі Ком'яти часів патріархів

— До Сільця доїду?
— Заходи!

Натрапив на автобус до Сільця (Закарпатської області), щойно вийшовши із Мукачівського залізничного вокзалу. Водій недбало махнув рукою на двері.

— А гроші?
— Та, *потом, потом...*

«Заходи» (з наголосом на «и») — перше слово, яке я почув на Закарпатській землі. Від нього повіяло якимось добродушним теплом, і в чужому місті стало якось по-домашньому. Та і старовинні вузьенькі вулички Мукачєва чомусь нагадали мені рідний Луцьк. Може, тому, що була п'ята година ранку, ще зовсім темно, щоб розгледіти унікальну архітектуру міста.

До Сільця прибули о шостій. Тут мене обіцяв зустріти Іван Андрійович. Коли слабке проміння вже позначило обриси незвичного для жителя Волині ландшафту, — тільки тоді усвідомив, що я в горах. Іван Андрійович приїхав за мною на блакитному мікроавтобусі. У ковбойському капелюсі він скидався на фермера, що ненадовго відірвався від свого господарства.

— Моїй корові Бог не дав рогів, зате дав багато розуму. У неї багато незвичайних якостей... — Це я вже, примостившись на софі у гостинному будинку Івана Хрипті у Великих Ком'ятах, слухаю розповіді господаря. — Дуже *пам'ятлива*, через рік пам'ятає, де паслася. Як даю їсти, то своє з'їсть, а потім перехилиється до телиці, бере горщик зубами за вухо і собі переставляє. А може горщика надіти на ніс і на стінку поставити. Отакі фокуси виробляє... Знає мене як хазяїна. Буває, приїжджаю піс-

ля довгої відлучки, то впізнає мене здаля, починає мукати, виходить назустріч. Коли заходжу в хлів до неї, якщо не поплескаю, не полащу, таку біду буде робити...

— Мій попутчик у поїзді, — продовжую розмову, — дізнавшись, що їду у Великі Ком'яти, сказав, що вони відомі помідорами!

— Так, *почти* у всіх є теплиці, багато вирощують. Колись ми на базар *ходили* (читайте «їздили» — прим. автора) своїми машинами і у Львів, і в Луцьк, і в Ровно, і в Тернопільську область... Люди дуже працьовиті. Якби усі так працювали, то Японія би з нами *рядом* не стояла. Десятки тисяч тонн — помідорів, капусти ранньої...

— Сідайте до столу, — тим часом припрошують господині.

— Сметана у нас своя, не купована, — каже Іван Андрійович.

— Це від тієї корови розумної? — жартую.

— Так.

Якщо ви колись, читаючи Біблію, поринали уявою в побут людей часів патріархів, то вам буде легко зрозуміти ту атмосферу, яка панує в оселі Івана Андрійовича. Мені важко підібрати слова, щоб її описати, але найперше, що приходить на думку — тихий спокій. Саме так я б це назвав. Відчуття, що тут — якийсь інший вимір, і навіть час іде якось по-іншому: повільно, розмірено. До речі, люди тут і досі користуються двома часовими поясами — «по Києву» і «європейським». Різниця — одна година.

Простий сільський побут... Чисто прибрано, чепурна оселя. Годинник у різьбленій оправі, картина з бурштину, на піаніно — велетенська дерев'яна скульптура орла.

— У мене є багато питань! — каже Іван Андрійович (отак несподівано почалося моє інтерв'ю). — Я б тебе засипав запитаннями по Біблії... Ви, кореспонденти, то ще вникаєте в Писання. Але сьогодні наша нація, братерство, церкви дуже мало вникають у Писання. Дуже мало тих, хто піднімає якісь біблійні питання. Якби я знайшов чоловіка, який розуміє глибоко Писання, я би з ним цілими днями сидів. У мене таких питань — сотні.

РОЗДІЛ II.

Звичайна людина: про особисте

Іван Андрійович — дуже приємний співрозмовник. І хоча вже давалася взнаки втома після нічного переїзду, наша розмова вийшла цікавою і змістовною.

— Які спогади у вас лишилися про дитинство?

— Я і дві мої рідні сестри народилися у Великих Ком'ятах. Тут народився мій батько, дідусь... Батьки повірили десь у 1942-му році, під час війни. І нас, дітей, на зібрання водили. Вже тоді була недільна школа. Вчили дуже багато віршів напам'ять. Я досі пам'ятаю, скільки книг в Біблії і скільки кожна з них налічує *глав*...

З дитинства запам'яталося, що у мене були сні. Неприємні сні. Я бачив, як за мною біжить сатана, але мені дана здатність літати, а він біжить по землі і не може мене досягнути. Ці сні мені *ся* декілька раз *повторяли*.

— Ви можете описати своє переживання Бога? Як Він вам відкрився?

— Мені з дитинства *привилася* віра в Бога. Але років у 10 друзі навчили курити. Хоча все одно страх Божий був. Бувало, як вдарить грім, гроза, то я бігом — *папіросу* викину, сірники викину! Боявся, що мене Бог блискавкою вдарить за гріх.

Після школи я працював у Виноградіві завідувачим складом. Звідти забрали в армію. Хоча я й знав, що є Бог, і боявся Його суду, та не жив християнським життям. Мені в армію прислали Євангеліє, то я боявся його читати, бо знав, що — я грішник, там усе проти мене...

Після демобілізації, щоб не засмучувати батьків, у зібрання регулярно ходив, але продовжував курити. Працював у дорожньому управлінні, ми будували мости. У бригаді були віруючі, і я таємно від них ходив у кіно. Бувало, їду звідти, совість мене судить, плачу! *Не го-ден* сам звільнитися від гріха...

— А коли стався переломний момент?

— Я поїхав працювати до двоюрідного брата на Донбас, у м. Дзержинськ. Знайшов там баптистську церкву, почав її відвідувати. І стався такий випадок. Мого брата його

односельчанин ударив ножом (по п'янци). Я не був присутній у той момент, але бачив рану і того хлопця з ножом. Тому мене записали у свідки. Але перед судом мене просили друзі не свідчити проти нього, бо ж «з одного села і жити якось далі треба...» І я сказав, що не бачив, як те сталося (бо і справді в той момент мене там не було). Через те мене прямо на суді арештували. Забрали в Артемівську тюрму. Правда, через півтора місяці випустили, але там я покався.

Тісні обставини, язва шлунка змусили мене по-особливому шукати Бога. І зрозумів: або я ся покаю, або Бог залишить мене. А «офіційно» покався у п'ятидесятницькій церкві там же, на Донбасі. Бог звільнив мене, переродив серце. Із зібрання я не йшов, а біг! Згодом Бог хрестив мене Духом Святим.

У той час і у нас, на Закарпатті, почався п'ятидесятницький рух. Ми зробили окремі молитовні зібрання. Десь у 65 році поділилися з баптистами. Але потім знов об'єдналися. Ще й досі у нас в церкві є баптисти.

— **Ким є Бог для вас сьогодні?**

— Він є начальник мого життя. Альфа і Омега. Він є все, всюди і в усьому! Мій захист! Реальна особистість, яка знає усю інформацію про моє минуле, теперішнє і майбутнє. Він чекає моєї любові і відданості.

— **Що входить у вашу практику щоденного спілкування з Богом?**

— Я стараюся щодня читати Біблію. Завжди виписую собі певні питання, вникаю, досліджую різні переклади, посилення і т. д. Деякі місця, які ніби знаєш напам'ять, можуть відкритися набагато глибше, ніж ти думаєш!

— **Яким був найважчий і найщасливіший момент у вашому житті?**

— Найщасливіший? Навіть важко назвати, бо я цим постійно живу. Найщасливіші моменти — коли бачу Божу руку, явну Божу дію в житті. Це моменти сповнення Духом Святим і єднання з Богом.

Найважчі моменти — коли *востає* плоть, коли борешся сам із собою. Коли Господь проводить долиною тіні смертної. Але такі моменти Він завжди дає сили пройти.

— Добрий день! — раптом нашу

бесіду перериває дзвінкий дитячий голос.

— Вітаю тебе, дитино! То онука моя, — пояснює Іван Андрійович.

На фоні неспішної старості — невгамовне дитинство. Онуки Івана Хрипти, які попрокидалися невдовзі після мого приїзду, весь час були десь поряд, пустували, гралися, про щось сперечалися, іноді перебивали нашу розмову, намагаючись, щось розповісти «дідику» — таким контрастом ще більше підкреслюючи урочистий спокій оселі.

— **Розкажіть про вашу родину, дітей, онуків.**

— У мене восьмеро дітей (четверо хлопців і четверо дівчат). Хлопці майже усі — в служінні. Дівчата — усі віруючі, також беруть участь у служінні. Маю 32 онуки, 13 правнуків. Тут живемо семеро: ми, дві дочки, зять, два онуки.

РОЗДІЛ III. Серце служителя: покликання і посвята

— **Як ви відчували поклик до служіння? Які етапи в служінні пройшли?**

— Десь у 70-му році мене вибрали на служіння пресвітера. І я провів до 97-го. А потім мене поставили над областю, і я церкву передав. Старшим служителем по області я був з 1989 до 2007 року. А з 2006-го служив скарбником у об'єднанні. Тепер я тимчасово зайняв місце пастора, який помер.

Іще коли мене обирали на пресвітера, я розумів, що це Божа воля. Навіть не вагався, бо переживав за Божу справу. Я сильний поборник єдинства народу Божого. Ще за комуністичного режиму ревнував за об'єднання різних церков — омиваючих, неомиваючих, автономних, союзних, нереєстрованих... Щоб ми усі були разом. У 1972 році ми організували загальну молитву на останню суботу місяця, вона продовжується по цей день. Ця молитва нас об'єднала. Наша область була єдиною, де така дружба була, і КДБісти про це знали. Не раз переписували нас, постійно шпигували, але Бог беріг.

А коли прийшла свобода, то перше об'єднання християн віри євангельської п'ятидесятників вирішили утворити саме у нас. Перша конфе-

ренція була якраз у Ком'ятах, у Закарпатській області.

Я і тепер цим хворію: усі відроджені діти Божі мають бути єдиними! Там, де кожен один одному служить, поділення ніколи не буде. А я помітив, що деякі служителі прививають ненависть до іншого братерства.

— **Ви маєте великий досвід служіння. Що для вас означає слово «служитель»?**

— Служитель — людина, яка служить усім, від малого до великого. Це не командир. Потрібно зрозуміти серцем: я раб для всіх. Господь Ісус був слугою! Щоб виховати у собі доброго служителя, потрібно віддатися Духу Святому і покоритися Божому Слову.

Сьогодні актуальна тема — гордість. Це один із найбільших гріхів. «Бог гордим противиться!» Що може бути ще гірше? Я знаю одного служителя... У нього в церкві з'явився брат, який дуже добре проповідував. І люди після служіння лінули до нього, дякували. Але той пресвітер уже не міг із ним говорити дружелюбно і створив такі умови, щоб той брат переїхав до іншої церкви...

Успіх служителя залежить від того, наскільки він посвятив себе. Служитель має особливу відповідальність, він повинен бути для інших взірцем, тому — більше працювати над собою. Духовність проповідника можна визначити по його проповіді. Якщо проповідує постійно про гріхи, то, видно, ще у самого є гріхи, які не може перемогти. І думає, що всі такі. Коли ж людина пережила звільнення — її проповідь це відображатиме.

— **Проілюструйте кількома прикладами Божу надприродну дію у вашому житті.**

— Якось одна сестра у нас захворіла шлунком. Чоловік попросив помолитися за неї. Ми приїхали до них додому близько півночі. Стали на молитву, поклали на неї руки. Вранці о шостій годині прибігає схвильований чоловік: «Бог зцілив мою Олену!» Таке було вперше в моєму житті!

А мене особисто Бог зцілював десь вісім чи дев'ять разів. Я був майже інвалідом. Наприклад, була

хвора нога, вени. Якось вночі схопили сильні судоми, я спросоння став молитися і так заснув. Вранці дивлюся: вени зійшли, нога здорова. Правда, приступ ще кілька разів повторився. Але я вірив, що коли Бог зцілив — то до кінця. І зрозумів на досвіді, що важливо не тільки отримати зцілення, а й втримати його.

Десять років я хворів на астму. Лікувався, але *помочі* не було. Якось перебував у лікарні, і раптом став

Також Бог зцілив моє серце, яке було дуже хворе, і виразку шлунка, і всі хвороби, які лише були, — я став немов дитина. І так — до теперішнього дня. Ми маємо Живого Бога, Який відповідає на наші молитви.

РОЗДІЛ IV. Церква минулого і сучасності

— **Що б ви могли сказати, порівнюючи церкву вашої молодості та сучасну? У чому різниця?**

задихатися. Молюся: «Боже, допоможи!» У відповідь почув голос Святого Духа: «Я тебе зцілю, якщо даси мені відповідь на три запитання. Перше: Чи можу Я це зробити?» — «Ти всемогутній, Господи! Ти все можеш!» — відповідаю. — «Друге: Чи бажаю Я тебе зцілити?» Тут я запнувся... На друге запитання вже не міг так упевнено відповісти, як на перше, бо згадав біблійні приклади, коли Господь залишав хворобу в тілі людини. У той момент Бог занурив мене в дусі в Отчу любов. Я закрився простирадлом, а сльози ллються! І усвідомив: «Боже, Ти бажаєш мене зцілити!» І третє питання: «Коли Я тебе зцілю?» Була ще одна умова: «Коли викинеш усі ліки!» Тут я завагався, не викинув... Але Дух Святий продовжував працю над моєю вірою, і врешті я довірився Йому і отримав повне зцілення.

— Різниця велика. Молилися *пламенно*. Більше наповнялися Духом Святим. Більше *стремилися* до зібрання, спілкування. Були більш гостинні. Більш ревні до Божої праці.

Поступово, коли люди почали трохи багатіти, все менше залишалося часу для Господа. А з приходом нових технологій християнство почало ще більше слабнути. Богослужіння стали орієнтуватися на форму.

Причина: ґрунт нашого серця може бути засіяний різним насінням. Як результат — десь проростає корисний злак, десь — терня і будячка. Дух Святий засіває Своїм, сатана своїм. Чому ми надаємо перевагу, те й маємо. Сьогодні — інтернет, преса, телебачення... Багато християн стали сильно політизованими. Ми витіснили Святого Духа, засіяли наше поле терном... Та Бог має для нас дещо краще, ніж те, що в світі.

— **Якою була церква, до якої належали ви? Чи переживали християни гоніння?**

— Вчення у церкві тоді було більше схожим на баптистське. Його приніс один місіонер із Америки, який поїхав на заробітки і там повернувся до Бога. Тут він ходив по селах, проповідував. Люди наворачалися. Але навіть водному хрещенню він ще тоді не навчав, тільки — вірити, збиратися... Десь у році 39-му утворилася церква. Збиралися по хатах, зокрема на нашій старій хаті.

Гоніння як такого не було. Ми були під Венгрією, не під *совета*ми. Із Будапешта дали нам дозвіл збиратися (там один депутат парламенту був віруючим). Хоча збиралися тільки у певні години, жандарми це контролювали.

Ну, а коли вже *совети* прийшли... Спочатку сильно не забороняли. Але потім — приїхав до нас голова баптистського союзу Іванов і запропонував об'єднати наші церкви із їхніми. Але наші не дуже погоджувалися, мало хто в області пішов за ним. І збиралися так, нелегально... Через певний час влада хотіла заборонити збори, але ми зареєструвалися і збиралися далі. Тоді ми ще нічого не чули про хрещення Святим Духом. А прийшло воно десь на початку 60-х років.

Сьогодні церква налічує близько 260 членів, але десь стільки ж виїхали до США.

— **Як би ви оцінили духовний стан сучасних церков?**

— Я вважаю, що духовний стан — приблизно такий, як у Лаодикійської церкви з Об'явлення. Це якщо говорити про загальну картину. Хоча є дуже богобійні люди, які щиро служать Богу.

— **В чому причина пасивності багатьох віруючих щодо Божої справи?**

— Тут можуть бути різні відповіді. Одна з причин — люди осуетилися. Деякі — не зрозуміли Божого Слова, не вникнули у Божу волю щодо власного життя. Інші — не очистили своє серце від гріха, не посвятили себе повністю Ісусу Христу... «Через розріст беззаконства любов багатьох охолоне»...

— **Яке ваше ставлення до біблійної освіти?**

— Духовна освіта дуже потрібна! Аби правильно розуміти Писання. В тому числі потрібно особисто кожному молитися, щоб Бог відкривав Своє Слово.

Біблії колись були у великому дефіциті. Може, на церкву було 1-2 штуки. У нас вдома було Євангеліє берлінського видавництва.

1968 року я їхав із Чехословаччини, то загрузився Бібліями, а в мене їх конфіскували на кордоні. І все одно 22 екземпляри не знайшли. Я був на мотоциклі з *коляскою*, то поховав по усіх закутках, у запаску запхав... Але пройшов час — і настав такий момент, що я вже в управлінні КДБ завантажувався літературою!

— Як скоротити розрив між старшим і молодшим поколіннями в церкві?

— Так, є така проблема. Тут багато залежить і від керівників молоді, і від служителів церкви. Старші брати мають постійно бути на молодіжних зібраннях, спілкуватися з молоддю, робити кроки їм назустріч.

А по-друге, дітей виховує не церква, а сім'я — домашня церква.

— Яку позицію, на вашу думку, повинна займати церква на фоні воєнних дій на сході України?

— Ми — громадяни України. У першу чергу Бог нам повелів молитися, бо Він тримає в руках серце царя. Молитися, щоб не проливалася кров. Я вірю, що нинішня ситуація — під контролем Господа. Але ми не знаємо Його стратегічних планів. І ми не переорієнтуємо Божих планів нашими молитвами. Ми хочемо миру, але мусить збутися усе передбачене в Писанні.

Воювати, вбивати ми не можемо. А от перев'язати рани, допомогти пораненим — інша справа. Але — солдатам як з однієї, так і з іншої сторони. Нагодувати — як одного, так і іншого.

РОЗДІЛ V. Послання до прийдешніх поколінь

— Якою, на вашу думку, повинна бути найбільша ціль у земному житті кожного християнина?

— Виконати Боже Слово бездоганно! Тобто усе, що сказав Господь. Це моя найбільша ціль на землі.

— Що б ви побажали читачам журналу «Благовісник», тобто віруючим сучасної України?

— Ми усі чекаємо пробудження. Виходить, що тепер — сплячка. Бог закликає людей до ревності. По-перше: ревність у відвідуванні богослужінь. По-друге: ревність у молитві. По-третє: ревність у дослідженні Писання. І четверте: ревність у проповіді Євангелія.

У нашому братерстві є одна *вельми* проблема. Звільненому від бісів чоловікові Ісус сказав: «Іди і розкажи, що з тобою зробив Господь?» Ми, християни, від малого до великого, не свідкуємо зовнішнім людям, що зробив із нами Бог. Як Він змінив наше серце, як Він нас підняв... Дуже мало хто так чинить.

І — бажаю усім тісної співпраці з Духом Святим. Дайте Йому гарні умови у ваших серцях.

РОЗДІЛ VI. Розмова про небо

80 років — це той вік, коли «старість» перестає бути небажаним або недоречно сказаним словом і є фактом, що вселяє або глибоку повагу, або глибокий жаль. У випадку з Іваном Андрійовичем — це не тільки повага, а й свідчення Божої слави. В такому поважному віці він і продовжує виконувати служіння в церкві, і виглядає досить жвавим господарем, і до того ж має дивовижно світлий розум, що глибоко проникає в таємниці Писання.

Після «офіційної» частини інтерв'ю, ми вийшли на подвір'я. Сидячи з господарем на лаві, осяяні ще на диво теплим осіннім сонцем, ми погладжували дружлюбних пєсиків, що тулилися до ніг. І тут я запитав:

— То які такі біблійні запитання у вас є?

І наша розмова потекла у біблійне русло. Аж потім, уже вдома, я раптом усвідомив, як вона влучно потрапила в тему нашого журналу.

— От ти колись замислювався, де ми будемо жити у вічності? На небі чи на землі? — запитує Іван Андрійович.

— Е-е-е... Ну, Ісус сказав, що йде приготувати нам обителі. Значить — на небі.

— А як далі написано? «Коли відійду й приготую вам місце, Я знову прийду й заберу вас до Себе, щоб, де Я, були й ви». Тобто, ми будемо там, де Ісус. А Ісус зійде з неба при тру-

бі Божій, щоб з'єднатися з Церквою. Не сказано ж, що Він її назад на небо поведе. І ще написано: «Прийдіть, благословенні Мого Отця, посядьте Царство, уготоване вам від закладин світу». Тобто місце уже приготоване. І це може бути Новий Єрусалим. Розбійнику Ісус сказав: «Сьогодні будеш зі Мною в раю!» Але, коли мертві воскреснуть, Новий Єрусалим зійде на землю (про це тричі в Об'явленні написано).

— Хіба написано, що він зійде конкретно на землю? — намагаюся пригадати.

— Конкретно не написано. Але, зрозуміло, що не на Юпітер чи Венеру!

— А, може, десь посередині між небом і землею стоятиме?

— Написано, що Новий Єрусалим буде столицею царства, яким правитиме Господь, — продовжує служителю. — Коли Ісус в новому тілі з'єднається з Церквою, якій дасть нові тіла, вони ввійдуть у Новий Єрусалим — столицю Нової Землі. Його площа дорівнюватиме площі восьми Україн, або 52-х держав Європи (2400 на 2400 км). В ньому буде престол Бога і Агнця. Коли Отець покори́ть Сину усе, Сам Син покори́ться Отцю, і все буде в усьому — Бог. Тоді Його царство буде «як на небі так і на землі» — про що ми молимося. Небо — житло для ангелів, земля — для людей. Але Бог буде керувати всім.

Коли Бог спланував створити небо і землю, втрутився сатана... Через гріх земля, на якій ми живемо, — проклята. Є багато місць Писання, де Бог обіцяє створити Нове Небо і Нову Землю для людини. Йов казав: «Його наміри не можуть порушитися!» Тобто генеральний план Бога Отця незмінний. Отже, сучасні небо і земля, згідно з Божим задумом, будуть зруйновані. А на новостворених — уже не буде нічого проклятого.

— Але написано: «Життя ж наше на небесах, звідки ждемо й Спасителя, Господа Ісуса Христа...»

— Так, у Посланні до Филип'ян. А перед тим написано про ворогів хреста Христового: «Шлунок їхній бог, а слава в їхньому соромі...» — це тепер чи в майбутньому?

— Тепер.

— «...Життя ж наше на небесах, звідки ждемо й Спасителя, Господа Ісуса Христа». Тепер чи в майбутньому?

— Тепер. І: «посадив нас на небесних місцях у Христі Ісусі» — теж тепер... Отже, тут мається на увазі не майбутнє місце перебування, а теперішній стан серця, — здогадуюся я.

— Так. Фарисеї запитали Ісуса: коли прийде Царство Боже? Що Він їм відповів?

— Що «Царство Боже всередині вас!»

— Правильно! І це він фарисеям сказав! Бо всяка людина створена Богом. Серце — храм Духа Божого. Воно належить Богу, хоча може бути окуповане дияволом. Туди потрібно впустити законного Царя.

Ще одне підтвердження. Сонце, місяць, зорі (тобто Друге небо) — їх не стане. Сказано, що не потрібно буде світла сонця (а світло сонця потрібне для землі, а не для неба), бо буде світити слава Божа.

Ніде не сказано, що Бог нам обіцяв небо. Цього неможливо обґрунтувати. А там, де сказано про небо, то йдеться про керівництво неба.

— Але ж в Об'явленні описаний збір усіх спасених на скляному морі. Це ж на небі!

— Для нас важко розібратися, чи буде це в Новому Єрусалимі, чи в якомусь іншому місці.

А ще написано: «Блаженні лагідні, бо — землю успадкують вони!»! І постає питання: якщо ми будемо жити на небі, то для чого Бог творитиме Нову Землю? Для чого вона потрібна?

— І справді! В принципі виглядає логічно: якщо земля з самого початку була створена для проживання людей, то Нова Земля буде призначена для нових людей.

— Так. Подібно, як Мойсей колись розбив Божі скрижалі. Бог Йому дав нові, але на них були ті самі слова...

Не знаю як вас, але мене Іван Андрійович переконав. Ніколи особливо глибоко не замислювався над цими речами. І якось «за замовчуванням» уявляв, що наша вічність буде проходити десь там, у «небесних оселях». А виявляється, що це досить спірне питання...

ЕПІЛОГ

— Щиро дякую!

— Божої благодаті!

Саме так відповідає на подяку Іван Хрипта. Саме такими були слова, які я почув на прощання.

Уже смеркало, коли я, виїхавши рейсовим автобусом із Сільця, спостерігав у вікно на дивовижно гарний гірський захід сонця. Ця картина закарбувалася в моїй пам'яті як достойний фінал насиченого подіями, непростого, але плідного дня. Класична сільська ідилія, у яку мені пощастило зануритися в гостях у Івана Андрійовича, лишилася десь позаду, і від цього стало трохи сумно. А в розумі все ще мигтіли уривки розмови, обличчя, картини побуту...

Пам'ятаю, останнє, що я встиг подумати, перш ніж провалитися в сон, було: «Як добре, що є такі люди, з яких можна сміливо взяти приклад. Які мають за мету свого життя — виконувати Слово Боже бездоганно!»

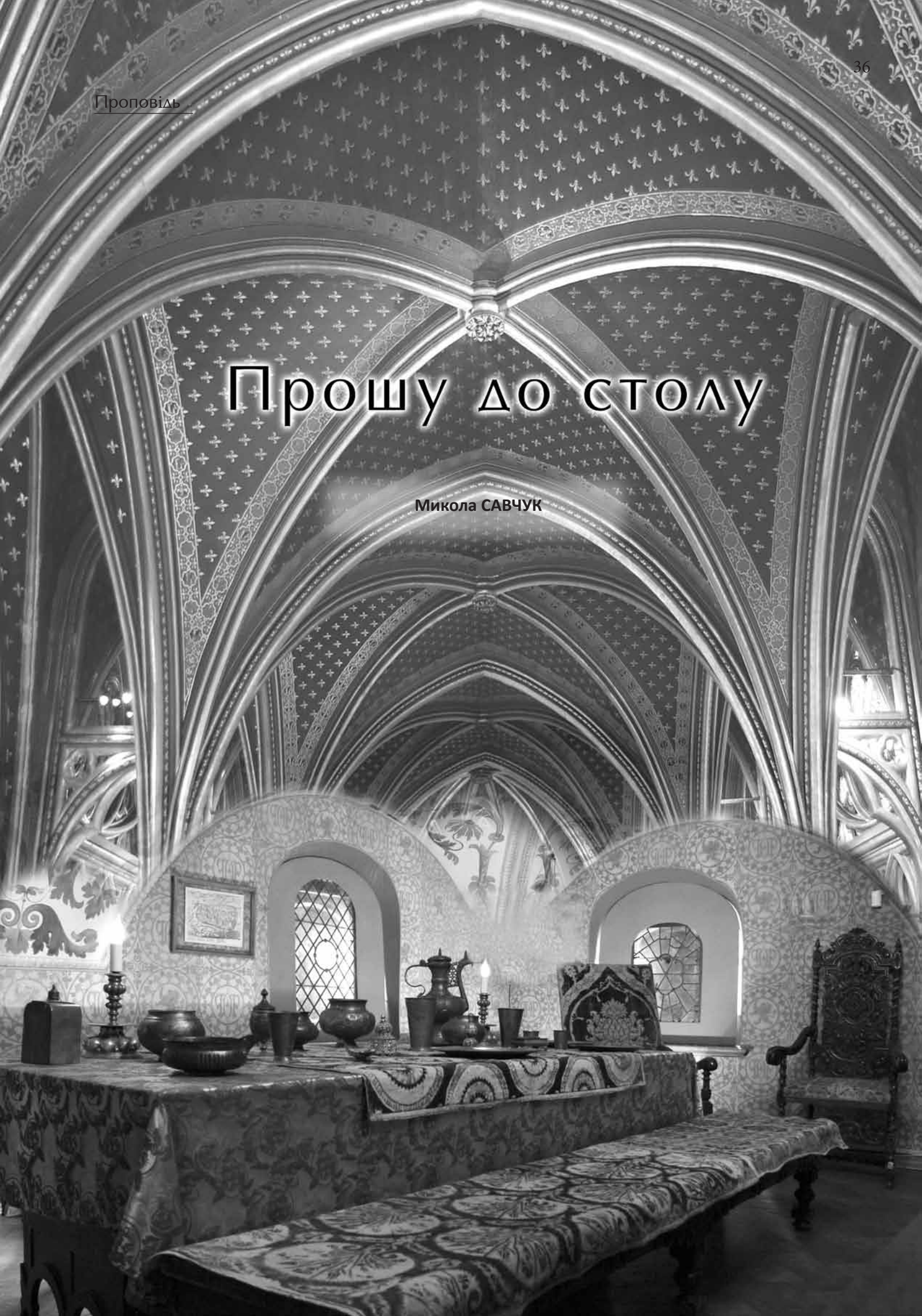
**Дмитро ДОВБУШ,
Луцьк-Великі Ком'яти**

Проповідь

Прощу до столу

Микола САВЧУК

«І сказав Давид: «Чи є ще хто, хто позостався з Саулового дому? Я зроблю йому ласку ради Йонатана». А при Сауловім домі був раб, а ім'я йому Ціва. І покликали його до Давида, а цар сказав йому: «Чи нема вже кого з Саулового дому, щоб я зробив йому Божу ласку?» І сказав Ціва до царя: «Є ще син Йонатанів, кривий на ноги». І сказав йому цар: «Де він?» А Ціва відказав цареві: «Ось він у домі Махіра, Амміїлового сина, в Ло-Деварі». І цар Давид послав, і взяв його з дому Махіра. І прийшов Мефівошет, син Йонатана, Саулового сина, до Давида, і впав на обличчя своє й поклонився. І сказав йому Давид: «Не бійся, бо справді зроблю тобі ласку ради батька твого Йонатана, і зверну тобі все поле твого батька Саула. А ти будеш завжди їсти хліб при моєму столі». А той уклонився й сказав: «Що твій раб, що ти звернувся до такого мертвого пса, як я?» А цар кликнув до Ціви, Саулового слуги, і до нього сказав: «Усе, що було Саулове та всього його дому, я дав синові твого пана. І будеш працювати йому на землі ти й сини твої та раби твої. І будеш приносити з урожаю, і буде хліб для сина твого пана, і він буде його їсти. А Мефівошет, син пана твого, буде завжди їсти хліб при моєму столі» (2 Сам. 9:1-10).

У згаданому уривку йдеться про Мефівошета — людину з непростим іменем і непростою долею. Цей чоловік походив із царського роду — з роду царя Саула. Його батьком був син Саула Йонатан. Він народився в палаці, мав стати принцом, можливо, й одним із спадкоємців престолу. Але життя склалося так, що у п'ятирічному віці цей хлопчик став сиротою. Його дід та його батько загинули на полі бою. Ситуація в країні докорінно змінилася. Царем став Давид, якого дід Мефівошета жорстоко переслідував. І коли відбувалася та битва з филистимлянами, в результаті якої цей хлопчик осиротів, його няня, почувши, що війсьсько царя Саула відступає, вхопила хлопчика і стала втікати з царського палацу, щоб врятувати його. Він випав з її рук і зламав обидві ноги. Хлопчик залишився інвалідом на все життя. Весь час він жив під тінню то-

го «чорного дня» — дня, коли став сиротою, і дня, коли став калікою. Гадаю, що не раз в його розум закрадалася думка: «Якби все склалося інакше... От якби в той день мене не кинули, якби тримали міцніше, щоб я не впав... Якби в той день мій батько не пішов на поле битви... Якби знайшовся добрий лікар, який би надав мені вчасно потрібну допомогу...» Цьому чоловікові було за чим жалкувати. Йому було що оплакувати. Йому було за що жаліти себе і нарікати на долю.

Зрештою, невідомо, яким чином Мефівошет опинився в місті Ло-Деварі. Це було небагате місто, яке розкинулося в пустелі. Воно й назву мало відповідну — «місто без пасовиськ». Там його прихистив один добрий чоловік. Ми не знаємо, скільки років Мефівошет жив там, але коли натрапляємо на процитовану згадку про нього, то він уже мав сина, тобто це вже був дорослий чоловік, який мав свою сім'ю.

І ось у якусь мить цареві Давидові спадає на думку знайти нащадків Йонатана. Він дізнається про Мефівошета й посилає до нього своїх воїнів. Що міг подумати син Йонатана, побачивши озброєних людей, які принесли йому вістку про те, що цар кличе його до себе? І це той цар, який ще пам'ятає, як дід Мефівошета гнав його; який знає, що нащадки Саула не мають права успадковувати трону, бо Бог забрав царство від дому Саулового.

Думаю, що цей чоловік дуже схвилювався. Але він устав і пішов з Ло-Девара до Єрусалима. Пішов у невідомість, не знаючи, що чекає його. І зустріч з царем змінила все його життя.

Зазвичай я читав цю історію з позиції Давида, якого вважав прикладом для всіх нас. Він пам'ятав добро, зроблене йому Йонатаном, і навіть дітям Йонатана хотів віддячити добром. Але ось нещодавно я поглянув на цю ситуацію очима Мефівошета. Що зробив цей чоловік для того, щоб його доля докорінно змінилася? Я зауважив три уроки, якими хотів би поділитися з вами.

Урок перший:

Не залишайся в Ло-Деварі

У кожного з нас може бути свій

Ло-Девар — те місце, де ми зупинилися, застрягли й оплакуємо те, що нам не вдалося. Це місце без пасовиськ, де немає чого шукати. Місце, де про нас забули. Це не просто населений пункт. Це позиція серця, це спосіб мислення. Це усвідомлення того, що ось тут я зазнав поразки й застряг у цій сфері, де невдача трапилася зі мною.

Мефівошет мав багато причин жаліти себе. Але я звернув увагу на один момент. Саме ім'я «Мефівошет» означало «той, хто бореться з соромом». Якщо більш детально дослідити всі уривки з Писання, в яких йдеться про нього, то зауважимо, що в нього було два імені. Перше, Мерів-Баал, напевно, було дане йому при народженні. А ім'я Мефівошет він вже отримав згодом, коли в його житті трапилося так багато біди.

Але цей чоловік все ж не здавався. Він завжди хотів чогось більшого, чогось кращого. Він вірив у те, що це ще не кінець, що він не приречений на існування. Він сподівався, що одного разу його життя зміниться. Він боровся з тим соромом, який прийшов у його життя.

Я хотів би звернутися до тебе: може, у твоєму житті трапилося щось подібне, може, десь у дитинстві тебе хтось травмував. І наслідки того, що ти пережив, залишилися з тобою на все життя. І, можливо, дотепер ти кажеш: «От якби все сталося по-іншому», «От якби моя мама (тато) були іншими», «Якби в нас було більше грошей»... І, жаліючи себе, ми можемо звинувачувати інших людей, у яких все склалося трохи краще, ніж у нас.

Але я закликаю тебе сьогодні: вибирайся зі свого Ло-Девару — з того місця, де ти жалієш себе. Якщо ти будеш жаліти себе, то ніколи не зміниш цієї ситуації, у якій жалієш себе. Ти мусиш прийняти рішення: «Що б зі мною не було, я з цього виберусь. Я не буду оплакувати себе. Я зміню щось у своєму житті». Можна звинувачувати кого завгодно, а можна взяти відповідальність на себе. Визнати свою проблему в тім, що трапилося з нами в минулому, і робити кроки щоб рухатися вперед і перемагати.

В одній сім'ї, де виховувалося

двоє синів, батько був страшним алкоголіком. Один з синів також став алкоголіком, а інший зовсім не вживав алкоголю. Коли у того, який сильно випивав, запитали: «Чому ти п'єш? Твій же батько був алкоголіком, і ти знаєш, як це погано», він відповів: «Ви самі відповіли не це питання: мій батько був таким — і я став таким». Коли ж у другого сина запитали: «А чому ти не п'єш?», він відповів майже так само: «Мій батько пив, я бачив, як це погано, і тому вирішив, що ні разу в житті не візьму алкоголю до рота». Здавалося б, одні й ті ж обставини, одна й та ж ситуація, але все в житті залежить від рішення людини.

Є такий жарт. Одного менеджера з продажу взуття послали в Африку, щоб розвідати попит та пропозицію. Він зробив висновок: «Тут взуття не потрібне, бо в Африці всі ходять босі». Відправили іншого, і от від нього приходить телеграма: «Терміново надсилайте взуття, тут всі ходять босі!» Так різні люди дивляться на одну й ту ж ситуацію.

Знай, і на твою ситуацію можна подивитися з різних боків. Можна сидіти й оплакувати її та звинувачувати всіх довкола. А можна встати і почати боротися навіть з тим соромом, який ти пережив. Встань і вийди зі свого Ло-Девару. Бог не може тебе благословити, доки ти сидиш там. Для того, щоб Бог тебе благословив, тобі потрібно змінити мислення, змінити позицію серця, і хай навіть кульгавими ногами, крок за кроком рухатися у бік кращого. Можливо, зміни відбудуться не одразу, але ти повинен прагнути їх і вибиратися з того стану самооплакування, саможалю і виправдань, чому ти такий, яким ти є.

Урок другий: Займи своє місце за столом

Мефівошет пройшов близько 20 км, щоб прибути до царя. Він не знав, що його там чекає. Але, зрештою, зустрівшись із царем, почув від нього слова: «Мефівошете, я хочу виявити тобі милість!» Перед тим, як послати посланців у Ло-Девар, Давид турбувався не про власну милість, він сказав: «Чи немає з дому Саулового того, кому я можу явити Божу ласку?» І він вчинив ласку Мефівошету в ім'я

Боже, повертаючи йому землю його батька і місце за своїм столом. Мефівошет вже сидів колись за царським столом, але відтоді так багато часу сплигло. І тепер за царським столом сиділи інші принци та принцеси — діти царя Давида — у вишуканому одязі з поважною поставою. Мефівошет вже й відвик від цього. Як він почувався в цій атмосфері щасливих людей, які жили у достатку, мали добре здоров'я? Він міг почуватися між ними непримітним, як сіра миша. Але він мав право перебувати за цим столом, бо так звелів цар.

Коли ми приходимо до Бога, то це не означає, що вмиль стаємо відповідними тому покликанию, яке Він нам дав. Це не означає, що миттєво отримали хороший характер, у нас все стало виходити, ми стали успішними в усьому. Не зразу ми все це отримуємо. Але поступово воно приходить у наше життя, якщо ми займаємо своє місце за царським столом. Може, ти ще не такий, яким маєш бути згодом. Але тримайся того права, яким наділив тебе Христос. Він, як і Давид Мефівошета, запросив тебе до Свого столу. Він каже тобі: «Приходь у Моє царство, у Мій дім, будь з Моїми дітьми. Я хочу турбуватися про тебе, хочу годувати тебе, хочу наситити твій дух, твою душу і твоє тіло. Хочу, щоб ти зайняв позицію царської дитини». А ми при цьому ще іноді починаємо скиглити: «Те в мене не так і те не виходить...»

Знаєте, на що це мені схоже. Я не раз чув розповіді людей, які усиновили дітей. Ці діти вже прийшли в дім нових батьків, уже мають їхнє прізвище, вже сідають їсти за їхнім столом, але вони ще не знають, як поводитися в цьому домі. За інерцією продовжують чинити так, як в інтернаті: ховають хліб в кишеню, щоб потім перенести під подушку й сховати там. І не раз батькам доводиться садити цю дитину і пояснювати, що вона вже має повне право прийти на кухню і взяти все, що захоче і коли захоче. Але має минути певний час, щоб дитина змінилася.

Коли ми прийшли в Царство Боже, нам треба забути про менталітет «бідного» родича. Ми в Царстві Божому на законних правах. Бог є тим самим Богом, що був у часи пророків, апостолів, інших мужів віри.

Він такий же Батько як пастора, так і простого члена Церкви. Ти маєш те ж саме право зайняти своє місце за столом, тому що це право тобі дав Господь.

Так, у тебе не все, можливо, виходить. Поступово ти навчишся. Але ти маєш знати: це твоє законне місце в Царстві Божому. Ти маєш право приходити до Бога з вірою, що Він потурбується про тебе, що Він забезпечить, що благословить тебе.

Урок третій: Не хвилюйся про майбутнє

Відколи ти отримав відкриття, що ти Божо дитина, перестань хвилюватися про майбутнє. Потрапивши за царський стіл, Мефівошет мав на завжди забути, що таке тривога про хліб насущний. Він не думав: яким же буде меню на сьогодні. Він їв те, що йому приготували. Але він знав, що на його столі завжди буде пожива, тому що це був стіл самого царя.

Він зайняв це місце не тому, що якимсь чином заслужив його чи щось зробив для того, щоб отримати його. Ні, просто в нього був цар, який дав йому це право.

Ми так само отримали право на місце за царським столом. Якщо ми не приходимо й не займаємо його, то це наші проблеми й наш вибір. Та ми завжди маємо право прийти до царського столу. І навіть коли в країні криза, у домі царя їжа буде завжди. І якщо ти відчуваєш себе дитиною Небесного Батька, ти не будеш метушитися, не будеш тремтіти від страху. І рівень твоєї впевненості не буде визначатися курсом долара.

Біблія ніде не обіцяє, що всі будуть їздити на крутих автомобілях. Не гарантує, що всі стануть мільярдерами. Але хліб насущний Бог нам обіцяв. І Він виконає Свою обіцянку.

У Біблії не раз йдеться про те, що Божі люди жили незалежно від тих законів і обставин, якими керувалися люди цього світу. Ісак сіяв тоді, коли довкола панував голод. І в той час, коли скрізь не було врожаю, він зібрав у стократ. Йосип у часи голоду мав можливість навіть прогледувати всю країну, продаючи зерно, яке заготовив, отримавши відкриття від Бога. А ти, Мойсею, як прогледуєш три мільйони людей у пустелі? Ду-

же просто: якщо з неба буде падати манна. Випадок з життя пророка Іллі був ще більш дивним. Йому приносили їжу «офіціанти в чорних фраках», послані від Бога. Навколо була біда, але його основні потреби були задоволені дивним чином.

І якщо ти за царським столом, тобі немає потреби хвилюватися. Бог турбується про тебе. Цар Давид ось що пише в одному зі своїх псалмів: «Я був молодий і постарівся, та не бачив я праведного, щоб опущений був, ні нащадків його, щоб хліба

просили» (Пс. 36:25). І ще: «Ось око Господнє на тих, хто боїться Його, хто надію на милість Його покладає, щоб рятувати життя їхнє від смерти, і щоб за час голоду їх оживляти (рос. «пропитать»)! Душа наша надію складає на Господа, Він наша поміч і щит наш» (Пс. 32:18-20). А у Приповістках сказано: «Не допустить Господь голодувати душу праведного, а набуток безбожників згине. Ледача рука до убогства веде, рука ж роботяща збагачує» (Пр.10:3-4).

Чи потрібно працювати? Звісно.

Чи треба докладати зусилля? Треба. Потрібно робити все, що залежить від нас. Але коли довкола нас відбуваються події, які від нас не залежать, не треба піддаватися паніці. Просто приходьмо щодня до Бога й кажімо: «Хліба нашого щоденного дай нам на сьогодні». І знайте: навіть, якщо потрібно, щоб манна з неба падала чи щоб ворони приносили нам їжу, то в Бога є сила для цього.

Хай живе цар, або Гра в хованки

Підготовка до інавгурації нового президента була в розпалі. Тисячі людей з нетерпінням очікували – коли ж з'явиться президентський кортеж, що скаже вінценосний у своєму першому зверненні до нації...

...Час минає, а обраний не з'являється. Президента стали шукати, народ хвилюється – куди зник винуватець торжества? Чи це не діло рук наших ворогів, що раптом зник Гарант? Може, це робота таємних спецслужб?

«Он він заховався між речами...» – такою прозаїчною була відповідь на питання, чи прийде він сюди? (1Сам.10: 22). Його там і знайшли, в обозі, де він ховався серед побутового мотлоху і всього, чим багатий обоз... Саула привели до розхвилюваного натовпу – і вигукнув народ: «Нехай живе цар!»

...Така от історія з першим президентом – царем Ізраїлю.

До речі, про що це я? Так, все про те ж – про царів, яких обирає Бог.

«Не ви Мене вибрали, але Я вибрав вас і вас настановив... царями і священиками» (Ів.15:16, Об.5: 10). «Ви вибраний рід» – це апостол Петро про нас.

Рід, він різний буває.

...Рід зміїний – він шипить і ховається, а ще жалить у невідповідний момент. Рід лукавий і перелюбний шукає знамен ... Рід невірний й розбещений (Мт. 17:17) що робить?

...А ви – «рід вибраний, царське священство» – чим зайняті?

Скажемо прямо – не царське це

діло ховатися в обозі. Гра в хованки, особливо з Богом – небезпечне заняття навіть для царів. «Адаме, де ти, куди сховався?» – «Та я ось тут, Господи, в кущах я ховаюся, страшно... Я голий...»

Сауле, агов, ти де?..

Якщо ви любите грати в хованки з Творцем, пораджу кілька затишних містечок, де Він навряд чи вас знайде.

Можна заритися в обозі серед речей і блаженствувати – «я багатий, і збагатів, і не потребую...»

Дуже зручне містечко – сховатися в образах, прикращах... «Ну, а як же, ось я так старався – не помітили, не подякували, в газетці забули заміточку помістити...»

Класичний приклад – загубитися в суєті. Працьовиті мексиканці кажуть: «Муча травахо – покута денеро», тобто «роботи багато – грошей мало». Як завжди, хоча слід пам'ятати: робота і суєта – це, як кажуть в Одесі, дві великі різниці.

Ховатися в павутину. Це одна з останніх моделей гри в хованки. Іти у віртуальний світ, замість реального життя, і перебувати там довго-довго-довго... Ні Бог, ні дружина, ні обставини не можуть нас звідти витягнути... Дуже надійне місце сховатися.

Є ще один спосіб. Самому не ховатися, а заховати дароване Богом. Простіше кажучи – закопати свій талант. Ви розумієте, про що? А потім, коли Він повернеться, скромно заявити: «Ось Тобі Твоє». Я надійно

заховав і оберігав. Забирай...

...Загалом, не царське це діло – гра в хованки. Царське діло – воювати (сподіваюся, ви правильно мене розумієте). Звичайно ж, в повному озброєнні й екіпіровці. Дозвольте нагадати, докладна інструкція тут – Ефес. 6: 11-17. Читати зараз...

Такі от роздуми з приводу невинної дитячої забави – гри в хованки...

Залиште це, в ім'я Господнє. Займіться справами царськими, вилазьте з речей обозу, бо можна пропустити інавгурацію на престол небес...

...Або ж доведеться брати участь в останній грі в хованки: «Гори і пагорби, упадіть на нас і схойте, закрийте нас від Того, Хто сидить на престолі...»

На жаль, сховатися не вдасться...

Микола СИНЮК

Різдва разом

Віктор ГРЕБЕНЮК

У Першій світовій війні сини України, розділеної між Австро-Угорською та Російською імперіями, воювали у двох ворожих арміях.

— За царя! За отечество! Ур-р-ра-а!!

— Вперед! За цісаря! Слава!

Ці кличі виривалися остервенілим ревом із тисяч розгарячених горлянок, перемішувалися з кров'ю й вихаркувалися на сніг.

Із цими кличами падали — убиті, пошматовані, а наступні ряди напірали на них, бездумно, осатаніло, щоб трохи далі померти з тими ж кличами в горлі:

— За царя! За отечество!

— За цісаря! Слава!

І якби день тривав рік, це тривало б рік, і якби вік — люди без упину вбивали б людей цілий вік.

Але стало сутеніти — й бойові дії пригасали, а коли вже стемніло, згасли дотла — і на поле битви з височини осіла тиша, і незгасні янгольські очі з подивом і жалем дивилися на це місиво трупів, майже трупів і ще не трупів.

Рядового Василенка з офіцером Брусніциним оглушило вибухом гарманті¹, і вони лишилися неподалік австріяцьких шанців², коли російська атака захлинулася й відступила.

Поночі вони очунали, Брусніцин був поранений і крізь тихий стогін прошепотів:

— Помоги, браток, помоги, солдатик.

— Зараз... щас... вашкородь³... Рад стараться... — І Василенко заходився перебинтовувати офіцера. Невдовзі, видко, біль угамувався й Брусніцин замовк.

Тільки огром незглибимого неба мірадами очей пильно й мовчки вдивлявся у світ.

— Тиха ніч, свята ніч! — вихопився у Василенка спів колядки.

— Гей, зітри сльози з віч!.. — раптом почулося десь здалеку.

«Господи! — раптом згадав Василенко. — Се ж сьогодні Свят-вечір».

А колядка з австріяцького боку, на хвилю змовкнувши, звучала далі:

— Бо Син Божий йде до нас,
Цілий світ любов'ю спас.

Василенко підвів голову.

Диво, але з окопу теж визирнула голова, визирнула співаючи: либонь, не боялася стати мішенню російської гвинтівки.

Так вони обоє доспівали колядку. Потім той, з австрійського боку, завів «Спи, Ісусе, спи».

Доспівали і її.

Тоді зачулося:

— Христос ся раждає!

Василенко ніколи не чував такого вітання, відповів як знав:

— З Різдвом Христовим будь крепкий!

Тоді вони разом стали і — пішли один одному назустріч. Посередині спинилися, обнялися, поцілувалися на три боки і той, з австріяцьких шанців, спитав:

— Ну, брате, якої будемо співа-ли?

— А хоча би оцієї: «В Вифлеємі новина». Знаєш?

— Чом не!

Вони проспівали цю, потім «Ангел Божий із небес», відтак «Коли ясна зізда», опісля «Гей високо в темнім небі»:

— Гей високо в темнім небі

Зірка засіяла,

Плила, плила між горами,

Над вертепом стала.

Мати Сина породила,

В ясла положила,

Чистим сіном притрусила

Господнього Сина...

Василенко почув, як пролунав постріл, як вигукнув Брусніцин: «Проклятий хохол! Предатель!». Відчув, як його обпекло біля серця, але доспівав колядку:

— Нехай Божому Дитяті

Честь і слава буде,

Нехай Його прославляють

В цілм світі люде!

Доспівав — і вже аж тоді осунувся на руки побратимові, й той, підтримавши, поклав його собі на коліна.

— Гнатишак! Гнатишак! Негайно в окоп! — почулося німецькою, а потім українською.

Але Гнатишак, обнявши тіло Василенка, все співав і співав колядок, наче удвох, ні — таки удвох, і, либонь, вони удвох отак на небі співатимуть: довго, довго, бо знають же силу-силенну тих колядок, і не перестануть співати, доки не згадають останньої, а там буде знову Різдво, і вони співатимуть — без числа, без числа, без міри...

Вічно.

Примітки

1) гармантя — артилерійський снаряд

2) шанці — окопи

3) вашкородь — так солдати вимовляли звертання «ваше високоблагородіє»

Віктор Гребенюк (публікується також під псевдонімом Брат Віктор) — член Спілки християнських письменників України. За поетичний епос «Діяння небожителів» удостоєний третього місця в конкурсі «Європейська християнська книга-2011», а в 2014 році — Премії ім. Агатангела Кримського за поему «Європа. Луцьк. 1429-й» і збірку новел «Тетрамерон». Оpubлікований твір входить у згадану збірку.

Камінь у грудях

Віктор КОТОВСЬКИЙ

«Над усе, що лише стережеться, серце своє стережи, бо з нього походить життя» (Прип. 4:23). Як бачимо, дуже тісно пов'язані в цьому уривку з Писання два поняття: «стерегти» і «походить життя». Не викликає сумнівів: стерегти можна те, що є. Якщо посудина не наповнена водою, то й берегти в ній нічого. Так і з серцем: перш ніж візьмуть його «під сторожу», воно повинне стати «джерелом тієї води, що тече в життя вічне» (Ів. 4:11). Тут немало залежить від старань та ревності самої людини.

У світі є немало людей від природи егоїстичних, які байдужі до всього, що не стосується їхньої дорожньої персони, не пов'язано з задоволенням їхніх власних потреб. Про таких людей кажуть, що в них кам'яне серце. Часто чоловіки й жінки народжуються і з «нормальним» серцем, але життя поза церквою надзвичайно складне, місця під сонцем майже всі зайняті, і доводиться серйозно-таки попрацювати ліктями, щоб втиснутися в шеренгу тих, хто народився раніше від тебе. Та коли втиснулися, то цього вже замало, вже хочеться бути не гіршим від інших, хочеться успіху. Починається суперництво, з'являються вороги, — словом, м'якотілим і людям зі слабкою психікою на торжищі світу цього свій butik і поставити ніде. Тому батьки з самого дитинства намагаються підготувати дітей до боротьби, що чекає їх, щоб вони не шкодували ворога, не прощали тим, хто їх ображає, були стійкими й сильними, — як кажуть, щоб уміли за себе постояти. Дитина твердо засвоює відомий атеїстичний принцип: виживають сильніші. Таким чином і відбувається неухильне затвердіння серця. Поступово воно обростає жорсткою шкаралущею, забезпечуючи тим собі який-небудь захист від зовнішніх загроз.

Особлива категорія — висококваліфіковані спеціалісти, які посвятили все своє життя науці, бізнесу чи якійсь іншій інтелектуальній діяльності. Їхні таланти приносять їм певні лаври, цікава праця втягує все глибше й глибше, поступово займаючи в душі місце, де були нормальні живі почуття, і так серце дедалі більше кам'яніє.

Свідомо не торкаюся тих, хто смислом свого існування зробив добування грошей (1 Тим. 6:10). Це факт, який підтверджується всією історією людства. Все тут: егоїзм, жорстокість, ненаситність до різних життєвих благ, лукавство, підступ, обман і так далі, — навіть людина, як кажуть, хороша, потрапивши в цю багнюку, з часом виявляється повністю підготовленою для пекла.

Приходячи до Бога, кожен новонавернений дуже сподівається, що ось нарешті всі його проблеми Господь забере Собі, а йому подарує радість і щастя. Але праця Божа часто починається зовсім не так, як гадала собі людина. «Бо так промовляє Високий і Піднесений, повіки Живущий, і Святий Його Ймення: «Пробуюю Я на Височині та в святині, і з зламаним та з упокореним, щоб оживляти духа скромних...» (Іс. 57:15).

Учні Ісуса тривалий час ходили зі своїм учителем, слухали Його проповіді, бачили надзвичайні чудеса, але їхні серця ожили далеко не зразу. «А Ісус, знавши те, промовляє до них: «Чого ви міркуєте, що хліба не маєте? Чи ви ще не знаєте й не розумієте? Чи ще маєте серце своє затверділим?» (Мр.8:17). Кам'яне серце — закрите для Духа Божого. Саме Дух Святий дає людині розуміння різного роду духовних речей. Духовний зір, слух, духовна пам'ять, мудрість, знання, дари й багато іншого вкладається Богом у певним чином підготовлене серце. Учні в той час ще бачили дійсність тільки очима плоті: ось хліб, його можна їсти, ось риба — також непогана їжа, але Ісус перш за все хотів дати учням надзвичайно важливий духовний урок. Сьогодні й ми активно роздаємо людям «хліб», і дуже корисно нам було б скористатися цією «методикою», яку запропонував Ісус.

Отже, прийшовши до Бога, нам треба щось робити зі своїм серцем, якщо воно за минулі роки встигло затвердіти. Як правило, Бог більшу частину цієї відповідальної роботи залишає за Собою. Що ж він робить? А просто бере й розбиває таке серце («Господь зламаносердим близький», Пс.33:19), часто розбиває на дрібні уламки, які вже неможливо

якось склеїти. І накривають новонавернену душу великі проблеми, можливо, навіть такі, яких, живучи у світі без Бога, вона і не знала. Тут у багатьох починається нарікання на Творця, нібито Він зрадив надії. Обурені недавні грішники іноді й зовсім відходять від Бога. І дуже важливо, щоб у цей складний час поряд виявилися мудрі вчителі та друзі, які могли б правильно спрямувати і підтримати страждальця.

Людина повинна отримати духовне бачення тих шляхів, якими веде її Господь, щоб знову й знову не проходити вже пройдене. Деякі, а це в основному від природи сильні чоловіки та жінки, після пережитої біди починають збирати сили, щоб почати новий наступ і, нарешті, все-таки отримати перемогу в тих обставинах, що їх недавно так сильно підкосили. І ось нова битва. Нові жертви, нові рани. І нова поразка. Нерідко доводиться бачити хороших, якщо міряти звичайними людськими мірками, братів та сестер, які буквально не вилазять з проблем, різного роду нещастя переслідують їх довгі роки. Якщо є серед нас такі люди, то їм треба допомогти усвідомити, що мир не прийде в їхнє життя, поки вони повністю не довірять свою долю Ісусу Христу.

«Жертва Богові — зламаний дух...» (Пс. 51: 17). Страшно не утвердженому в вірі читати ці слова, навіть сильній людині часто бракує мужності кинути в вогонь жертovníка все, чим дорожив, живучи у світі, все, що надбав для душі важкою працею. Кинути в вогонь свій світський авторитет, свої заслуги, стати на один рівень з тими, кого з гори своєї гідності й не помічав. Нелегко, не побувавши в біді, повірити в те, що «Він зламаносердих лікує, і їхні рани болючі обв'язує» (Пс.146:3), дуже непросто піднятися над жорстокими обставинами до висот віри, тої, що нікого не осоромлює і ніколи не обманує. Як переломити себе, щоб перестати воювати, захищатися, як навчитися не реагувати на нападки, утиски і навіть образи, як засвоїти просту для розуміння, але дуже непросту для практичного втілення Христову науку поглядати на світ і своє життя на цій планеті з по-

зиції Неба? Без Духа Святого — ніяк.

Якщо ми справді прагнемо до Бога, то обвал в житті — не найгірший варіант. Якщо християнин робить правильні висновки і розуміє, куди веде Господь, рани Бог заживляє швидко, і далі починається входження в наступний етап: «Господь зламаносердим близький, і впокорених духом спасає» (Пс. 33:19). Дуже важливий перевал в духовному житті подолано, Господь став помітно ближчим, і тепер певний час можна насолоджуватися радістю перемоги.

Але в більшості віруючих, за моїми спостереженнями, процес оновлення серця відбувається поступово, крок за кроком, ніби хвилеподібно. З роками, пропускаючи через випробування, Бог «розм'якшує» серце, робить його дедалі більш чутливим до поруху Духа Святого,

уважнішим до життя і потреб інших людей. Жертовність та добродієність перестають бути церковним обов'язком і починають приносити певне духовне задоволення, «бо Бог любить того, хто з радістю дає!» (2Кор.9:7). Поступово любов Божою стає все більш відчутною, росте радість від почуття більшого єднання з Господом. З роками все менше залишається в пам'яті жалю за втраченими цінностями плоті. Настає повне сердечне оздоровлення, і разом з цим віруючий закріплюється на новій духовній висоті.

Оздоровлення обов'язково настане, бо Господь не кидає Своїх слів на вітер, але приходить воно, знову ж таки, під час виконання віруючими певних обов'язків. Бог звільняє наркомана чи алкоголіка від залежності зовсім не для того, щоб той повернувся до «нормаль-

ного» життя, яке й подарувало йому цю залежність. Оздоровлення починає свою дію тільки тоді, коли постраждалий наполегливо береться розвивати в своєму серці нові риси — протистояти егоїзму, чинити опір гріховним пристрастям, змінювати свій характер, займатися добродієм — одним словом, докладати серйозні зусилля для становлення життя на принципах Слова Божого. «Добре мені, що я змучений був, щоб навчитися Твоїх постанов!» (Пс.118:71). Давид глибоко усвідомив, що оновлене серце треба постійно навчати, наповнюючи його благодаттю, яка має цілющу силу. А нам треба так само зрозуміти, що, отримавши нове серце від Бога, ми не закінчуємо свого духовного шляху на землі, а тільки починаємо його в Христі Ісусі.

Небезпечне слідування

На замиську ділянку ми, як правило, добираємося велосипедами. Один за одним ми їдемо за відомим усім нам маршрутом, лише зрідка перекидаючись фразами. Кожен думає про щось своє. А загалом, ми просто насолоджуємося самою поїздкою, тікаючи таким чином від набридливої міської суєти. Іноді ми їдемо всього лише вдвох, якщо роботи небагато. Так було й того разу, про який хочу розповісти.

Ми поїхали удвох з Наталкою, старшою дочкою. Було підвечір'я, коли в місті світла вже менше, але в

чистому полі ще досить ясно. Я їхав першим, традиційно слухаючи щось зі своїх записів у телефоні, який на час їзди ставлю на гучномовець. Наталка їхала за мною.

У якийсь момент я задумався, відволікся і... на повному ходу влетів у яму, яку зазвичай завбачливо об'їжджав. Я стиснувся в грудку, нашвидку приходячи до тями після такої помилки. Звинувачувати було нікого — необережність винятково моя. Разом із тим я відчув якусь ледь вловиму небезпеку від того, що відбувається... і не даремно. У наступну мить я почув за собою характерний звук велосипедного ко-

леса, яке потрапило в яму. Наталка не встигла повернути вбік, тому що довірливо їхала за мною, як кажуть, колесо в колесо.

Того вечора я задумався про небезпеку слідування за тими, кому ми беззастережно довіряємо. Я не хотів заподіяти Наталці зла! Просто я сам помилився. Але моя помилка спричинила наслідки і для неї, бо вона їхала за мною. Я подумав, що той же самий принцип можна віднести й до багатьох інших сфер нашого життя, де, на жаль, ставки бувають набагато вищі. Одного разу, вказуючи на певних людей, Ісус промовив знамениті слова: «Залишіть ви їх: це сліпі поводити для сліпих. А коли сліпий водить сліпого, — обоє до ями впадуть» (Мт. 15:14). Я ще раз переконався в тому, що при всій привабливості прямування за тими, кому ми довіряємо, людина завжди відповідає за особисте судження, за яке відповідатиме й перед Богом. Так що, дорога душе, ще раз придивися до тих, хто веде тебе по життю. У тому, щоб іти за кимось, нічого поганого немає. Тільки пам'ятай, що іноді помиляються «вони», а в яму влітаєш «особисто ти». І добре ще, якщо без трагічних наслідків...

Михайло ЮНАКОВСЬКИЙ

Заповіді для черствих та впертих

«І, вийшовши звідти, Він приходить у землю Юдейську, на той бік Йордану. І знову зібралися юрби до Нього, і знов Він навчав їх, звичаєм Своїм. І підійшли фарисеї й спитали, Його випробовуючи: «Чи дозволено чоловікові дружину свою відпустити?» А Він відповів і сказав їм: «Що Мойсей заповів вам?» Вони ж відказали: «Мойсей заповів написати листа роздового, та й відпустити». Ісус же промовив до них: «То за ваше жорстокосердя він вам написав оцю заповідь» (Мр.10:1-5).

Зауважу одразу, що тут не йтиметься про розлучення і правила шлюбу. Хочу звернути вашу вагу на принцип, який розкривається в наведеному тексті.

Ісуса запитують: «Можна чи не можна?»

Він відповідає питанням: «А що вам сказав щодо цього Мойсей?»

Відповідь: «Мойсей сказав — можна!»

І тут замість того, щоб сказати щось на зразок: «Ну, ось вам і відповідь, робіть, як сказав Мойсей», Ісус несподівано заявляє: «Мойсей дав вам таку заповідь не зі своєї волі і не відкриваючи волю Бога. Причиною для цієї заповіді стало ваше черстве та вперте серце!»

Це дуже важливий момент. Зі слів Христа витікає дуже цікавий факт: заповідь дав Мойсей, але не як Боже волевиявлення, а як вимушену реакцію на жорстокосердя народу.

Примітно те, що ми знаходимо в Біблії неодноразове повторення цього незвичного явища.

Так було з Ізраїлем, коли народ самовільно зажадав царя. Бог каже: «Вони відкинули Мене», — і тут же дає повеління Самуїлу помазати їм Саула.

Ту ж картину ми бачимо у випадку з Лотом під час знищення Содому. Бог каже: «Рятуйся на гору!» Лот

відповідає: «Ні, Владико! Дай, я побіжу в це місто!» Дивні слова ми чуємо далі: «Добре, на догоду тобі Я не знищу того міста, біжи туди!»

Ви тільки послухайте, що Він каже: «На догоду тобі...»

Ось вона, заповідь для черствих та впертих серцем: «Добре, згода, хай буде по-твоєму, роби, як знаєш; на догоду тобі Я не знищу міста, яке хотів знищити; Я помажу вам царя, хоча на це ваша воля; пишіть листи й розлучайтеся, хоча Я ненавиджу розлучення...»

Бог у Своїй великій любові до народу не відвертається від нього і не залишає його. Це навіть дивно звучить, але Він ніби підлаштовується під людські бажання, і щось робить винятково на догоду людині, через жорстокість та впертість людського серця.

Часто ось цією Божою «згодою» та «сприянням» ми користуємося для заспокоєння самих себе і оправдання перед іншими.

Думаю, не треба розповідати, як розвивалася і чим закінчувалася кожна з тих історій. Немає в таких «заповідях» гармонії та Божого благовоління, як немає й повноти радості та слави Божої на шляхах людського свавілля.

Нам треба берегти себе й слідувати за собою, щоб не виявилось в нас серця черствого й упертого, схильного просувати й утверджувати свою волю, тим більше оправдовувати її Божим (чи Мойсеевим) дозволом.

Ви ж знаєте, коли це не що інше, як наша впертість і черствість, свавілля нашого впертого «я».

Хай же нашим бажанням буде виконати Його волю.

«Які щасливі ті, хто прагне виконати волю Господню! Спрагу їхню Бог втамує» (Мт. 5:6, сучасний переклад).

Павло ФЕДУК

Порожнеча, повна обітниць

Луки 24:1-12

Я не знаю, чи бувають у вас такі ситуації, коли ви не довіряєте обіцянкам. Бог обіцяє, а ми не довіряємо. Бог каже: «Тільки послухай – і буде тобі благо». Він каже: «Прощайте – і проститься вам, давайте – і дасться вам». Чи завжди ми віримо цим обіцянкам?

Ми живемо у світі, у якому повно обіцянок, що несуть у собі порожнечу. Уся реклама, телевізійна, зовнішня, дає обіцянки: ось цю таблетку купи – і або схуднеш, або поповніш, буде те, що тобі потрібно. А ось цю таблетку купи – і ти будеш високим або будеш низьким. Насправді нікого не цікавить, яким буде результат. Що їх цікавить? Щоб ти купив. Ці обіцянки сповнені порожнечі. Я дивлюся іноді на рекламу і думаю, наскільки безглуздо всьому цьому вірити. У нас в Україні люди дуже довірливі. Коли їм обіцяють 50 відсотків прибутку, вони не вірять, а коли 200 – зітхають і несуть свої гроші. Є вислів: звучить так добре, що на правду не схоже. Чи це так, що Божі обітниця звучать надто добре, що й не схожі на правду? Іноді ми їх так і сприймаємо. Але я хочу сказати, що Бог дає обіцянки, які завжди правда. Бог ніколи не давав обітниць, які звучали надто добре, щоб бути схожими на правду.

Я хочу звернути увагу на три порожні речі, які сповнені обіцянок. Це порожній хрест, порожній гроб і порожні похоронні одежі. Ці порожні речі підтверджують правдивість Божих обітниць, бо Ісуса Христа не змогли втримати ні хрест, ні гроб, ні одежі.

Почнемо з хреста. Хрест був порожній. І у нас є обітниця – наші гріхи прощені. Три хрести. Це зловісні знаки смерті. І один з них відрізнявся у свідомості людей, бо вони знали, хто на цьому хресті помер. Він був порожній. Там була кров у районі рук, ніг, голови від тернового вінця. Але цей хрест був порожній. Вони дивилися на нього уважно і бачили: там немає нікого. Плями крові свідчили, що Він реально був мертвий. Не можна вірити тим брехливим припущенням, що Ісус Христос прикинувся, що Він вознісся перед

тим, як померти. Ісус Христос був реально мертвий. Коли пробіли Його бік списом – підтвердили, що Він мертвий. Він помер раніше, ніж очікувалося. Зазвичай перед суботою, коли робили подібні речі, злочинцям перебивали ноги, щоб вони могли швидше померти. Але коли збиралися перебити ноги Ісусу Христу, то виявилось, що Він мертвий. У цьому виповнилося слово, що «Йому кості ламати не будуть». Ісус був мертвий. Це знали солдати, це знали євреї, але все-таки вони склали брехня, що тіло вкрали. Можете уявити собі, що одинадцять чоловік, рибалок та інших, виступили проти професійних солдат, зрушили камінь, вкрали тіло, заявили, що Він воскрес – і потім із задоволенням, охоче померли за свою брехню? Ісус Христос був мертвий, Він дійсно помер. І ось чому: щоб ми побачили цей хрест, це місце, де Він помер, – і він порожній, порожній від тіла Ісуса, але повний Божих обітниць. Це там Ісус просив: «Прости їм гріхи», це там Ісус закричав: «Отче, чому Ти Мене покинув?»

Чотири рази у слові Божому написано про ставлення чоловіка до дружини: «Залишить чоловік батька й матір і пристане до дружини...» Не залишить – не пристане. Сам Отець із Ісусом показали: Він залишив, щоб пристати, пристати до тебе й до мене – і стати в тобі твоїм, близьким, розуміючим, втішаючим і радуючим. Порожній хрест сьогодні промовляє до нас так голосно, що гріхи прощені. Це там Ісус закричав: «Звершилося!» Слово «звершилося» – з комерційного вжитку, що значить – виконано, за все заплачено, заплачено сповна. Ми всі згрішили й позбавлені слави Божої. Єдина людина, яка коли-небудь жила на землі й обійшлася без гріха – це Ісус Христос. Він став гідною жертвою, щоб заплатити за наші гріхи. Тому ми, згрішивши, заслуговуємо справедливого покарання, але Бог послав Сина на хрест заплатити за наші гріхи. І коли це сталося, після кожного імені напис «винен» Ісус Христос закреслив і написав – «прощений». Порожній хрест. Як багато він каже. Там немає Ісуса, Він воскрес – і нехай Бог всіх нас благословить.

Жінки йдуть до гробу помазувати Ісуса Христа. Вони настільки вірні, що заради мертвого Ісуса ризикують своїм життям. Адже знали, що камінь опечатаний, а римську печатку зірвати – це гідно смерті, але вони йшли. І що вони побачили: камінь відвалений, на ньому ангел, сяючий, як блискавка. І його слова: «Не бійтеся. Його немає тут. Він воскрес». Ісус воскрес, Він живий, гробниця порожня!

Я хочу розповісти вам про одного хлопчика, Філіпа. Йому було 7-8 років. Він був дуже кволий. Таких слабеньких маленьких хлопців кривдять, не приймають в компанію. Він якось змирився з таким станом. І ось навесні вчителька в недільний клас принесла пластмасові яйця, своєрідно розфарбовані. Такі яйця в багатьох культурах нагадують про воскресіння. Вони або розкручувалися або в них якісь дверцята були. Вчителька вивела дітей на подвір'я і сказала: «Покладіть в яйце символ початку нового життя». Хлопці з ентузіазмом зробили завдання. Коли вони прийшли в клас, вчителька почала відкривати яйця і діставати те, що діти поклали. Хтось поклав ранню квіточку. Це правда: квіточка символізує початок нового життя. Хтось поклав метелика, хтось камінчик. Нарешті вона взяла наступне яйце, відкрила його – і там нема нічого. Діти обурилися: «Хто це так полінувався, що за дурість, невже не можна було щось знайти, невже такий недогадливий». Вчительку раптом хтось потягнув за рукав. Це був Філіп. «Але ж гроб був порожній», – сказав він. Діти завмерли, а потім стали аплодувати. Найкращий символ початку нового життя – це порожній гроб. Цей хлопчик був прийнятий в усі компанії. Його стали любити, його стали поважати. Настало літо – і якась інфекція потрапила в тіло Філіпа. Інші діти з цим легко впоралися б, але не Філіп. Він помер. На похорон прийшло багато дітей. І вони принесли з собою порожні яйця, які були відкриті – і було видно, що в них нічого немає. Вони казали: «Порожній гроб – початок нового життя». Порожній гроб – це правда про воскресіння Ісуса Христа й обітниця, що ми теж будемо відроджені.

Для тих, хто знає Ісуса Христа як свого Господа і Спасителя, смерть втратила свою силу, втратила своє жало. Чого боятися і кого нам боятися, коли нам обіцяно, що ми будемо одного разу разом з Ним?

В одній історії йдеться, що коли тато з сином їхав у машині, у відчинене вікно влетіла бджола. У сина була смертельна алергія на отруту бджоли. І він злякався: «Тату, тату – бджола, бджола!» Батько набрався мужності, зловив її і затиснув у своїй руці, а потім випустив. Бджола ще дзижчала, і синок знову захвилювався. Тато підійшов до нього і сказав: «Дивися, я забрав у бджоли жало». Воно стирчало в руці.

Ісус забрав жало, чого нам бо-

ятися? Я дивлюся, як християнин кілька разів чхнув – і вже переляканий: «Напевно, я помру». Та чого ти помреш? Не помреш, а будеш жити! Дивлюся, як християни сьогодні тремтять, бояться. Вони кажуть: «О, я очікую вічності». Співають: «Рідний край, рідний край, я йду...» А коли Бог запропонує зробити один крок – ага... Бог дав нам любов до цього життя на землі, це правда, і Він не дозволив нам прискорювати події. Але порожній гроб каже нам, що нас очікує вічність. Христос воскрес! Воскреснемо з Ним і ми. Ми зможемо жити, навіть коли помремо. Ісус Христос сказав: «Хто вірує в Мене, не помре, він перейде зі смерті в життя».

Є ще одна обітниця, яка волає до нас з порожньої одежі. Після того, як жінки все побачили, вони повернулися до апостолів і їм розповіли. Ті віруючі не повірили. Так буває у віруючих. Петро з Іваном побігли. Петро входить у середину. Він виявив, що могила порожня. Але це ще не все. Петро знаходить пелени, у яких Ісус був похований. Вони були порожні. Якби хтось Його вкрав, хіба він став би розмотувати? А якби Ісус був живий, хіба зміг втекти? Я служив на кордоні, у прикордонних військах. Ми там охороняли «священні рубежі нашої Батьківщини» (посміхається), і нас там учили, як затримувати порушників кордону. І ось я можу зв'язати найбільшого чоловіка ось таким шматочком нитки (показує вказівними пальцями рук відрізок см 30) – і він від мене нікуди не дінеться. А там не ниточка була, там одежа була. Ви пам'ятаєте, один хлопець в одязі був. Ісус Христос що сказав, коли він вийшов з плащаницею по руках і ногах? Розв'яжіть його! Людина, зв'язана по руках і ногах, не може втекти. І ось порожня похоронна одежа Ісуса Христа має в собі обітницю.

Я читав в одній книжці, що якщо єврей буває в гостях і йому там сподобалося, то він робить таке: візьме серветку, зімне, порве й кине в тарілку. Якщо не сподобалося, він все акуратно складе – і господар розуміє: не сподобалося, більше сюди не прийде. Я не знаю, наскільки це правда, але ідея мені сподобалася. Коли апостоли побачили акуратно складені пелени, може бути, їм стало відразу зрозуміло: «Я тут був, Мені тут не сподобалося, Я сюди більше не прийду». Ісус там був, Він пішов, Йому не треба допомоги з зовні. Просто пішов і ніколи туди не повернеться. Він реально воскрес. Слава Господу! Це обітниця з порожньої одежі...

Усі ці порожні речі кричать досі, що прощення гріхів здійснилося, що воскресіння чекає на кожного віруючого, що Ісус хоче мати з тобою спілкування. Його не задовольняє, що ти знаєш про Нього, Він хоче мати з тобою спілкування...

Твої руки

Я ніколи не бачила Твої руки.
Хоч створили вони всі смарагдові луки,
Килими застелили шовкові,
Свічечки запалили бузкові
І суніці в червоне розмалювали,
А троянди россою вмивали,
Вишивали волошки в пшениці,
Розбудили джерела-криниці...
Я ніколи не бачила їх,
Хоча осені плач і весни юний сміх
Чула в пісні дощу, що вони посиляли.
Часто як Твої руки мене колисали,
Витирали сльозу, рани в серці криваві
Лікували вони і терпляче, й ласкаво
Утішали біль втрати, розлуки.
Я ніколи не бачила Твої руки –
Їх підтримку щомить відчувала:
Скільки раз вони мене підіймали,
Як я падала втомлена, хвора,
Як уже не дивилася вгору,
Не чекала звідкільсь допомоги,
Як збивалась з вузької дороги,
Загубившись на ярмарку зла...
Я ніколи сама не була!
Бо зі мною завжди Твої руки,
Що створили смарагдові луки,
Що морозом на шибіці малюють...
Я колись руки ці поцілую!

Зоряна Живка

Сергій ВИНКОВСЬКИЙ

І сказав йому Нафанаїл: «Та хіба ж може бути з Назарету що добре?» Пилип йому каже: «Прийди та побач». Ів. 1:46

Перша відповідь першому скептику — це все, що потрібно було сказати.

Нафанаїл сумнівався: навряд чи хтось насправді важливий може прийти з Назарету. Пилип відповідає просто: «Прийди та побачиш сам».

Питання, поставлене Нафанаїлом, актуальне й дотепер. «Та хіба ж може бути з Назарету що добре?» Хіба дві тисячі років християнства змінили цей світ? Чи варто так вже серйозно захоплюватися вивченням життя молодого галілейського теслі?

Питання залишилися.

Залишилася й відповідь Пилипа — «Прийди та побач».

Поглянь на скелю, непідвладну вітрам перемін. Почуй Його голос. Голос безкомпромісної істини, бездоганної доброти, непохитної вірності.

Прийди — і ти побачиш вогонь, який не змогли загасити тирани й деспоти всіх часів.

Прийди — і ти побачиш божевільні та притулки серед розтрісканих уламків гуманізму й атеїзму.

Прийди — і ти побачиш, що створив Христос. Прийди — і побачиш велику драму духу, що червленою ниткою проходить через двадцять віків історії та мистецтва.

Сльози Генделя, який творить «Месію».

Зітхання Да Вінчі, який творить «Останню Вечерю».

Мікеланджело, який відступає на крок від свого вирізьбленого з каменя Давида і повеліває фігурі ожити.

Та хіба ж може бути з Назарету що добре? Прийди та побач!

Побачиш Вілберфорса, який бореться за відміну рабства в Англії. Тому що він вірив.

Побачиш Вашингтона на молитві в Веллі-Фордж (місце, де майбутній батько американської нації побачив пророче видіння про долю Америки. — прим. перекл.). Тому що він вірив.

Побачиш Лінкольна наодинці з зачитаною до дірок Біблією. Тому що він вірив.

Та хіба ж може бути з Назарету що добре? Прийди та побач.

Поглянь на змінені життя: алкоголь більше не п'ють, сповнені колись злоби — наповнюються радістю, відкинені усіма — переживають прощення.

Прийди й побач: відновлені сім'ї, сиріт в обіймах батьків, в'язнів, сповнених Духа.

Поїдь у джунглі Африки і послухай, як барабани місцевих племен відбивають хвалу Господу.

Спробуй проникнути в ті куточки планети, де ще царює комунізм, де віруючі поклоняються Богу під страхом страти. Дожени колону смерт-

ників і засвідчи про любов Христа їм, осудженим людьми, але звільненим Богом. Ризикни наблизитися до таборів ГУЛАГу й інших темниць цього світу. І там ти почуєш пісні спасених. Вони не можуть мовчати.

Хіба ж може бути з Назарету що добре?

Дивись, як пробиті руки Господа торкаються сердець звичайних людей, як витирають сльози зі зморшкуватих облич, як прощають найстрашніші гріхи.

Прийди і побач.

Побачиш могилу. Колись у ній лежав Померлий. Тепер порожньо. Циніки створили теорії, які заперечують чудо, що відбулося; скептики не втомлюються ставити віруючим каверзні питання. Але всі ці розумування меркнуть в яскравому світлі пасхального ранку.

Іди й дивися. Ні, Він не нехтує тими, хто хоче розібратися. Не ігнорує дослідників. Не боїться вчених. Просто прийди, поглянь. Як Нафанаїл. І побачиш те, що побачив він. Зрозумієш те, що й він зрозумів. «Учителю, Ти Син Божий, Ти Цар Ізраїлів!»

**Макс ЛУКАДО,
з книги «Ніжний грім»**

Прийди та побач

25 років добровільного ув'язнення

Антонія Бреннер прожила 25 років у тюрмі, щоб допомагати ув'язненим

Вона виросла у Беверлі Хілз і вважала голлівудських зірок своїми сусідами, але одного разу надала перевагу 3-метровій камері перед своїм шикарним життям у Південній Каліфорнії, щоб служити ув'язненим у мексиканській в'язниці. 17 жовтня 2013 року мати Антонія Бреннер померла в мексиканському місті Тіхуана. Їй було 86.

Із розповіді кореспондента «ТБН», Антонія Бреннер народилася 1926 року в Лос-Анджелесі, в сім'ї ірландських емігрантів. Її батько був успішним менеджером з продажів, і сім'я перебралася у дорогий район Беверлі Хілз.

Бреннер народила й виховала сімох дітей, і поступово дедалі більше присвячувала себе благодійній допомозі бідним. 1969 року їй наснилося, що вона перебуває в тюрмі та чекає на виконання смертного вироку. Раптом з'явився Ісус і запропонував зайняти її місце. Вона відхилила Його пропозицію, торкнулася щоки свого Спасителя і сказала Йому, що ніколи не залишить Його, що б не сталося.

Коли 1977 року її другий шлюб закінчився розлученням, Антонія Бреннер продала все своє майно і попрямувала до в'язниці «La Mesa», у якій уже побувала кілька разів, що запало їй у серце.

З інтерв'ю «The L.A. Times» 1982 року:

«Щось сталося зі мною, коли я побачила цих людей за ґратами.

Я постійно їх згадувала. Коли було холодно, думала, чи їм тепло; коли падав дощ, думала, чи мають вони сховок від дощу. Я переймалася, чи не бракує їм ліків і як живуть їхні сім'ї. Коли я перебралася жити у в'язницю, то відчула себе вдома».

У тій в'язниці відбували покарання вбивці, ватажки банд, насильники та інші небезпечні зло-

чинці. Під час бунту 2008 року загинуло 22 чоловіки. Другий бунт почався через те, що на покарання за перший бунт ув'язненим п'ять днів не давали води.

Бреннер стала черницею тільки у 50 років, перебравшись до 3-метрової камери в жіночому відділенні в'язниці. «Є велика різниця між тим, щоб жити серед людей і відвідувати їх, — сказала вона в інтерв'ю «The Washington Post» 2002 року. — Я повинна бути з ними навіть посеред ночі, на той випадок, якщо когось поранять ножем, або у когось буде напад апендициту, або хтось помре».

Вона їла ту саму їжу, яку давали в'язням, і вставала за сигналом ранкової побудки. Їй, літній розлученій жінці, відмовили в праві приєднатися до якогось чернечого ордену, і тому вона започаткувала

нове служіння. З часом виникло нове чернече згромадження для літніх самотніх, розлучених жінок та вдів, які хотіли служити бідним. Згодом Католицька Церква визнала цю форму служіння.

Мати Антонія допомагала забезпечувати ув'язнених усім необхідним: ліками, ковдрами, окулярами і туалетним приладдям. Вона продавала в'язням лимонад, а за отримані гроші допомагала мало-забезпеченим злочинцям. Її голос було часто чути на церковних богослужіннях. Також вона готувала померлих до похорону. Мати Антонія безстрашно перебувала серед убивць і бандитів, пропонуючи свої молитви тим, хто впадав у відчай.

Її називали «В'язничним ангелом» і «Мамою». Ув'язнені розповідали, як під час бунту вона пішла в натовп, не звертаючи уваги

на сльозоточивий газ і кулі. Коли ув'язнені побачили мужність цієї маленької жінки, бунт припинився.

Мати Антонія стала шанованою людиною в Тіхуані. Серед її друзів були начальники поліції та політики. 1991 року вона познайомилася з Матір'ю Терезою, коли та відвідувала Тіхуану. Бренднер підтримувала стосунки зі своїми дітьми, і вони провідували її у в'язниці. У неї залишилося 45 онуків і правнуків від її сімох дітей.

«Щастя не залежить від того, де ви перебуваєте, — сказала вона одного разу в інтерв'ю «The Washington Post». — Я живу у в'язниці, але за 25 років жодного разу не мала депресії. Я була не в настрої, була сумною, але ніколи не впадала в депресію, тому що розумію мету свого існування».

Притча про сніг

На одній високій горі жив мудрець зі своїми учнями. Якось вночі випав дуже глибокий сніг. Вранці учні, пробираючись буквально по пояс у снігу, зібралися в залі для молитви. Учителю звернувся до всіх присутніх:

— Що ви можете сказати з приводу того, що наш будинок завалений снігом?

Один з учнів відповів:

— Я думаю, це Бог говорить до нас. Він хоче, щоб наші серця були такими ж білими і чистими, як цей сніг!

Інший учень сказав:

— Можливо, Бог оберігає нас від чогось. Він хоче, щоб ми сьогодні нікуди не виходили з дому!

Третій каже:

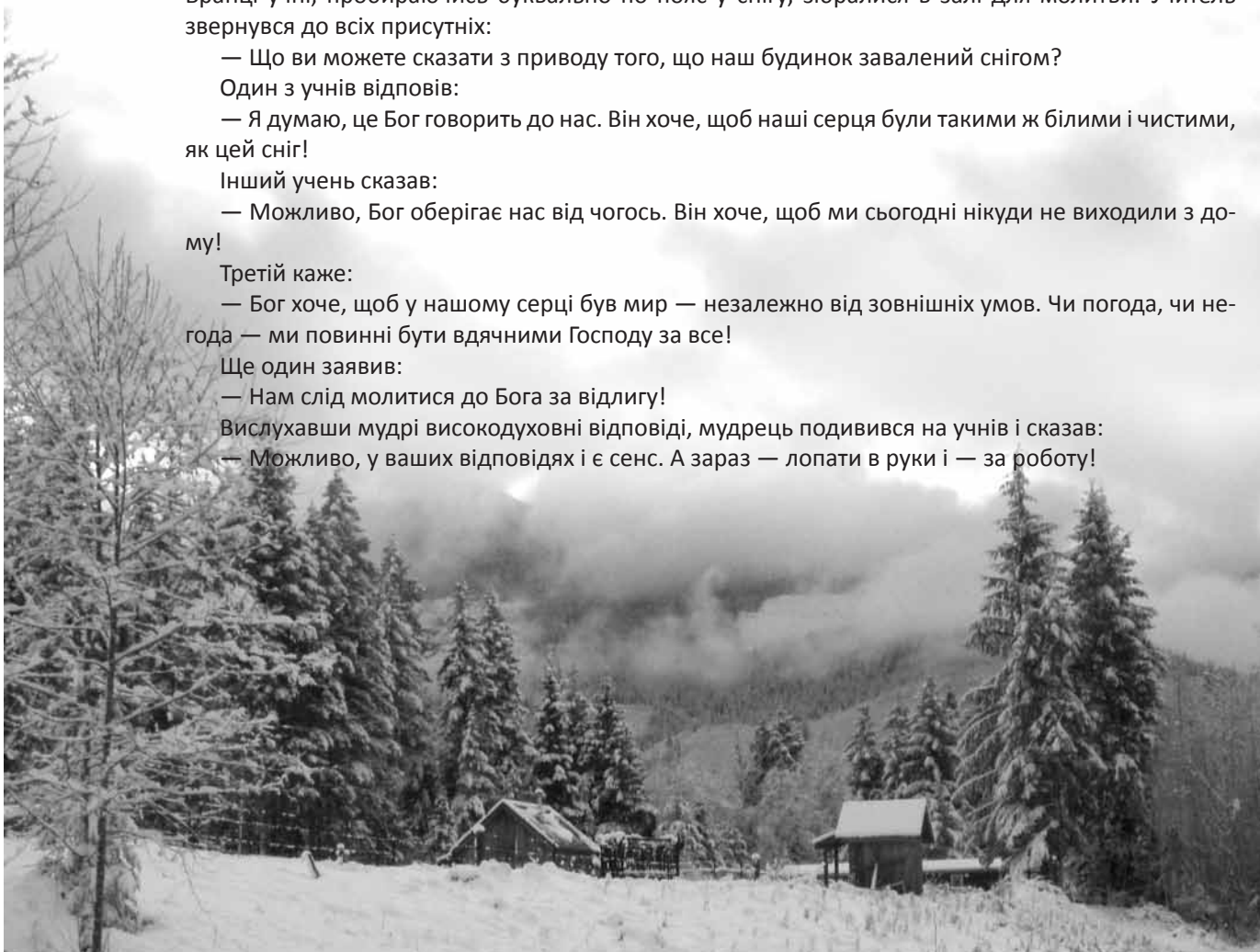
— Бог хоче, щоб у нашому серці був мир — незалежно від зовнішніх умов. Чи погода, чи негода — ми повинні бути вдячними Господу за все!

Ще один заявив:

— Нам слід молитися до Бога за відлигу!

Вислухавши мудрі високодуховні відповіді, мудрець подивився на учнів і сказав:

— Можливо, у ваших відповідях і є сенс. А зараз — лопати в руки і — за роботу!

Злобна історія про Злобіно

Історія, розказана місіонеркою з Монголії Світланою Андрейченко

У жовтні я зустрілася з батьками. Після дев'яти років розлуки.

Живуть вони в сибірському містечку Абакані, недалеко від Красноярська.

Ой! Аж два тижні насолоджувалася спілкуванням, побувала в чотирьох церквах, провела десяток зібрань, присвячених місіонерству.

Одне з питань, яке ставили найчастіше: що змусило вас їхати? Як взагалі можна залишити нормальне звичне життя і рвонути невідомо куди?

Кхм... Ну й як відповісти людям? Як пояснити, що заради мети можна пожертвувати багато чим?

Пояснити допомагала історія про поїзд. Якщо є мета (наприклад) прибути в якесь місто, то зовсім-таки поблажливо можна поставитися до дискомфорту тісного купе, і незатишного туалету, і навіть до неприємного товариство довкола. Добре, звичайно, якщо трапиться приємне. Але якщо ні — та ради Бога. Мета важливіша за тимчасові незручності!

Та на зворотному шляху моя іс-

торія про поїзд несподівано отримала продовження. На маршруті Абакан-Красноярськ.

Ніч ми з донькою (решта сімейства чекала нас у Монголії, ми їздили удвох) провели в поїзді... У товаристві шаленого 8 класу. Тридцять навіжених підлітків перетворили вагон у справжню божевільню! Заснути було неможливо. Під ранок мене всю аж тіпало від гніву й люті, що розпирала мене.

Розум і почуття були заповнені однією турботою: якщо я не вийду з вагона першою, то ще три години буду спостерігати, як ця шпана вивантажує свої баули».

Загалом, доклавши усіх зусиль, я до шостої години ранку (часу прибуття) з усіма чемоданами вже стояла в тамбурі, маючи намір зійти на платформу вокзалу першою з перших!

Ага, в мене вийшло! Ранній-пре-ранній ранок, темінь, холоднеча, але ми з донькою проштовхалися крізь усіх і... Ура! Вирвалися з божевільного вагону! Найпершими, звичайно ж!

І раптом... бумц! Поїзд рушив і поїхав собі далі!

Як же так??? Куди??? Нам же потрібна кінцева зупинка «Красноярськ-пасажирська»??? Алло!?

З жахом я озирнулася і... Раптом побачила назву станції... «ЗЛОБІНО»!!!

— Ось так, доню, — видавила я, — якщо їдеш повний злоби, то й приїдеш у Злобіно!

О, як же це жахливо — відчутти, що ти промазав! Не попав! Зусилля були безглуздими й марними! Мдааа... Я б не хотіла закінчити своє життя з цим самим почуттям...

Можу сказати, що значення слова «терпіння» тепер має дуже живий та яскравий зміст для мене.

P.S. Мені повезло із зустрічаючими. Вони на машині прокатилися до Злобіно й вивезли нас із нього. Все обійшлося лише невеликим стресом.

Але тих, хто застряг у Злобіно, мені шкода... Щиро шкода. Вибірайтеся звідти.

Атеїст пізнає Христа

Це коротке свідчення взято з книги «Катовані за Христа» румунського пастора Ричарда Вурмбранда, написаної після 14 років ув'язнення в катівнях румунської Секуритате (КДБ). Більшу частину цього терміну він провів в одиночному ув'язненні. Виявляється, цей чоловік до свого навернення був атеїстом. Але згодом, ставши пастором, публічно заявляв, що комунізм та християнство несумісні, вів активну місіонерську діяльність: проповідував Євангелію дорослим і дітям, роздавав духовну літературу військовим, за що й був заарештований.

Після свого звільнення Ричард Вурмбранд написав понад 18 книг. Книга «Катовані за Христа» найбільш широко відома. Вона була перекладена на понад 60 мов. Служитель заснував міжнародну організацію «Голос мучеників», яка дотепер допомагає переслідуваній Церкві в усьому світі.

Батьки покинули мене ще в перші роки мого життя. Виховуючись в сім'ї, яка не визнавала релігії, я не отримав жодної релігійної освіти. Як наслідок гіркого й убогого дитинства, яке пройшло в тяжкі й голодні роки Першої світової війни, у віці чотирнадцяти років я став таким упевненим у правильності своїх поглядів атеїстом, як були упевнені в ній комуністи. Я зачитувався атеїстичними книгами і не просто не вірив у Бога й Христа — я ненавидів навіть думки про Нього, вважаючи їх шкідливими для людського розуму. Отож, я зростав у ненависті до релігії.

Хоча, як я усвідомив значно пізніше, за Своєю благодаттю і з незрозумілих для мене причин, Бог обрав мене. Це не мало жодного стосунку до мого характеру, оскільки він був жакливим.

Хоча я і вважав себе атеїстом, щось незрозуміле завжди вабило мене в церкву. Мені важко було пройти мимо церкви, не заглянувши всередину. Правда, я ніколи не розумів, що саме там відбувається. Я слухав проповіді, однак вони не знаходили відгуку в моєму серці. Я уявляв собі Бога господарем, якому я змушений підкоритися. Я ненавидів той образ Бога, який сам створив у своїй уяві, хоча було б добре знати, що десь у Всесвіті є той, хто любить мене!..

Оскільки в дитинстві та юності я не пізнав багато любові й радості, тому дуже мріяв про те, щоб хтось мене любив!

Я переконував себе в тому, що Бога немає, але разом з тим мені було сумно від того, що люблячого Бога не існує. Одного разу, страждаючи від такого внутрішнього конфлікту, я увійшов в католицьку церкву. Побачив, як люди стоять на колінах і щось шепочуть. Я вирішив стати поряд з ними, щоб почути, що саме вони промовляють. Сподівався, що зможу повторити їхні слова, щоб подивитися, що станеться. Вони молилися до святої діви Марії, говорячи: «Радій, Маріє, благодаті повна!» Я знову й знову повторював за ними ці слова, з надією дивлячись на статую діви Марії, однак нічого не відбувалося.

Мені стало дуже образливо.

Та ось одного разу, будучи переконаним атеїстом, я молився Богу. Моя молитва була чимось на зразок: «Боже, я знаю, що Ти не існуєш. Однак, якщо б Ти навіть і був, я не зобов'язаний вірити в Тебе. Це Твій обов'язок — переконати мене в Своєму існуванні». Я був атеїстом, але атеїзм не дав спокою моєму спраглому серцю.

У час моєї внутрішньої боротьби старий тесля в невеличкому селі високо в горах Румунії молився: «Боже мій, я служив Тобі тут, на землі, і тому хочу отримати свою нагороду і на землі, й на небі. А нагорода моя хай буде в тому, щоб я не помер, поки не приведу до Христа єврея, тому що Сам Христос вийшов із єврейського народу. Але я бідний, старий і хворий. Я не можу ходити й

шукати євреїв. А в моєму селі їх немає жодного. Приведи єврея в моє село, а я зроблю все, що в моїх силах, щоб привести його до Христа».

Якась нездоланна сила постійно вабила мене в те село. У мене не було причини їхати туди. В Румунії дванадцять тисяч сіл, але я поїхав саме в це. Побачивши, що я єврей, старий тесля так упадав за мною, як жоден хлопець не упадав за найкрасивішою дівчиною. Він бачив у мені відповідь на свої молитви — і дав мені почитати Біблію. До того я вже не раз читав Біблію просто з цікавості. Однак Біблія, яку він дав мені, була іншою. Як старий розповів мені згодом, він та його дружина разом годинами молилися за моє навернення і навернення моєї дружини. Біблія, яку він подарував мені, була написана не так словами, як полум'ям любові, запаленої їхніми молитвами. Я майже не міг її читати. Я тільки ридав над нею, порівнюючи своє жакливе життя з життям Ісуса Христа, свою нечистоту — з Його праведністю, свою ненависть — з Його любов'ю. Він приймав мене як Своє дитя!

Невдовзі моя дружина також прийшла до Христа. А через неї Бог привів до Себе й інших людей. А ті, інші, привели ще немало — і таким чином в Румунії виникла ще одна церква.

Ричард Вурмбранд

Служителі дитячого служіння провели звітну конференцію

21–22 листопада 2014 року на базі Київського біблійного інституту відбулася чергова звітна конференція працівників відділу дитячого служіння Церкви ХВЕ України. З різних областей України приїхали працівники дитячого служіння, щоб поділитися досвідом, провести аналіз розвитку служіння за пройдений рік та виробити стратегію подальшого розвитку. Більшість керівників обласних відділів працю-

ють вже не один рік і за цей період встигли здружитися. Тому, як правило, зустрічі завжди радісні. Люди діляться своїми успіхами й невдачами, моляться один за одного.

Цей рік не став винятком, і аналіз розвитку дитячого служіння проведено креативним методом, який підготувала й провела Оксана Кучинська. Він мав назву «Клімат служіння». Кожному з присутніх було запропоновано заповнити таблицю оцінювання і таким способом побачити реалістичну картину праці в своїй області. Після аналізу відбулося обговорення, під час якого ділилися досвідом та ідеями, як можна покращити працю серед дітей.

Пізніше мали можливість побачити предметні уроки та отримати нові ідеї для зацікавлення дітей від Людмили Харкалюк. Вона також розповіла про євангелізаційні спортивні майданчики та денні табори.

У перший день конференції дитячих служителів привітав старший єпископ Михайло Паночко. Він дав настанови та висловив підтримку й підбадьорення. Наголосив на тому, що працювати в дитячому служінні — це досить відповідальна й серйозна справа перед Богом. Закликав мати любов та терпіння до всіх дітей, які приходять до церкви, адже, діти — то наш «золотий фонд».

Вечірнє спілкування, яке мало назву «Давай поспілкуємося!», відбулося в невимушеній атмосфері. Кожен із присутніх розповідав про події зі свого життя. Особливо вразили розповіді сестер із Донецької області. Вони, зокрема, розповіли про своє служіння в цей нелегкий для України час. Боляче, коли люди вимушені залишати свої домівки, а діти не мають можливості спілкуватися. Та це не тільки не зупинило сестер, але й додало сил звершувати справу Божу.

Ніна Ярошенко, відповідальна за дитяче служіння в Сумській області, поділилася своїм свідченням про поїздку до Африки, у якій служать двоє її синів. «Бог покликав їх служити там — і я заперечувати не можу», —

сказала мама, а на очах — сльози...

Такі свідчення запалюють у наших серцях вогонь ревності до справи Божої.

Закінчився вечір молитвою за Україну, за людей, які проживають на сході, та словами подяки Богові за Його милості.

Михайло Паночко на Євразійській Лозаннській консультації:

«Нам треба думати про Божу силу і єдність між євангельськими церквами»

У Києві пройшла Євразійська Лозаннська консультація. Протягом трьох днів, з 24 по 26 листопада, духовні лідери України молилися, спілкувалися і розробляли ефективні стратегії благовістя.

«Враховуючи ту ситуацію, яка склалася в країні, це час зупинитися, зрозуміти, де ми знаходимося, і більше думати про Божу силу і єдність між євангельськими церквами», — сказав у коментарі сайту Bog News старший єпископ ЦХВЕУ Михайло Паночко. У перший день роботи Євразійської Лозаннської консультації (ініціатором якої є «Місія Україна») він наголосив: «Коли ми дозволимо Євангелії впливати на нас, тоді ми зможемо впливати на людей».

«Колись Київська Русь мала багато князів. Монгольська орда їх долала, поки вони не зрозуміли, що треба об'єднатися. Тому поки не прийде розуміння, що у нас один ворог, що нам треба єдність, щоб ми були як організовані загони, які бачать одну мету — поширення Благої Звістки. А люди хочуть побачити Євангелію, не тільки на словах, але і як воно працює в нас», — зазначив єпископ Михайло Паночко.

У Києві проходить четвертий Східноєвропейський лідерський форум

12-15 листопада 2014 року у Києві відбувся Східноєвропейський лідерський форум. Четвертий рік поспіль християнські лідери з країн Східної Європи зібралися разом, щоб знайти відповіді на нагальні питання сьогодення. В роботі Східноєвропейського лідерського форуму взяли участь понад 70 спікерів з України, Білорусі, Литви, Великобританії та США, які поділились зі слухачами особливим досвідом і ресурсами. У їх числі багато служителів церков ХВЕ України та Білорусі: старші пресвітери обласних об'єднань ЦХВЕУ Володимир Бричка (Житомирська обл.), Анатолій Козачок (м. Київ), Ростислав Мурах (Хмельницька обл.), керівники відділів братерства ЦХВЕУ, зокрема, відділу зовнішніх та міжнародних зв'язків Юрій Кулакевич, відділу освіти Віктор Вознюк, молодіжного відділу Богдан Левицький. А також кандидат історичних наук академічний декан Біблійного коледжу «Світло Євангелія» (м. Дніпропетровськ) Михайло Мокієнко, ректор Київського Біблійного інституту Сергій Манелюк.

Майстер-класи, дискусії, круглі столи, дозволили присутнім брати активну участь у напрацюванні стратегій і стати ініціаторами спільних проектів у майбутньому.

Ярослав Лукасик, директор Східноєвропейського лідерського форуму підкреслив: «Цього року робиться акцент на тому, наскільки важливою і унікальною є роль Церкви в кризові моменти історії Східної Європи. Активна громадянська позиція, вплив Божих стандартів на процеси в суспільстві, цілісний біблійний світогляд – наша реакція, відповідь Церкви на запити і проблеми східноєвропейського суспільства».

Микола Синюк взяв участь у п'ятидесятницькій європейській місіонерській спільноті

Варшава у ці дні (19–22 листопада 2014 року) стала містом, у якому перетнулися дороги й думки багатьох п'ятидесятницьких служителів, задіяних у місіонерських проектах. ПЄМ – це п'ятидесятницька європейська місіонерська спільнота, учасники якої обговорювали національні виклики для місій сьогодні. У багатьох виступах звучала ідея – «Європа потребує працівників». «Європа – нове місіонерське поле...» – зауважила одна зі спікерів – Еві Родеманн.

Місіонерський рух України представляв єпископ Микола Синюк. Він надав інформацію про стан справ у регіонах місіонерського служіння, акцентуючи увагу присутніх на служінні місіонерів на Сході України. Відбулися щирі, ревні молитви за ситуацію в Україні та за поширення місіонерської праці.

Місіонерській спільноті України запропоновано стати постійним членом Комітету ПЄМ. Пропозиція вивчається.

Президентом Міжнародної Асамблеї християн віри євангельської обрано польського єпископа Марека Камінського

12-14 листопада 2014 року у Варшаві відбулася конференція Міжнародної Асамблеї християн віри євангельської (МАХВЕ). Уперше в історії Асамблеї президента обирали таємним голосуванням. Раніше керівника призначали шляхом ротації, тобто глави церков ХВЕ з різних країн світу очолювали МАХВЕ по черзі.

На голосування було висунуто п'ять кандидатур, у тому числі – старшого єпископа ЦХВЕУ Михайла Паночка. Але Михайло Степанович відмовився, посилаючись на те, що вже очолював Асамблею. За результатами двох турів голосування переважною більшістю голосів президентом МАХВЕ було

обрано старшого єпископа Церкви п'ятидесятників Польщі Марека Камінського.

У складі української делегації, окрім старшого єпископа, у роботі конференції у Варшаві взяли участь члени Правління ЦХВЕУ, єпископи Микола Синюк, Михайло Близнюк, Петро Карпов та Юрій Веремій.

У неділю, 16 листопада, єпископи з України взяли участь у богослужінні української церкви у Варшаві. А 17 та 18 листопада – у засіданні президіуму П'ятидесятницької Європейської Спільноти, у якому Михайло Паночко представляє країни СНД.

Офіційно стартувала підготовка до «Фестивалю надії»

Близько двох тисяч християн євангельських церков зібралися 23 листопада 2014 року на святкове богослужіння в церкві «Голгофа», у Львові. Цей захід став офіційним початком повномасштабних приготувань до «Фестивалю надії», що проходитиме 20 червня 2015 року на стадіоні «Арена Львів».

На богослужіння приїхали представники церков більшості областей України, а також гості зі США, Росії, Молдови, Канади та Конго, повідомляє прес-служба фестивалю. Приготування до фестивалю стало спільним завданням чотирьох євангельських союзів України — Всеукраїнського союзу церков ЄХБ, Братства незалежних церков і місій ЄХБ України, Союзу вільних церков ХЄВ та Церкви ХВЕ України.

Також організатори окреслили пріоритетні напрямки роботи в підготовці заходу, серед яких спільна молитва церков України за Боже керівництво в проведенні «Фестивалю надії». Організатори закликали учасників до особистої молитви о 22.00 щовечора аж до 20 червня. Серед завдань — різностороннє та активне поширення інформації про запланований захід: у церквах, у ЗМІ та соцмережах. А також — мобілізація християн у так званому Андріївському русі «Приведи друга», що передбачає максимальне залучення людей, які вперше почують про «Фестиваль надії», для участі в цьому масштабному дійстві.

«Найперше, «Фестиваль надії» — це стимул до духовного пробудження нашого народу. Адже всі негаразди, які ми зараз маємо, походять від бездуховності, — ділиться своїми думками єпископ ЦХВЕУ, доктор теології Василь Боєчко. — Я дуже щиро зацікавлений у тому, щоб цей захід відбувся на високому духовному рівні ще й тому, що він об'єднує євангельські церкви. На жаль, ми так далеко віддалилися один від одного, що мусимо ще знайомитися тепер, ніби ми з різних світів. Тож об'єднання церков — це також дуже важлива особливість місії Біллі Грема і його сина. Але, звичайно ж, найважливіше у фестивалі — це спасіння нашого народу і нашої країни».

Захід організовано спільними зусиллями асоціації Біллі Грема та євангельських церков України з метою поширення інформації про «Фестиваль надії», об'єднання у спільній молитві за успішне проведення фестивалю та залучення нових волонтерів для організації цієї події.

12 грудня 2014 року оголошено Всеукраїнським днем посту і молитви за «Міжнародний фестиваль надії». А вже 14 грудня в помісних церквах областей західного регіону пройдуть служіння, присвячені Андріївському руху в рамках фестивалю. Більше інформації про підготовчі заходи до «Фестивалю надії» ви зможете знайти на сайті www.hopefest.lviv.ua

Містами Донецької та Луганської областей пройшов другий міжконфесійний «Автопоїзд миру та єднання»

З 13 до 24 листопада 2014 року учасники міжконфесійного Автопоїзду відвідали 20 міст Східної України. Окрім гуманітарної допомоги та налагодження зв'язків з місцевими волонтерами, важливою місією цієї акції організатори і учасники вважають приклад єдності конфесій в Україні.

Про це служителі церков та громадських організацій повідомили на брифінгу в Українському кризовому медіа-центрі 11 листопада. Про підготовчу роботу до акції та її етапи розповіли священнослужителі: директор громадської організації «Еліос-Милість» Сергій Дмитрієв (УПЦ КП), віце-президент Міжнародної благодійної організації «Карітас України» Андрій Нагірняк (УГКЦ), завідувач соціального відділу ЦХВЕУ Рустам Фатуллаєв. А також громадські активісти Марина Люта (об'єднання «Донбас SOS»), Руслан Сакела (громадський комітет «Наступ»), Роман Орищенко (самооборона Майдану) та учасники гурту «Немо», які їдуть на Схід разом з командою Автопоїзду.

Рустам Фатуллаєв, зокрема, наголосив: «Наша мета сьогодні — стати поряд із народом, бо в Україну прийшло лихо. Бували часи, коли Церква, як здавалось, була не потрібна народу. Однак сьогодні вона має відповіді на ті запитання, на які не можуть відповісти ані політики, ані представники іноземних держав. Так само, як було за часів Івана Хрестителя, сьогодні люди приходять і запитують: «Що нам робити?»

За словами пастора, відповідь — не тільки у Біблії, вона також у єдності на ділі та справах любові: «Єдність прийде в Україну лише тоді, коли Церква буде єдина. Ми маємо капеланський батальйон, який служить разом із воїнами, маємо різні волонтерські служіння і віримо, що ця спільна робота церков буде великим благословенням для нашої країни».

Учасники акції, яка відбулася за сприяння фонду «Відродження», провели у містах, де зупинялися, круглі столи з обговорення нагальних проблем, висловили підтримку місцевим мешканцям та провели спільні молитви.

ДУХОВНО-НАЗИДАТЕЛЬНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ

“ФАВОР”

СЛАВЯНСКИХ ОБЪЕДИНЕНИЙ И
ЦЕРКВЕЙ ХВЕ АМЕРИКИ

10-12 октября 2014 г.

25-ТИ
ЛЕТНИЙ

ЮБИЛЕЙ
СЛАВЯНСКОЙ
ИММИГРАЦИИ
В США

* * *

Зажурились думи. Журавлями
Закружляли в високості мрії.
Ще, здається, осінь за горами,
Ще весна надією тепліє.

А душа журливо щось курличе.
Чужина — хоча й гніздечко звите...
А душі наснилась знову вічність —
Давня мрія, сонцем оповита.

Промайнула в злеті журавлинім,
Заясніла у небесних далях.
Я ж бо думала здіймусь, долину,
Але сили мало, ой, як мало.

Та не здамся із гріхом в двобої,
Хай душа міцніє в грізнім гарті.
Знаю, ради вічності й собою,
І життям пожертвувати варто.

Ольга МІЦЕВСЬКА

